

AVE TERRA SANCTA.

SZENTFÖLDI
ZARÁNDOK ÚT.
1929.

Dr. Szijóczy
1929

CARNARO: 6500 tonnás - TRIEST - PALESZTINA

TIKALAUZ

ZICHI ES VÁSONKEÖI
GRÓF ZICHY GYULA
KALOCSAI ÉRSEK ÚR ELNÖKLETE ALATT
ÁLLÓ GETSEMANIKERTI AGÓNIA-MOZAIKÉP-BIZOTTSÁGNAK
1929 AUGUSZTUS 28-től OKTOBER HÓ 1-ig

TERVEZETT HÓDOLÓ ÉS BÜNBÁNÓ
SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLATA

ALKALMÁBÓL MINT KÉZIRATOT KIADJA:
PILISMARÓTI BOZÓKY GYULA NY. V. EZREDES.

FELSŐGÖD, 1929.

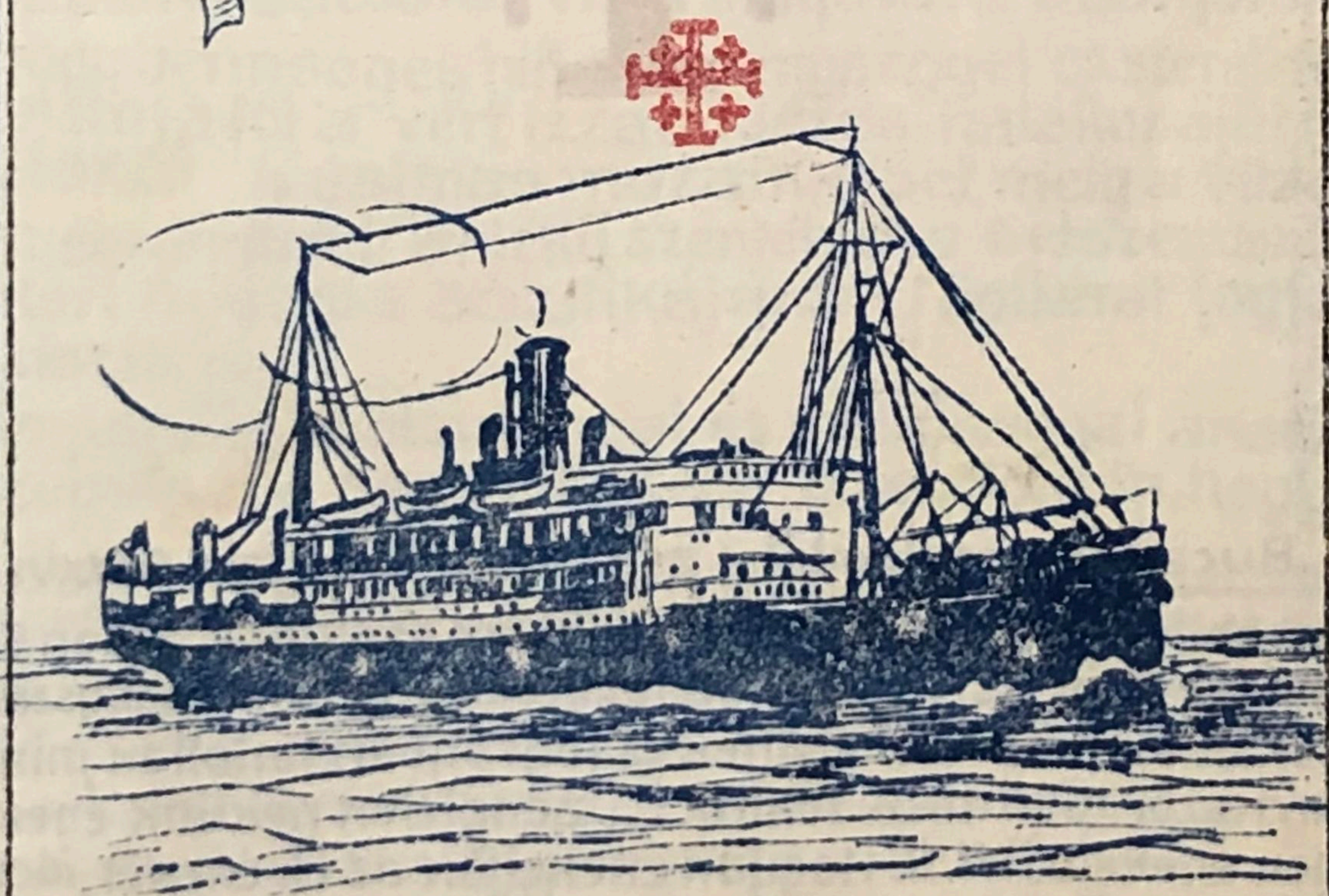
Kicsinyhitű! miért KélelKedél?

MÁTÉ 14.

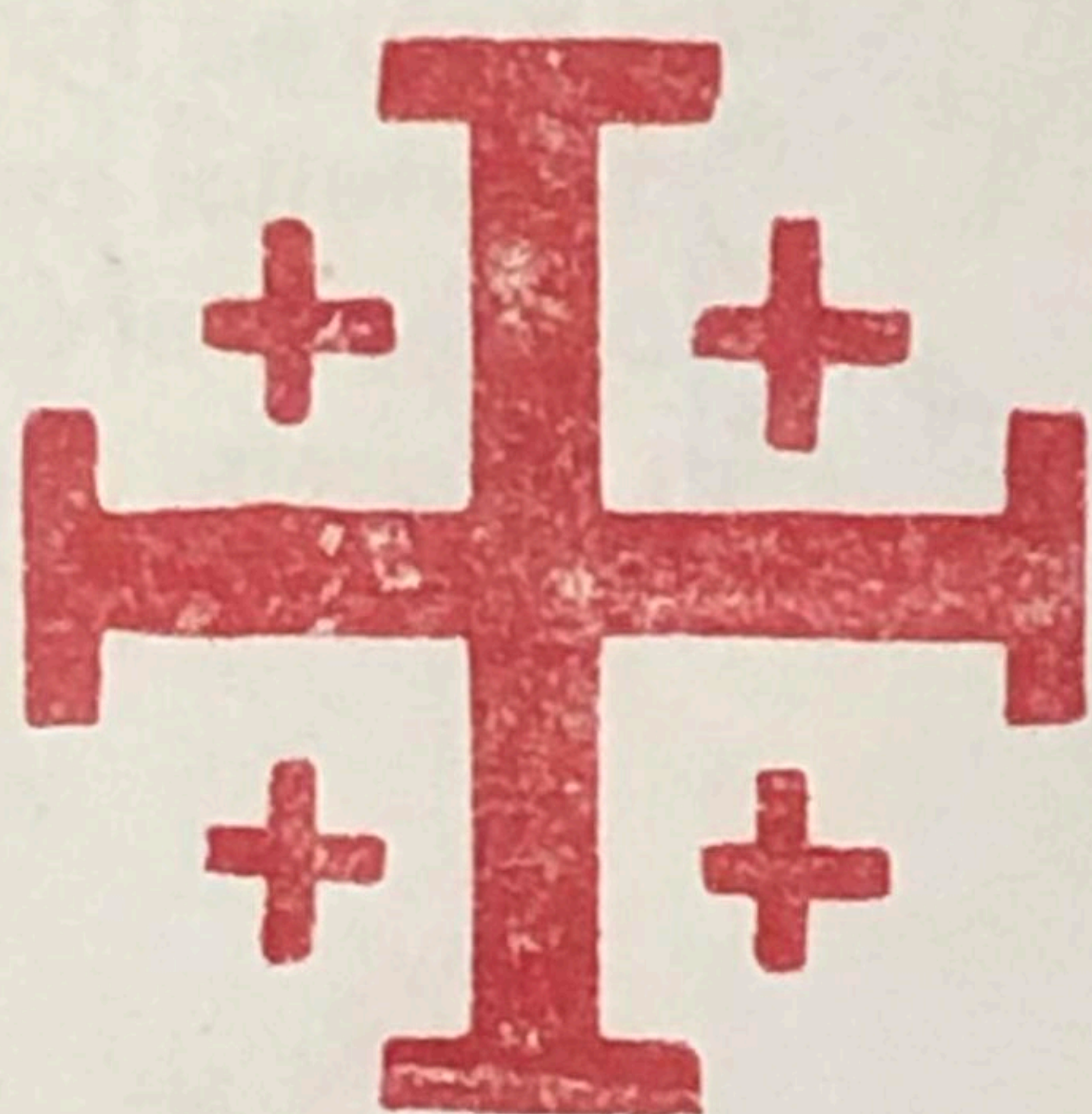
Kelet felé szárnyal az én lelkem,
Oda hajtja vágyaim szellője,
Oda, hol a hajnalcsillag támad,
Virányidra, Jézusom Szentföldje!
Hol a rózsza Isten-vértől pirul,
Szeretettől forró-meleg a lég,
Hol a harmat édes, tiszta manna.
Ah Istenem, csak oda mehetnék!

Mindszenty.
1855.

Lloyd-Triestino. „ADRIA” és „Carnaro”.
TRIEST - BRINDISI - HAIFA.

III. 19 B.

Búcsú Jeruzsálemről. (Zsolt. CXXXIII, Vulgata CXXXVI.)

1. Babilon folyóvizei mellett, ott ültünk és sirtunk, midőn Sionról emlékezénk. 2. A fűzfákra függesztettük benne hangszereinket. 3. Mert ott kik elvitték és fogságban tartottak minket, énekszót kívántak tőlünk: „Zengjetek nekünk éneket Sion énekeiből” 4. Hogyan énekeljük az Ur énekét idegen földön? 5. Ha elfeledkezem rólad Jeruzsálem! legyen elfeledve jobb kezem. 6. Torkomhoz ragadjon nyelvem, ha meg nem emlékezem rólad, ha nem teszem Jeruzsálemet fővigaságomnak.

XIII. Leó pápa 1838 június 7^{én} kelt iratával 300 évi búcsút engedélyezett minden zarándoknak, aki Jeruzsálemből távozva elmondja.

arándoklatunk legfőbb célja a lelki épülés, miért is a zarándoklat vezetősége nagy súlyt helyez arra, hogy a zarándokok lelki vágyai és szükségletei kielégíthessenek. Nem profán turistamódra, hanem mint alázatos zarándokok akarjuk végig járni azt a legszentebb földet, melyen a világ Megváltója született, élt és értünk kereszthalált szenvedett.

A súlyos megpróbáltatások után, küzdelmes életünk közepette erre a néhány hétre ki akarjuk ragadni magunkat a zajos élet forgatagából, hogy lelkünket és szívünket megtöltsük azzal a szent Krisztusi szellemmel, mely immár közel kétezer év óta ott lebeg Palesztina bájos bibliai tájai fölött, hogy ilyen módon hitünkben és világnézetünkben megerősödve, az evangéliumi légkörben megfüröszthessünk lélekkel, egész életre szóló mély benyomásokkal térjünk haza.

Kivételes alkalmú zarándoklatunk az egész nemzetnek, a Regnum Marianum sokat szenvedett hűfiainak hódolatát viszi magával a szentföldre, hogy bennsőges hittel, reménységgel és szeretettel ajánlja föl a vért izzadó Jézus haláltusáját megőrkítő hatalmas mozaikképet, mely a világ legmegrendítőbb emlékü szentélyét, a Getszemani-Kert Aggonia Bazilikájának főoltárát fogja díszíteni.

Imponáló méltósággal és méltósággal akarjuk képviselni nemzetünket a Szentföldön, hogy valóban méltókká tegyük magunkat arra a nagy kitüntetésre, hogy a világ nemzetének Getszemani Kerti hódolatában nekünk jutott a vezető szerep osztályrészül. Megbecsülést és tiszteletet akarunk szerezni komoly és bennsőséges zarándoklatunkkal is a Magyar névnek, mert tapasztalluk, hogy mily kedvező hatást vált ki egy ilyen méltóságteljes zarándoklat nem csak a lakosságnál, hanem az új impérium viselőinek soraiban is.

A vezetőség természetesen a zarándokok testi kényelméről is a lehető legjobban gondoskodik.

Nem úgy van ma, mint régen, a mikor a Szentföldi zarándoklat igen komoly veszedelmekkel járt, és valóban igen nagyfokú lemondást követelt meg a zarándokoktól. DR. HOVANYI FERENCZ nagyváradi Kanonok, boldogult Ferencz József királyunknak 34. éven át volt tanítója 1856-ban valóságos dicsőítő himnuszokat zeng arról a 180 tonnas, 240 löerejű kerekeshajóról, mely őket 2 hét alatt vitte le Triesztból a Szentföldre. Utalásában eldicsekszik azzal hogy milyen pompás kényelemben utaztak mert: „egy teremben hol 16-20 utasnak van kitűzött helye, csak hűtlen valánk”. Majdan csak pápai engedéllyel lehetett a szentföldre menni, és a ki e nélkül merészelt elindulni, azt a kiközösítéssel büntették, ha csak Jeruzsálem kapuinál a Sion-hegyi guardian föl nem oldozta a büntetés alól. Ibrahim pasa koráig pedig Jeruzsálem kapuinak török őrsege még a sarukat is lehúzatta a zarándokok lábairól. És ha ma napság erre már nem is kényszerítenek minket, de mégis az igazi föledelmes katolikus zarándok legméltóbban a Misére zsolta imádkozása közben vonul be a Szent városba. Ezért fogunk mi is a Scopus hegyről gyalog, gyertyás menetben a Damaskusi kapun át egyenesen a Szent sírhoz vonulni.

A pápák mindenkor kivételes bűcsúkat engedélyeztek a szentföldi zarándokoknak és még sok más kiváltságban részesítették és részesítik. Mára szentföldre érkezés pillanatában elnyeri minden zarándok az első teljes bűcsút, melyet a szentföldi tartózkodás alatt napjában igen sokszor meg lehet nyerni, mert minden szent hely meglátogatása teljes vagy részleges bűcsúval van egybekötve a rendes föltételek mellett. Legalább egy Miatyánk és üdvözlégy áhitatos elimádkozása kötelező. A bűcsúkat a tisztító tűzben szenvedő lelkekért is föl lehet ajánlani. (XI. Innocent 1688, XVI. Gergely 1841, IX. Pius 1849.) Kegytárgyakra is elnyerhetjük a szentföldi bűcsút, ha azokat a szent helyekhez pld. Szent sírhoz, Kálváriához stb. érintjük. (XI. Innocent 1688, XIII. Leo 1895.) Ezenkívül e tárgyakat a ferenczrendi atyákkal külön is meg lehet adni, hogy a feszületet bűcsúval ellássák. Minden bűcsú elvesz, ha a kegytárgyat eladjuk.

KITÜNTETÉS: XIII. Leo pápa 1900-ban a Szentföldi Kereszt nevű kitüntetést alapította a zarándokok részére, arany, ezüst és bronzból. A bronz keresztet minden zarándok megkapja ki azt ken és csekély alalmaznáta a szentföld céljaira, és ha a Szentföldön bensőséges áhitattal végig zarándokolt. A már másodszor szentföldön jártak az ezüst keresztet igényelhetik, papok már az első alkalommal ezüst keresztet kapnak. Az arany keresztet csak kivételes jötevőknek, egyházi méltóságoknak és kivételesen zarándokvezetőknek adják. A keresztet a Szent sírnál vannak megáldva és így a viselése sok bűcsúval van egybekötve.

AVE TERRA

SANCTA

BUDAPEST

TRIEST

PADOVA

LORETTO

BRINDISI

JAFFA

ROMA

HAIFA

MONTE CASSI

KARMEL

NAPOLI

NAZARETH

SYRACUSA

TIBERIA

ALEXANDRIA

CAFARENA

KAIRO

MANA

BETHANIA

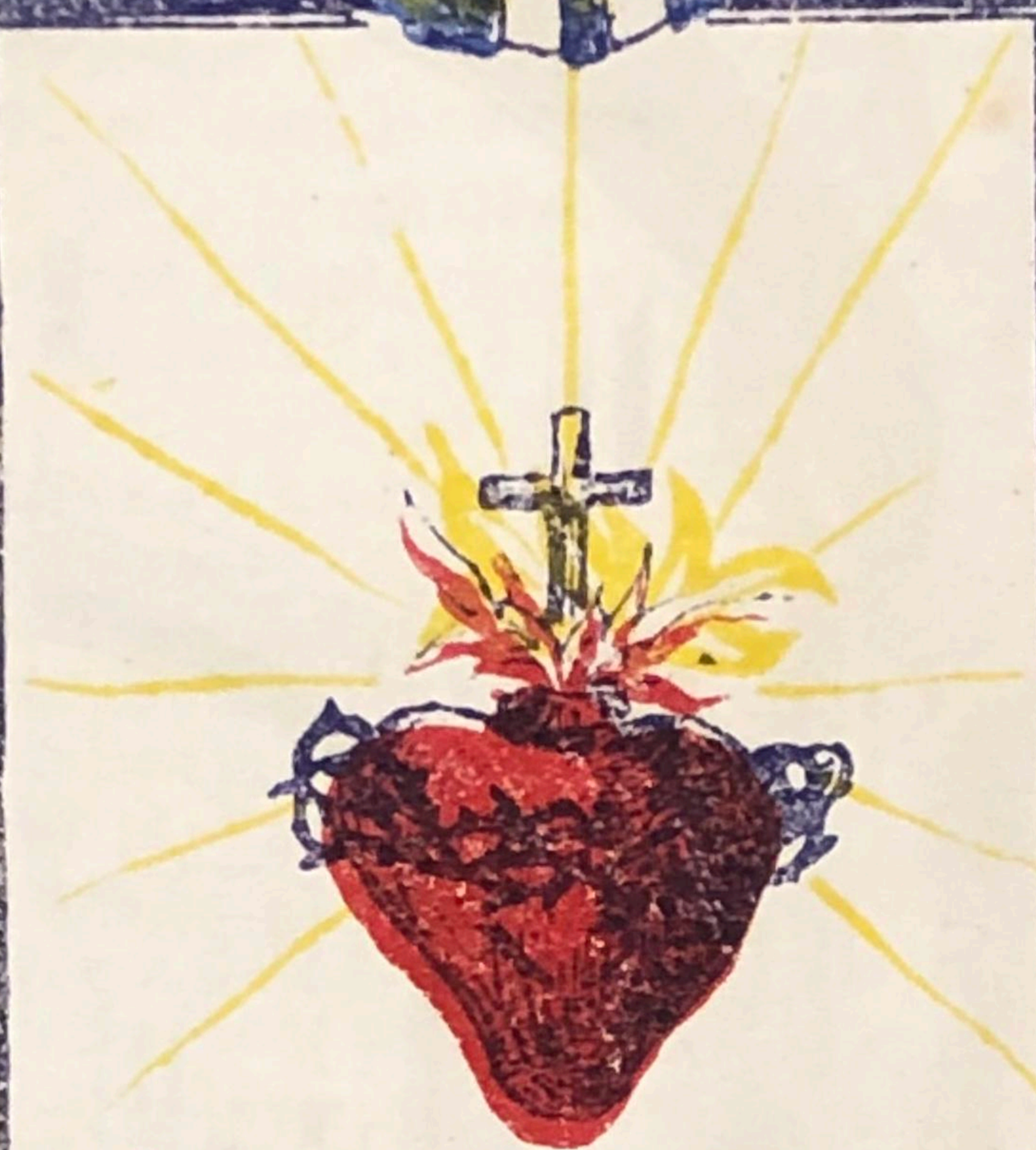
TABOR H.

JERICHO

BETLEHEM

JERUZSALEM

AIN KARREM

Jézus Szent Szive
Neked ajánljuk jól
Zarándoklatunkat.

Szűz Anyánk Oltalmazz!

IV. 24.

Erkezés Jeruzsálembe. Zsolt. CXXII, Vulgata CXXI.
 1. Vigadok mikor azt mondják nekem: Az ő házába me-
 gyünk. 2. Lábaik tornácáidban állanak Jeruzsálem!
 3. Jeruzsálem városul építetelt melynek közjáváiban min-
 denki része súl. 4. Mert oda mennek jó a nemzetek az
 ő nemzetével, Izrael bizonyossága szerint hála adni az ő
 nevének. 5. Mert ott vannak az írószerek, ott David házában
 széke. 6. Kérjétek, amik Jeruzsálem békességei vannak. 7. Le-
 gyen béré a te erőszagadban és bőség a te tornyaiddal.
 8. Atyáiméit és barátiméit békességet óhajlok neked.
 9. A mi urunk Istenünk házáért jó kívánok neked.

NÉHÁNY TUDNIVALÓ ADAT.

Avilágháború a Szentföld helyzetében is lényeges változást idézett elő. A Török félhold uralma megdőlt, és helyét az Angol és Franczia impérium foglalta el. Judea, Samaria, Transjordánia, Angol, Syria pedig Franczia fennhatóság alá került. Bár katolikus szempontból az Angol uralomtól nem sok jót várhatunk, mégis tagadhatlan, hogy mindazoka kultúrtevékenységek, melyeket az Angolok már eddig is, ott kifejtettek nagyon megkönnyítik a Szentföldi zarándoklatokat. A pompás új utak, vasutak lehetővé teszik, hogy rövid idő alatt nagy darab földet bejárhatnak a zarándokok. A közbiztonsági állapotok lényegesen megjavultak. Mióta a kóborló Beduinokat az Angolok lefegyverezték. Egészségügyi téren is már igen sokat tettek az Angolok, kik mindent elkövetnek, hogy Palesztina idegen forgalmát növeljék. A CAIRO - JERUZSALEMI express vonat csak úgy ontja az idegeneket a Szent városba, de ezek legnagyobb részét nem az áhítatos kegyelet, hanem csupán a kíváncsiság hozza ide. A kultúra nyújtotta előnyöknek vannak hátrányai is, mert a Szentföldnek romanitikáját és eredetiségét mind inkább elnyeli a modern szellem, anyagiasság kultúrája. Az Angol uralommal Palesztinába is be költözött a türelmetlen protestáns agresszivitás, mely nemcsak katolikus ellenes röpiratokkal, hanem hatalmas anyagi eszközökkel is igyekszik térnyerni a katolikusok rovására. A mind inkább szaporodó Protestáns templomok sehogyan sem illenek bele Palesztinának ősi patinás légkörébe.

A szentföldi Kérdés tehát még koránt sem oldódott meg azzal, hogy a pogány uralmat a Keresztény uralom váltotta föl, sőt sok tekintetben még rosszabbodott is. Az őslakók úgy a hogy, már mégis belelörödtek az új helyzetbe, mert mégis nyújt nekik valamit az Angol uralom az ország gazdasági föllendítése által, és jogait is tiszteletben tartják, noha a zsidó kérdés miatt már igen sok volt a baja az Angoloknak az Arabokkal, kik sehogyan sem akarnak belemeny-
godni a zsidó nemzeti állam gondolatába. Eza Kérdés még a jövőben is nagyon sok gondot fog okozni az Angol Kormányoknak, míg végül is engedni lesz kénytelen az Arabok javára.

PALESZTINA területe mintegy 30.000 km^2 , tehát $\frac{1}{3}$ része a nagy-magyar-alföldnek. Legnagyobb hossza észak-déli irányban 230 km , legnagyobb szélessége 150 km . A JORDÁN folyó két részre osztja, nyugati és transzjordániára. Járden, zsidoul-lefolyás, a Hermonon ered és először is a BAHR el HULE sekélyes vizű lavon folyik keresztül, melynek tükre 2 m. magasan van a földközi tenger színe alatt. Innét a Genezareth taváig, a 16 km . hosszú szakaszon 210 métert esik. Számos kanyarulattal folytatja útját a hópusi hőmérsékű Ghór sivatagon keresztül (= 360 km folyás hossz), a légvonalban 120 km . távolságra fekvő Holttengerbe, melynek tükre 400 méterrel fekszik mélyebben a földközi tenger színénél.

TRANS-JORDÁNIA. Angol fönnhatalóság alatt álló autonóm fejedelemség. Történelmi emlékekben gazdag föld, melyen át a zsidók az ígért földjére vonultak. Északon a Hermon és Anti-Libanon, keleten az arabiai sivatag határolja, délen pedig AKABA-ig terjed. (= Vörös tenger). Vulkanikus területeket foglal magában, mint a köves Dzsolánt és a lapos HAU RANI fönnsíkot, melynek három jellegzetes része van, nevezetesen: a.) a gabona termő NUKRA, b.) a LEDSHA lava fönnsík, és végül c.) az 1839 m. magasra emelkedő Dzsebel HAURÁN.

A NYUGATI JORDÁNIA. Területének legnagyobb részét hegyek borítják, melyek észak-déli irányban húzódnak, a Jordán felé meredeken, a földközi tenger felé pedig szeliden lejtnek.

Délen a SINAI FÉLSZIGET hegyeivel vannak kapcsolatban. Északon villaszerűleg ágazik ki a tenger felé a KARMEI H. a másik oldalra meg a GELBOAI hegyek. Itt terület a híres JEZDRELONI síkság, a mindenkor i. idők véres csata tere.

A JUDEAI hegyek egészen kopárak, nem úgy mint az ÚK JÉZUS idejében, mikor dús erdők és szőlőskertek borították azokat. SAMARIÁBAN és GALILEÁBAN már nem olyan kopár a vidék, sőt már erdők is találhatók. Némi vegetáció már a Tábor hegyén is van. A Galileai fönnsík, NÁZARETTŐL északra, fokozatosan álmegy a LIBANONI hegyvidékbe. A Földközi tenger partján végig síkság húzódik, melyet csak a KARMEI HEGY szakít meg.

PALESZTINA Klimája Subtropikus. JERUZSÁLEM évi középhőmérséklete $15,9^{\circ}\text{C}$. A JORDÁN völgyben pedig 24°C . Eső csak kétszer esik az évben, nov. decemberben és márciusban. Sokszor a tavaszi eső elmarad, és akkor nincs termés. Terményei a gabona és szőlők felék. Bora és szőlője kitűnő (= kivétel!) Olaja kitűnő - Dió, füge, narancs, eper, gránátalma igen bőven terem, és szép banán ültetvények is vannak.

LAKOSOK. Az 1926-ban tartott népszámlálás szerint NYUGAT JORDÁNIÁBAN összesen 887.000 ember él, és ebből: 644.000 Mohamedán, 158.000 zsidó, 78.000 keresztény és 7000 Drúz.

A keresztények zömét sajnos a szakadár görög Keleliek alkotják 34.000 fővel. **A KATHOLIKUSOK** száma 29.250. és ebből:

15.000 római kati.

11.200 görög Kath.

2.400 maronita

350 Syr Kath.

300 örmény kat.

A keresztény felekezetek közül, a g. Keletin kívül még képviselve vannak a szakadár örmények 3000 fővel 1 patriarchával, a Syr, Kopt és Abessziniai egyházak 1-1 „püs pökkel” összesen 1500 főnyi hívővel.

A német, angol, amerikai protestánsok szektái közül 6350 fő van és pedig Anglikán: 4600, protestáns: 900, Lutheránus: 450, presbiter: 400 fő.

Ez a szomorú statisztika mutatja, hogy a katolikusok mennyire háttérbe vannak szorítva a szentföldön. A Jeruzsálemben székelő görög Keleti Patriarcha tulajdonában vannak a legszentebb szentélyek mint a szent sírbazilika és a Krisztus születési bazilikája BETHLEHEMBEN, SZÜZ MÁRIA sírja stb. Régen a „PALESZTINAI OROSZ TÁRSASÁG” bőkezűen támogatta a g. Keleti intézményeket, de ma a nyomorral küzdenek, mert a szovjet nem segíti őket; a sz. sírbazilikát most sem engedik restaurálni, mert félnek, hogy a katolikusok a segítség fejében a tulajdonjogot követelnék. A katolikusok vezetése 1847-ig a szentföldi Custozra volt bízva, mert akkor a ferenczeseken kívül még csak a karmeliták tartózkodtak ott.

1847-ben IX. Pius pápa helyreállította a Jeruzsálemi Patriarchatust. A jelenlegi Patriarcha **LUIGI BARLASSINA** (1920 óta) kinek hatálya a Transjordániára és Cyprus szigetére is kiterjed, kb. 25.000 kath. hívőre. A világi papok képzésére a Patriarcha Semináriumot tart fenn, melyet a német beuronai bericzések vezetnek. A növendékek kötelezik magukat, hogy felszentelésük után 6 évig itt maradnak.

A SZENTFÖLD custozát a rend ajánlatára a Római Congregatio de Propaganda Fide nevezi ki. Megbízatása 6 évre terjed. A custozatya intézi a szentföld összes ügyeit a mellérendelt discretórium 6 tanács tagjával. A jelenlegi Custoz **P. AURÉLIUS MAROTTA** nápolyi születésű olasz ferenczrendi. A custoz püspöki jelvényeket viselhet. Több mint 300 páter és novícius fölött rendelkezik Palesztina, Kis Ázsia és Egyiptomban.

A ferenczrendi Anyák már 700 év óta őrzik a szentföld sz. helyeit vérük ontása árán is. 1848-ig teljesen magukra voltak hagyatva a mikor azután számos más rend is letelepedett a szentföldön. A szentföldi ferenczes barátokat a hősöket és vértanúkat megillető tisztelet illeti meg. Ő nélkülők Palesztinának egyetlen szent helye sem volna ma birtokunkban.

Csodálatos munkát fejtenek ki ma is mindenütt. Több mint 60 iskolát, ingyen gyógyszertert tartanak fenn. Az ALEPPÓI pensionátus már 50 év óta a legkiválóbb erőket neveli az OTTOMÁN Kormányzatnak. Árvaházakat és sze

gény-házakat létesítettek és tízezrekkel látnak el ruhával, élelemmel. A legtöbb plébániát ők vezetik - a szent helyeknek őrzői és gondozói. Nagy költséggel tartják fent pompás zarándokházaikat, a CASA NUOVAKAT. JERUZSÁLEM, NÁZÁRETH és BETLEHEMBEN oly tágasak ezek a házak, hogy pld a Jeruzsálemi ház egyszerre 200 zarándokot képes befogadni és ellátni. A többi helyeken: Betfage, Jericho, Ain Carem, Emmaus, Jaffa, Ramle, Kana, Naim, Tiberias és Kafarneumban kisebbek a CASA NUOVAK. Jeruzsálemben van az üdvözítőről elnevezett legnagyobb kolostoruk a SAN SALVATORE, 16.000 kötetes könyvtárral, és értékes múzeummal. A kolostor 11 műhelyében (malom, pék, lakatos, asztalos, nyomda, könyvkötészet, cipő műhely stb.) 150 munkás dolgozik. A szép plébánia templomát Ferencz József királyunk építtette. Hogy a Szentföld céljaira adományok mire fordítanak azt eza néhány adat is mutatja: A legutóbbi 20 évben 2362 árva eltartása 6.034.810 olasz lírába került. Iskolákra az utolsó kilenc évben 1.016.984 lírát, a Jeruzsálemi szegényházakra 6.725.043 lírát, a S. Salvatore szegényeire 2.111.365 lírát költöttek. A CASA-NOVAK fönntartása az utolsó hat évben 1.796.638 lírát emésztett fel. A CUSTODIÁNAK a Patriarkátus fönntartásához évi 75.000 arany frankkal kell hozzájárulni 1918-27-ig ez is 2.545.000 líra kiadást jelentett. Tehát csak magában Jeruzsálemben e néhány év alatt tanítás, nevelés és közjótékonyagra 20.224.942 lírát, vagyis több mint 6 millió pengőt adtak ki a barátok.

Az adományokat az Isteni gondviselés küldi Jeruzsálembe és a ferencesek imáikkal és Sz. miséikkel hálálják meg az adakozók jószívűségét. A Szentmisék száma, melyet naponta az élő és elhunyt jötevőkért mondanak, évente mintegy 50.000 re tehető.

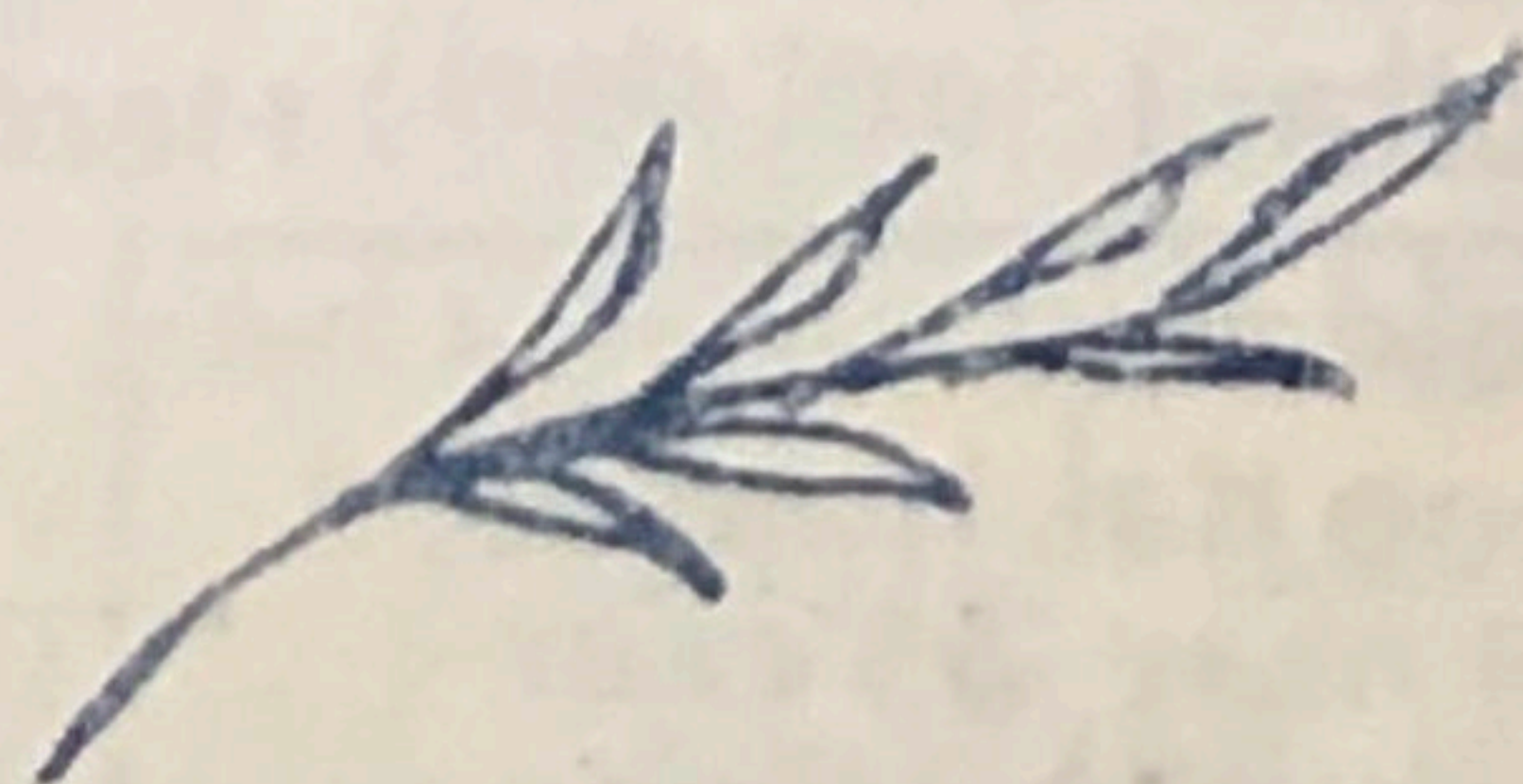
A ZIONIZMUS vagy a Zsidókérdésről is meg kell emlékeznünk röviden. A mozgalmat Herzl TIVADAR kezdeményezte az 1897-ben BASELBAN összehívott Zionista Kongresszuson, mely a zsidó állam megalakítását tűzte ki célul. Már jóval a világháború kitörése előtt céltudatos telepítési munkálatokat folytattak Palesztinában a zsidók, mert a telepítésre fölajánlott Sinai félszigetet és UGANDÁT a zsidók nem tartották alkalmasnak. 1903-ban a KEREN KAYEMET "LEISRAEL" földalapnak valamint két banknak létesítésével fokozottabb tevékenységgel láttak neki a gyarmatosításnak a már meglevő palesztinai zsidó telepekre támaszkodva. Időközben a Hirsch báró alapítvány tőkéjét is lába vetették, 1908-ban pedig a Zionista egyesület is megkezdte működését tekintélyes földterületek vásárlásával Judeában és a Jordán völgyben.

1909 ben JARFA mellett fölépítették az első zsidó várost Tel-Avivot, melynek 1911 ben még csak 550, ma pedig 40000 lakosa van. A zionista mozgalomnak azonban a világháború adta meg az igazi lendületet, 1917 ben a mikor az Entente hatalmak katonai helyzete igen válságosra fordult, minden áron meg kellett nyerniök a Zionista Köröket, főleg Amerikában, kiktől igen nagy mértékben függött Amerikának beavatkozása a világháborúba. Ekkor ajánlotta föl az angol Külügyminister egy nemes gesztussal Palesztinát a zsidóknak abban a deklarációban, melyet Lord BALFOUR Rotschild lordhoz intézett. És mivel Anglia a palesztinai impérium átvételénor arra kötelezte magát, hogy a zsidó nemzeti állam kiépítését minden eszközzel támogatni fogja, úgy látszott, hogy most már minden akadály elhárult. A számításba azonban ott csúszott bele a hiba, hogy nem vették figyelembe Palesztin őslakóit az Arabokat, kiknek nemzeti öntudata, a reájuk nézve sérelmes Balfour féle törvényjavaslat óta egyre jobban erősödik. A NABLUSBAN megtartott V.ik nemzeti Kongresszuson az Arabok kimondották hogy mind addig míg ezeket a sérelmes törvényeket vissza nem vonják, nem vesznek részt a képviselő választásokon. De már maga Anglia is megbánja a szorult helyzetében tett ígéretet és tudatában van annak is, hogy az Arabok nem fogják engedni országuknak vezetését kisiklani kezeikből. Az 1922. ben kiadott angol deklaráció meglehetősen száraz hangon kijelenti, hogy a zsidó nemzeti állam létesítését kivihetetlennek tartja, miért is kívánatos hogy a zsidó bevándorlás a kellő határok közé szoríttassék. A zsidó bevándorlás erősen meg is csökkent, mert már maguk a zsidók is beláthák, hogy igen sokban csalódtak és, hogy a zsidó nemzeti állam megvalósítása az egész világból ide vándorolt heterogén elemekkel nem lehetséges. A bevándoroltak összes száma mintegy 120. ezerre tehető. 1926 ban decemb. hónapban 513 bevándorlóval szemben 642 volt a visszavándorlók száma. Hogy hogyan fog a helyzet kialakulni, azt meg tudni lehet, de annyi bizonyos, hogy még sok vizálynak és hajnak lesz a közöze a könyelmű Angol ígéret. Az Arabok nem engednek, és viszont a zsidók már igen sok helyen megvetették lábukat Palesztinában, és igen nagy pénzekkel dolgoznak. A Keren Hayesod egylet a megalakulása óta eltelt 8 év alatt 3 1/2 millió angol fontot gyűjtött össze az egész világ zsidóságától (közel 100 millió Pengő!) mely összeget a következő célokra fordította: (font sterl.)

A KEREN KAYMETH földalap, mely a háború elején már 3000 kat. hold földet rendelkezett, ma már 35 ezer holdnak az ura, melyből 25 ezer hold a termékeny Ezdreloni rónán fekszik. A mezőgazdasági zsidó telepek száma kb. 120.

	1.045.072
városalapításra:	754.447
iskolaügyre :	595.319
bevándorlásra :	339.029
egészségügyre :	253.108
vállási intézmény:	208.534
administratio :	157.000
	<u>3.353.109</u>

Ez a néhány rövid adat is mutatja, hogy nincsen meg a kívánatos békesség a Szentföldön. Ott is csak tülekedés van, mint az egész világon mindenütt. És ennek is, mint sok minden másnak, a szakadarság és eretnokség az oka, élén a XVI. századbeli vallás szakadás-sal. Ha a kereszténység egységesen lépett volna föl ezen a szent missziós területen, már réges régen, virágzó keresztény kultúra áradna ki a Szentföldről az egész emberiségre. Mit tudna most lenni pld. Anglia, ha most is katolikus ország lenne! A mióta a világtörténelemnek legszörnyűbb tragédiája a Golghotán lejátszódott, ismétetlen a legvéresebb viharok dúltak végig Palesztina földjét, mely valóban egy meggyalázott monstancziához, szentség házhoz hasonlítható. Csak a katolikus lélek tudja átérzeni azta nagy kegyelmet, hogy Jézus nyomdokain járhat; csak a mélységes hit és az a fönnséges perspektíva, melyet Jézus szent tanítása tár elénk, képes átérzeni és lelki szemével meglátni az édes üdvözítő Szent Iába nyomait az áldott földön. És bár fáj látni azt, hogy a legszentebb emlékhelyek szakadatok és pogányok kezében van, mégis önérzétes öröm és boldogság tölti el szívünket aza biztos tudat, hogy a Mennyei Jeruzsálemet tőlünk elrabolni nem lehet. Bár sok szent helyről erőszakkal verték ki a franciskánusokat és sok ezret megöltek közülök, de a szívekből és lelkekből nem tudták és nem tudják kiverni őket, mert az egész Szentföldön az ő kultúrájuk és áldásos működése hirdeti legbeszédesebben, hogy a Szentföldnek törvényes és igazán méltó örökösei a Krisztus igaz Egyházának hívei lehetnek csak egyedül. A hol a franciskánusok a gondozói a szent helyeknek, ott igazi áhítat, gyöngéd kegyelet szelleme lebeg. A Szentföldnek az egész emberiség félve őrzött kincse kellene, hogy legyen, de első sorban nekünk katolikusoknak kell mindentelkövetnünk, hogy visszahódítsuk a szent helyeket a szakadároktól és pogányoktól. Meg kell indítanunk az új kereszties hadjáratot, melyet nem fegyverrel, hanem anyagi áldozatok fölajánlásával és az imádság erejével kell megvívni 400.000.000 katolikusnak.

ESZLETES NAPI-TERV

1929. AUGUSZTUS HÓ 28
TÓL OKTÓBER HÓ 1-IG

UTAZÁSI NAP
DATUM

E L S Ő - F É L N A P

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1.

SZERDA
AUG. 28.

Reggel 8^h Szentmise a Jezsuita Atyák templomában; Veni Sancte, közös szentáldozás.
Szent beszéd.

2.

CSÜTÖR.
AUG. 29.

TRIEST.

érk: 9^h 40^r

Megérkezés után azonnal a hajóra megyünk; ott Kiki elfoglalja Kabinját. D.e. 11 Kor ünnepélyes Veni Sancte a S. ANTONIO templomban

3.

PÉNTEK
AUG. 30.

TENGERI UTAZÁS — Brindisi

Reggel 6 órától szentmisék
Reggel 8^h kor Triesttől 240, Brindisitől 444 km

4.

SZOMB.
AUG. 31

érk: 6^h

BRINDISI

JAFFA

ind: 9^h

Szent mise reg. 6 ig a hajón, azután Brindisiben
Brindisitől - JAFFAIG 1955 Km.

5.

SZEPT. 1
VASÁRNAP

TENGERI UTAZÁS

JAFFA

A rendes napi miséken kívül enekes nagy mise
Reggel 8^h kor: Triesttől 1172, Jaffaig 1468 Km.

6.

SZEPT. 2
HÉTFŐ.

TENGERI UTAZÁS

Jaffa

Reggel 6^h órától szentmisék.
Reggel 8^h kor: Triesttől 1682, Jaffaig 958 km.

7.

SZEPT. 3
KEDD

TENGERI UTAZÁS

Jaffa

Reggel 6 órától szent misék.
Reggel 8 kor: TRIESTTŐL 2192, JAFFAIG 148 Km.

MÁSODIK FELNAP.

ÉJJE-
LEZÉS.

12. 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24.

BUDAP.

ind: 18³⁰

TRIEST felé

Egy órával az indulás előtt gyülekezés a déli vasútnál.
Búcsú beszéd, Pápai himnusz, azután beszállás a kocsik-
ba. Vacsoráról és reggeliről Kiki maga gondosko-
dik.

VASÚTON.

TRIEST.

ind: 20^h

BRINDISI
felé.

13^h Kor Közös ebéd.

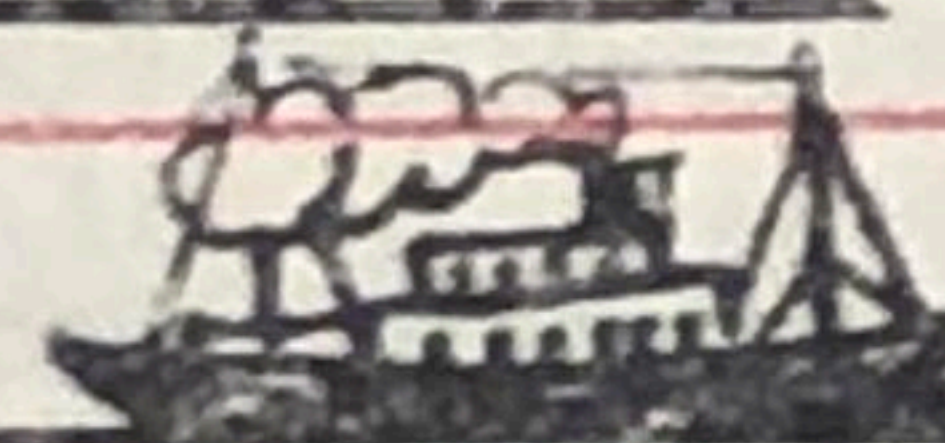
18^h 30 Kor hajóra szállás. vacsora a hajón.

Este Közös rózsafűzér. Jaffaig 1425 tengm. 2639 Km

Brindisi = 684 Km.

HAJÓN

UTAZÁS A TENG.

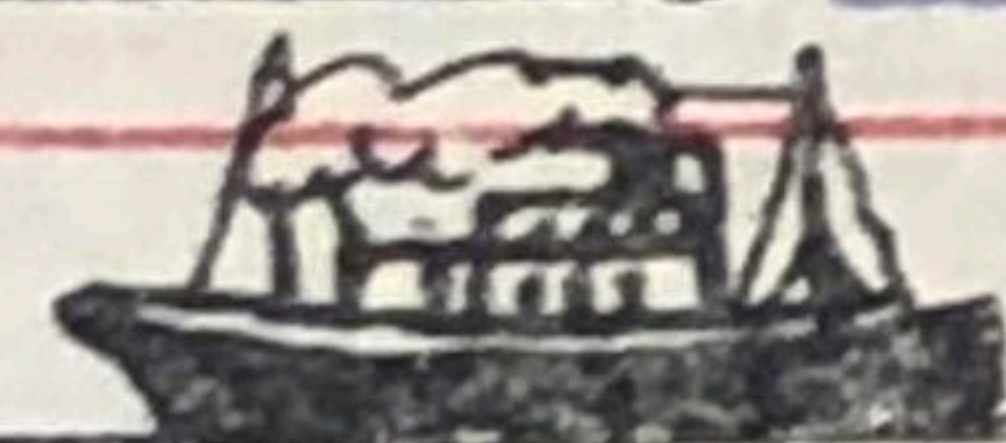

BRINDISI felé

16^h órákor litánia, szent beszéd. vacsora után
Közös Rózsafűzér. Este 20^h Kor 483 Km - re va-
gyunk TRIESTTÖL. Brindisig 201, JAFFAIG 2156 Km.

HAJÓN.

UTAZÁS A TENG.

JAFFA felé

16^h órákor litánia, szent beszéd. Este Rózsafűzér.
20^h Kor: 1721 Km JAFFAIG. TRIESTTÖL: 917.75 Km.

HAJÓN.

UTAZÁS A TENGHEREN

JAFFA felé

16^h órákor litánia, szent beszéd. Este Rózsafűzér.
20^h órákor: JAFFAIG: 1211 Km. TRIESTTÖL: 1427.75 Km.

HAJÓN.

UTAZÁS A TENGHEREN

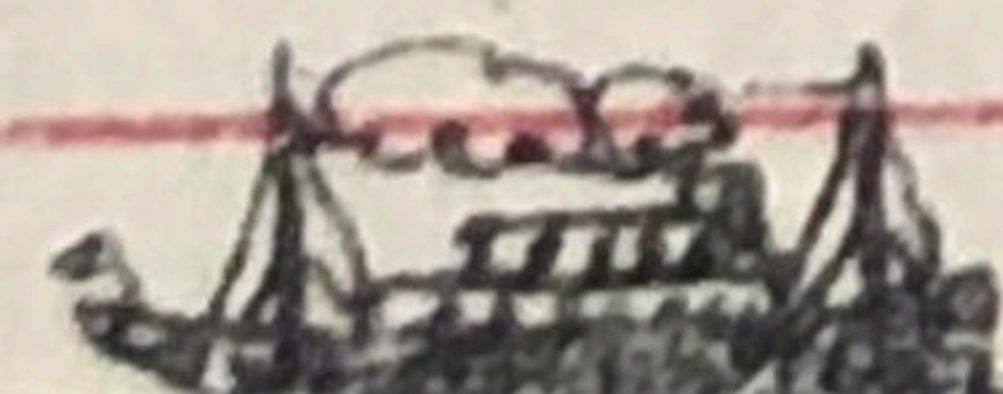

JAFFA felé.

16^h órákor litánia, sz. beszéd. Este Közös Rózsafűzér
20^h órákor: JAFFAIG 701 Km. TRIESTTÖL: 1937.75 Km.

HAJÓN.

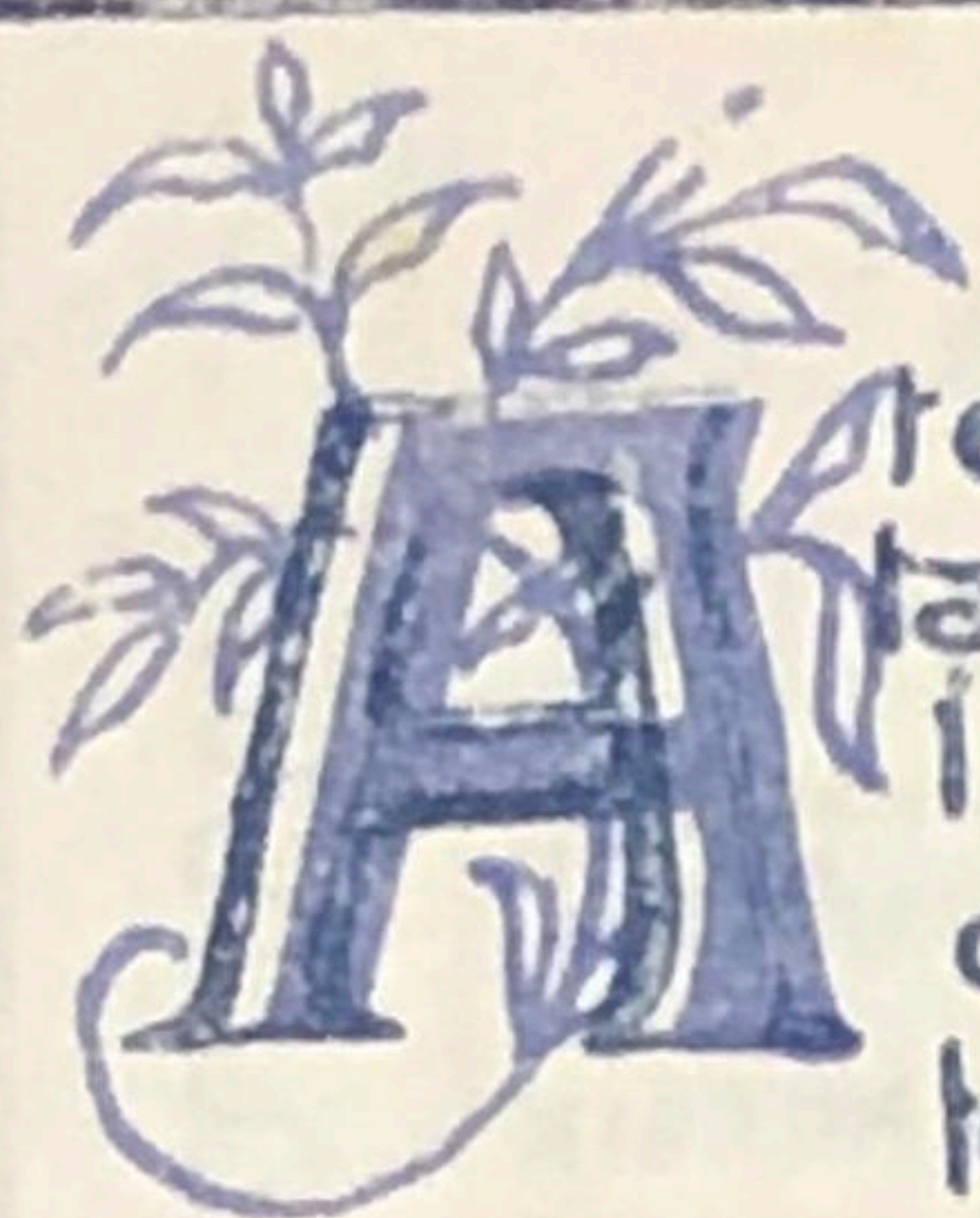
UTAZÁS A TENG.

JAFFA felé

16^h órákor litánia, sz. beszéd. Este RÓZSAFÜZÉR.
20 órákor: JAFFAIG: 191 Km; TRIESTTÖL: 2448 Km

HAJÓN.

Atengeri utazástól nincs oka senkinek sem tartania, mert mindenütt, tehát a tengeren is Isten gondviselő keze őrökdi felettünk; de meg a tapasztalat szerint a földközi tenger a legnyugodtabb éppen szeptemberben. Az utazáshoz, a rendelkezésre álló hajók közül a legalkalmasabbakat választottuk ki. Odaménét TRIESTTŐL HAIFAIG a LLOYD-TRISTINO Társaság CARNARO nevű hajóján tesszük meg (háború előtt I. Ferencz József volt a neve.) 6500 tonnás, 3685 lóerős.

Visszajövet ALEXANDRIA - NAPOLY - GENUA vonalat, az olasz SITMÁR (SOCIETÀ ITALIANA DI SERVIZI MARITTIMI) társaságnak EXPRESS LUXUS HAJÓJÁN az „ESPERIA” tesszük meg. Olaszországnak egyik legmodernebb hajója. Gőzturbinás dupla-csavárú 12500 tonnás, 24.518 lóerős, a modern technika minden alkotásával felszerelve.

Az 1. 2. osztályú utasok naponta 4 szer, a 3. osztályú utasok pedig 3-szor étkeznek. Az étkezés bőséges és ízletes.

A CARNARO a nyílt tengeren óránként 21 Km. sebességgel halad, az ESPERIA pedig 33-42 Km. utat tesz meg óránként.

BRINDISIBEN a hajó a mólónál köt ki, és így a kiszállás díjtalan. A rendelkezésre álló három óra alatt, a várost környelmesen be lehet járni. Ezen a napon szent-misé is a XI. századbéli S GIOVANNI AL SEPOLCRO katedrálisban hallgathatunk.

JAFFÁBAN csak közös megállapodás alapján és kedvező viszonyok mellett szállunk ki, mert a hajó a partról kb 1 1/2 Km. re a nyílt tengeren horgonyoz le és csónakokon lehet csak a partra menni. Amennyiben JAFFÁBAN nem szállnánk partra, majd Jeruzsálemből randulunk oda ki autóval.

A szentföldet autóval járjuk be. Az 1. és 2. osztályú utasok 4-5 ülésű személykocsikon, a 3. osztályú utasok pedig társas kocsikon. A zárandoknak alkalom lesz, hogy abbéli öhajukat a vezetéséggel közölhessék, hogy az elszállásolásnál valamint az autó utaknál kivel akarnak egy társaságban lenni. A hajó utazás alatt előadások tartása is tervbe van véve. A részletes programról majd csak a zárandokok névsorának lezárása után fogjuk összeállítani. A hajó utazás alatt énekgyakorlatokat is fogunk tartani, hogy mindenütt egységesen és áhítattal kelő figyelemmel reprezentálhassuk a magyar katolikusokat. Ugyancsak idejében fogjuk megállapítani a résztvevő főszteendő papsággal együtt a beszédek tartását a fölkeresendő szent helyeken.

Az elszállásolás és ételmezés a szentföldi Casa-
 novákban barátságos és kifogástalan. A FRANCISKA-
 MUSOK ezeknek a pompás zárandokok házaknak létesí-
 tésével már régen európai kultúrát varázsoltak a ke-
 let piszkos házai közé. A CASANOVÁK személyzete is
 mind a derék barátok neveltjeiből kerül ki. Minden
 emeletnek meg van a szép és kényelemmel berendezett
 közös társalgó terme; a közös éltérmekek pedig a föld-
 szinten vannak elhelyezve. Mosatásra is be vannak
 rendezve, úgy hogy 24 óra alatt vissza kapja a záran-
 dok a mosatásra odaadott ruhát vagy fehérneműt.
 Nem szükséges tehát utazó táskáinkat nehéz fehérne-
 művel, hatisnyával tele rakni; 3. legfeljebb 4 váltással
 teljesen ki lehet jönni. Igen czélzerű a negszerű anyagból
 készült ing mely a test párolgását megengedi, nem tapad
 a testhez, az izzadságot fölveszi; zárt nyakú ingek nem
 czélzerűek, legjobb, kihajtott gallérú inget viselni. Zseben-
 dő készletünket is lényegesen redukálhatjuk, ha az u.n. japán
 arctörő papírral látjuk el magunkat, mely teljesen puha, az
 izzadság letörlesztére igen alkalmas. (: 100 darab alig foglal el
 annyi helyet mint egy vászonzsebkendő). Könnyű ruhát,
 de okvetlenül felöltőt is hozunk magunkkal. Vászoru-
 ha igen czélzerű. Papoknak igen czélzerű egy hosszú fehér
 vászonkabát. Könnyű sapka, esetleg világos szalma kalap
 megfelelő, de legjobb a fehér vászonnal áthúzott trópusi
 parafa sisak, melyet Triestben meg lehet venni. Ernyők és
 botok elhozatala fölösleges. A lábbeli legyen könnyű. Igen
 czélzerűnek bizonyult a szürke vászon felcipő. Sarkat-
 lan cipő nem jó, mert igen hamar elfárad a láb benne.
 Uti táskák elhozatala fölösleges. A hajón bérelni lehet meg-
 párnát is a fekvő, szekhez. A hölgyeket kérjük, hogy ujjat-
 lan ruhát és a terdekét szabadon hagyó ruhát ne hoz-
 zanak magukkal. A Pápai audienciához egy sötétebb
 ruha elhozatala szükséges. A nők kalap nélkül fekete
 fejfátyollal csukott nyakú, vagy csak igen mérsékelt ki-
 vágású és hosszú ujjú ruhában jelenhetnek meg a Szent
 Atya előtt. Lehetőleg kevés önsúllyal bíró jól zárható
 kézi táskában csomagoljunk. Minnél könnyebb a csoma-
 gunk, annál kényelmesebben utazunk. Revolverek el-
 hozatala tilos. A résztvevők útleveleikről maguk gon-
 doskodnak. A szükséges vizumokat a vezetéség közö-
 sen szerzi be a zárandokok költségére. Az útleveleket
 EURÓPA-ÁZSIA ÉS AFRIKÁRA kell kiváltani. Az útleve-
 lek legkésőbb AUGUSZTUS HÓ 3-IG a következő címre
 küldendők be ajánva: Pilismaróti Bozoky Gyula ezre-
 des Felsőgöd Pest megye.

UTAZÁSI
NAPOK
DATUM.

E L S Ő F É L - N A P .

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

8.

ÉRK: 5^h

JAFFA

TRIESTTŐL: 2959 km

HAIFA.

SZEPT.

4.

SZERDA.

A viszonyok szerint Kiszállás Jaffában. Jaffa megtekintése. Gyertyás menetben vonulunk be a Ferenczések templomába hálaadásra. TEL AVIV czionista város megtekintése. Hanem szállunk ki majd Jeruzsálemből jövőnkide.

9.

SZEPT.

5.

CSÜTÖRT.

Reggel 6^h30 kor Szent mise a Carmel hegyen; azután autóval utazás Názarethbe. (45 km út) Ünnepeles bevonulás az Angyali üdvözlés szentélyébe. Hálaadó Istentisztelet. SZ József műhelye, a Mensa Christi és a zsinagóga megtekintése. Déli harangszókor Közös AVE MARIA ott ahol az Úr anyja a Boldogságos Szűz-Máriát. Elszállásolás a Casa-Novában.

10.

SZEPT.

6.

PÉNTEK.

Reggel 6^h kor autóval a Táborhegyre megyünk. Ünnepi mise „az Úr színe változása bazilikában.” A Tábor-hegyi romok megtekintése. Panoráma. Kb. d.e. 10^h kor tovább megyünk a Galileai tengerhez. TIBERIÁSBAN. Hódolás Sz. Péter templomában, hol Jézus kinevezte az első Pápát. Ebéd TIBERIÁSBAN a Ferenczések Casa Nova-jában.

11.

SZEPT.

7.

SZOMBAT.

Szent mise az Angyali üdvözlés templomában. (búcsúzás Názarethről) Ebédig szabad idő. Ebéd d.e. 11^h kor. Harangszókor Közös AVE MARIA - azután indulás autókkal Jeruzsálembé.

12.

SZEPT.

8.

VASÁRNAP

Reggel ünnepélyes Szent mise és közös sz. áldozás a szent sírnál. Reggeli után a sz. sír templom részletes megtekintése. A VIADOLOROSA megmagyarázása. Déli órákban ünnepélyes tisztelgés a Szent-földi Custoznál. A magyarok hódolati aján-dékának az Agónia Képnek fölajánlása. A fölajánló okmányoknak átadása. Tisztelgés a Jeruzsálemi Patriarchánál.

MÁSDIK-FÉLNAP

12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

HAIFA.

Érk: 16^h kor.

Kiszállás után a városon át autóval a Karmel-hegyi kolostor zarándok házába megyünk. Litánia és szentbeszéd a Skapuláris Szűzanya oltáránál. Közös Rózsafüzér. A Karmel-hegy története és emlékei. Ismertető beszéd.

ÉJJELEZÉS: **H KARMEL HEGYÉN**

A NÁZARETI szent emlékü helyek megtekintése. AZ ANYALI üdvözlés temploma, AZ ANYASÁG temploma vagy szent József háza és műhelye. MÁRIA-KÚTJA, a ZSINAGÓGA MENSA CHRISTI. Az örvény, hová a zsidók le akarták Jézust taszítani. BOLDOGASSZONY IJEDELME.

ESTE 7 kor litánia az anyali üdvözlés barlangban.

ÉJJELEZÉS: **NAZARETHBEN.**

Autón folytatjuk utunkat a Genezareth tó partján KAFARNEUMBAN. A galambok völgye, MAGDALA, BETHSaida, TABOGA, a nyolcz boldogság hegye. Vissajövet fölkeressük KÁNÁT. az első csoda Szentélyét.

ÉJJELEZÉS: **NAZARETHBEN**

JERUZSÁLEM

Érk: kb. 6^h este

Utazás autón JERUZSÁLEMBE. Megállunk: GINNEA, JÁKOB Kútjánál, NABLUSBAN. A SCOPUS hegyétől gyalog, gyertyás menetben, vonulunk be a DAMASKUSI KAPUN át a SZENT SÍR-hoz hódolatra.

ÉJJELEZÉS: **JERUZSALEMBEN.**

D.U. 3^h30 kor gyertyás körmenet a Sz. sír bazilikában, azután tájékoztató séta az OLAJFAK HEGYÉN. Orosz Kislátó-torony - panoráma. Séta a városban.

ÉJJELEZÉS: **JERUZSALEMBEN**

UTAZÁSI NAPOK DATUM.	E L S Ő F É L - N A P.
	0 ⁿ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
13. SZEPT. 9. HÉTFŐ.	Reggel 8 ^h ig, alkalom a Szent sírnál vagy a Golgothán sz. misét hallgatni és áldozni. 9 órakor ünnepélyes sz. mise Szűz Mária elszenderülése helyén, a Sion hegyi Dormitio templomban. Az utolsó vacsora terme, Kaiás háza, Krisztus börtöne. Az Assumptionista Atyák új temploma és az ásatások megtekintése.
14. SZEPT. 10. KEDD.	Reggel 7 ^h Kor Sz. mise a Szent-sírnál. Reggeli után a Móriah hegyi Haram esch Sherifet Keressük föl. Omár és el-AKsa mecsetek Salamon istállóí stb. stb. Régebben erre a területre Keresztény nem léphetett. Mekka után ez a legszentebb helye a mohamedánoknak.
15. SZEPT. 11. SZERDA.	Kirándulás a holttengerhez. Indulás reg 6 ^h <u>Megállások:</u> Bethániában Lázár sírjánál, Khán-Haturnál az irg. samaritanus székelyháznál, Mar-Saba Kolostor, Holttenger (: 2-3 óra tartózk. hogy fürdeni lehessen. JERICHO, most erődített Nagybojt hegye (: Dzsabel-Karantal) Krisztus böjtjének barlangja. Ebéd Jerichóban vagy a Jordánnál.
16. SZEPT. 12. CSÜTÖRT.	9 ^h Kor ünnepi Sz. mise az Agónia Bazilikában. A hódolati ajándékunk fölajánlása. OKmányok befalazása. Az ünnepség részletes rendjét a helyszínen adja ki a vezetőség.
17. SZEPT. 13. PÉNTEK	Reggel 7 ^h Kor Sz. mise és Közös áldozás a Golgothán. Amennyiben JAFFÁBAN nem lehetett Kiszállni: autó kirándulás Jaffába, ellenkező esetben a kiadandó program szerinti kirándulás Emmaus vagy Hebronba.

M Á S O D I K F É L N A P.

12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24^h

A S. Salvatore Kolostor és plébánia templom részletes megtekintése, könyvtár, múzeum, műhelyek sőt királyok sírja, Jeremiás barlangja és a Szent István bazilika valamint a Dominikánus atyák bibliai iskolájának felkérésére. Sétá Jeruzsálem északi és keleti falai mentén.

Az Olajfák hegyén és szentélyeinél időzünk, nevezetesen:
SZÜZ MÁRIA sírja, a Getszemáni barlang - Dominus fleuit,
a MIATYÁNK TEMPLOMA A CRÉDÓ barlang és az új Jézus szíve templom. A Mennyebeemenelei szentélye, a próféták sírja.
Bethfage (= Bethphagé:) hol Jézus szamárra ült, mikor Jeruzsálembe bevonult. Visszatérés a Jozafat völgyön át.

Időzés a Jordán folyónál, hol Jézus megkeresztelkedett. A Keresztelési fogadalom ünnepélyes megújítása. Visszatérés Jeruzsálembe kb. este 7 órára.

NAGYCSÜTÖRTÖKI elmélkedés a Getszemáni kertben:
LITÁNIA a barlangban. Passió. Az Agónia bazilikában. három szólamú „Jeremiás siralmai” és Miserere közös fájdalmas rózsafüzér.

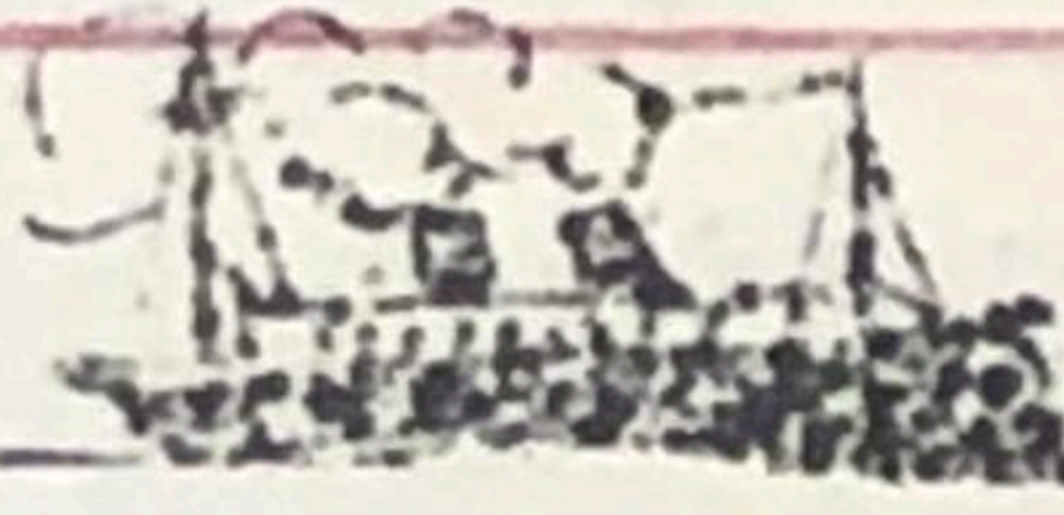
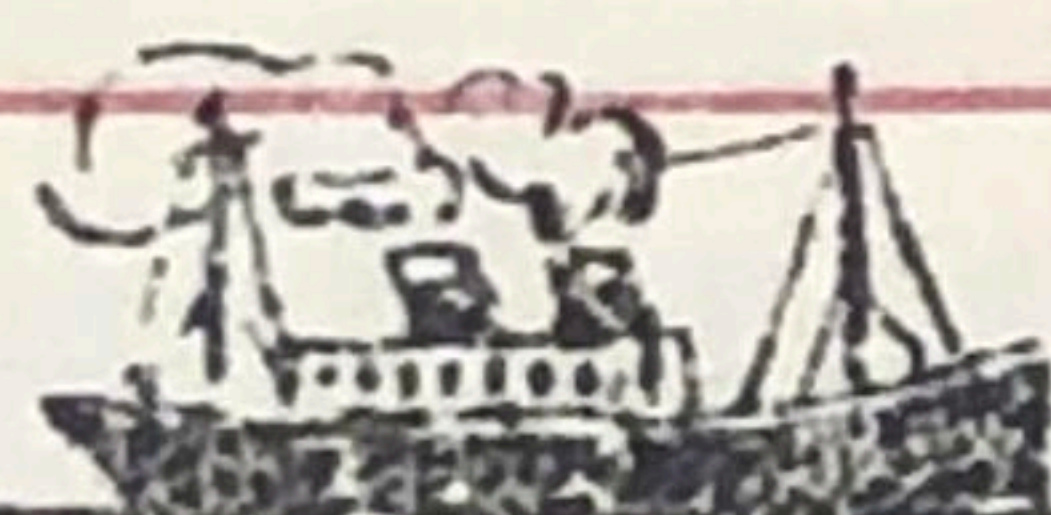

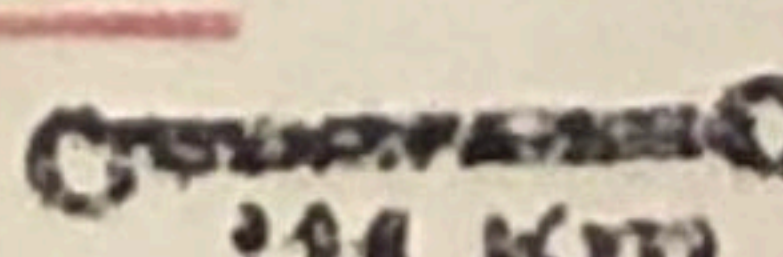
Délután 3 Kor részt veszünk a hivatalos keresztúti ájtatosságon, utána pedig a Szent sír bazilikában a gyertyás körmeneten. Délután 5 órakor megtekintjük a síralmak falát a síralkozó zsidókkal.

Jeruzsálem déli és nyugati falai mentén térünk vissza a Casa-Novába.

ÉJJELEZÉS: 9. 10. 11. 12. 13 órában JERUZSÁLEMBEN.

UTAZÁSI NAPOK. DATUM.	E L S Ö F É L - N A P.
	0 ^h 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
18.	Autó kirándulás AIN KAREM vagy MONTANA SZ. JÁNOSBA. Sz. mise a vizitáció szentélyében. Keresztelő Szent János temploma. Sz. János születési barlangja, a mártírok sírja. Sz. János első püszkaja, sz. János barlangja.
SZEPT.	Sion Nagy-Asszonyunk apáczák telepe.
14.	RATISBONNE MÁRIA sírja, a nagy zsidó konvertita, ki a Notre Dame de Sion apáczá rendet alapította.
SZOMBAT.	
19.	Reggel csendes mise a tej-barlangban. Séta Bellehém utcáin. Népviselet. Visszatérés Jeruzsálembe. Ünnepi sz. mise a Szent sírnál. Búcsúzás Jeruzsálemtől. A SZ. SÍR TEMPLOM szentélyeinek végigjárása. Búcsúhízelgés a Jeruzsálemi Patriarchánál és a Főt. Custoz Arjánál.
SZEPT.	
15.	
VASÁRNAP	
20.	Reggel 6 ^h 30 kor. Sz. mise a Golgothán. Közös sz. áldozás. Elutazás Jeruzsálemből - CAIRÓBA. JERUZSÁLEM.
SZEPT.	 ind: 8 ^h 35. CAIRO
16.	Ebéd a vasúton.
HÉTFŐ	
21.	Reggel 7 ^h kor sz. mise KAIRÓBAN a Ferencsek Sz. József templomában. Reggeli után autóval Heliopolisba és MATARIEHBÉ. SZ. SZ. MÁRIA fája és forrása. Templom-obelisk. Séta kocsizás CAIRÓBAN. Citadella, Mamelukok sírja.
SZEPT.	
17.	
KEZD.	
22.	Reggel 7 ^h kor sz. mise mint tegnap. Az Egyiptomi Múzeum megtekintése. a bazárok. 0-CAIRO. Ebéd 12 kor.
SZEPT.	
18.	
SZERDA.	

MÁSODIK-FELNAP													ÉJJE- LEZÉS
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
<p>Delután 3 órakor keresztúti ajtálosság a via do- lorosán, azután a sz. sír templomban a körmeneten ve- szünk részt. Du 5 órakor körmenetben Betlehembe vonulunk. Hódolás Jézus születési barlangjában. A bazilika és a sz. KATALIN templom, valamint a föld- alatti kápolnák megtekintése. Litánia, rózsafüzér. Vacsora után a pásztorok mezejére megyünk és ka- rácsnyi énekek mellett vonulunk éjszeli misére.</p>													BETLEHEM.
<p>Szabad rendelkezésre. Búcsuzás. Este 6³⁰ órakor litánia a S. salvatore plébánia templomban. Búcsú vacsora.</p>													JERUZSALEM
<p style="text-align: center;">EL KANTARA</p> <p>UTAZÁS VASÚTON. SUEZICS. Benha KAIRO</p> <p style="text-align: center;">érk. 17¹⁵ ind. 19¹⁰ 21⁴³ é. 22³⁰</p> <p>Utas a Palestina Expresszel érkezés. Ébredés vacso- ra a vasúton. Elszállásolás KAIRÓBAN.</p>													KAIRO.
<p>Kirándulás a GIZEI piramisokhoz és a NILUS- gáthoz. Állatkert. Séta a városban. Mokka után.</p>													KAIRO.
<p>Kirándulás MEMPHISBE a Rhamses szoborhoz. A SACCARAI Piramis mező. sírkamrák a Serapheum stb.</p>													KAIRO.

UTAZÁSI NAP DÁTUM	E L S Ö - P E L N A P												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
23. SZEPTEMB. 19. CSÜTÖRT.	<p>Reggel 6^h30[′] kor Szentmise a Ferenczrendi templomban. Utazás Cairoból Alexandriába vasúton. 209 Km.</p> <p>CAIRO ind: 9^h30[′] ALEXAND.</p>												
24. SZEPTEMB. 20. PÉNTEK.	 <p>UTAZÁS A TENGEREN J SITMÁR „AUSONIA” nevű LUXUS-Express hajóján. Szent misék, illatolák és rozsafüzer, mint volt TRIEST és NAIFA között.</p> <p>Reggel 7^h kor 502 Km-re van hajónk ALEXANDRIÁTÓL Siracusáig 1001 Km.</p> <p>Siracusá.</p>												
25. SZEPTEMB. 21. SZOMBAT.	 <p>UTAZÁS A TENGEREN:</p> <p>Reggel 7^h kor 1137 Km-re vagyunk ALEXANDRIÁTÓL. Siracusáig még 368 Km.</p> <p>HAJÓNK óránként 33-42 Km. sebességgel halad.</p> <p>Siracusá.</p>												
26. SZEPTEMB. 22. VASÁRNAP.	 <p>ÉRK. 6^h30 NÁPOLY. ind: 11^h GENOVA.</p> <p>A RÓMAI csoport kiszáll és NÁPOLYT külön program szerint tekintli meg. A Rómába nem jövők tetszés szerint kiszállhatnak, de 11^h kor folytatják hajón útjukat Genuába. (631 Km. Genua)</p>												
27. SZEPTEMB. 23. HÉTFŐ.	 <p>ÉRK: 7^h GENOVA ind: 8^h30[′] VENÉZIA</p> <p>Kihajózás után az út folytatása vasúton.</p> <p>A másik csoport délelőtt folyamán MONTE CASSINÓBA utazik.</p> <p>NÁPOLY. ind: 7^h15[′] érk: 9^h15[′] 114 Km.</p> <p>Ébred a M. CASSINÓN. Megtekintés külön terv szerint.</p>												

ALEXANDRIA

érk 12 50

Megérkezés után hajóra szállás Seta Kocsizás a városban.

SIRACUSA-ig: 1503 Km

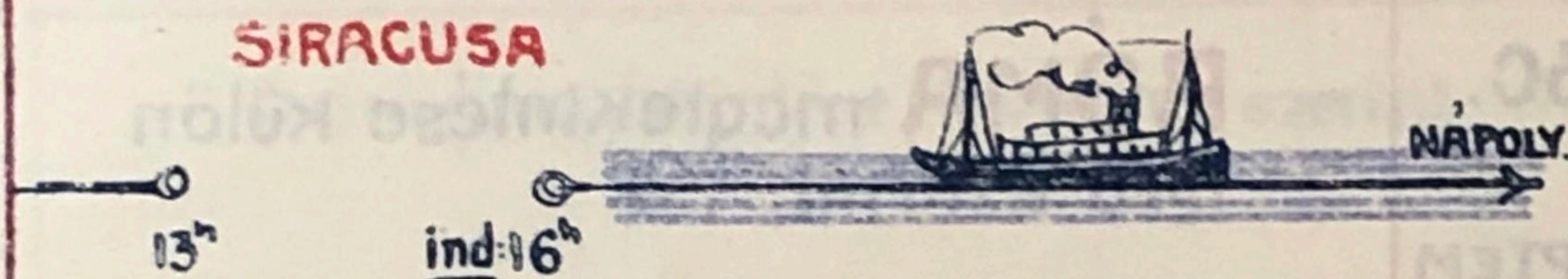
NÁPOLY-ig 1961 Km

UTAZÁS A TENGEREN.

Este 7^h KOR ALEXANDRIÁTÓL 903 Km, SIRACUSÁTÓL 600 Km

SIRACUSA

UTAZÁS A TENGEREN NÁPOLY-ig: 458 Km van még

Az első csoport tengeren

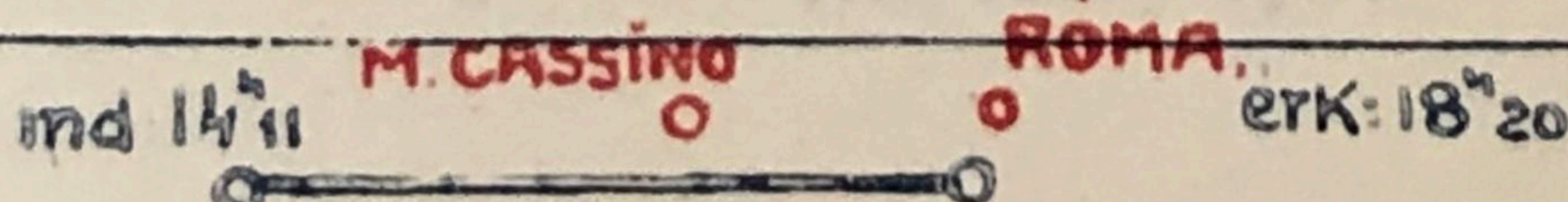
A második csoport külön terv szerint NÁPOLYBAN tartózkodik.

VENÉZIA

az első csoport

érk 16^h 55

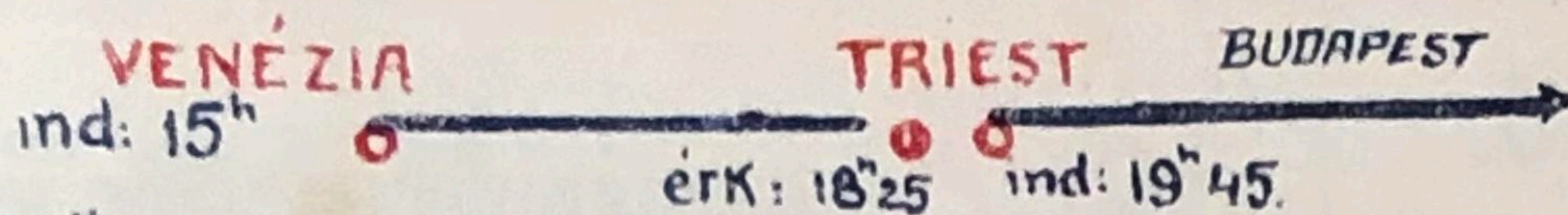
Az első csoport Veneziában időzik.

RÓMA megtekintése külön terv szerint

UTAZÁSI NAP	ELSŐ FÉLNAP.
<p>28.</p> <p>SZEPTEM.</p> <p>24.</p> <p>KEDD.</p>	<p>Az első csoport VENEZIÁ ban tölti a délelőttöt.</p> <p>A másik csoport RÓMÁ ban tartózkodik. Megtekintések külön terv szerint.</p>
<p>29.</p> <p>SZEPTEM.</p> <p>25.</p> <p>SZERDA.</p>	<p>Az első csoport BUDAPESTRE érkezik.</p> <div data-bbox="554 885 1780 1093"> 10^h20^r </div> <p>A másik csoport RÓMÁ ban. Megtekintések külön terv szerint.</p>
<p>30.</p> <p>SZEPTEM.</p> <p>26.</p> <p>CSÜTÖRT.</p>	<p>RÓMA megtekintése külön terv szerint.</p>
<p>31.</p> <p>SZEPTEM.</p> <p>27.</p> <p>PÉNTEK.</p>	<p>RÓMA megtekintése külön terv szerint.</p>
<p>32.</p> <p>SZEPTEM.</p> <p>28.</p> <p>SZOMBAT.</p>	<p>RÓMA megtekintése külön terv szerint.</p>

MASODIK FÉLNAP

Az első csoport Budapestre utazik

A másik csoport RÓMÁBAN külön terv szerint

1. csoport VASÚTON
2. csoport RÓMÁBAN

RÓMA megtekintése külön terv szerint.

RÓMÁBAN

RÓMA megtekintése külön terv szerint.

RÓMÁBAN

RÓMA megtekintése külön terv szerint.

RÓMÁBAN

RÓMA megtekintése külön terv szerint.

RÓMÁBAN

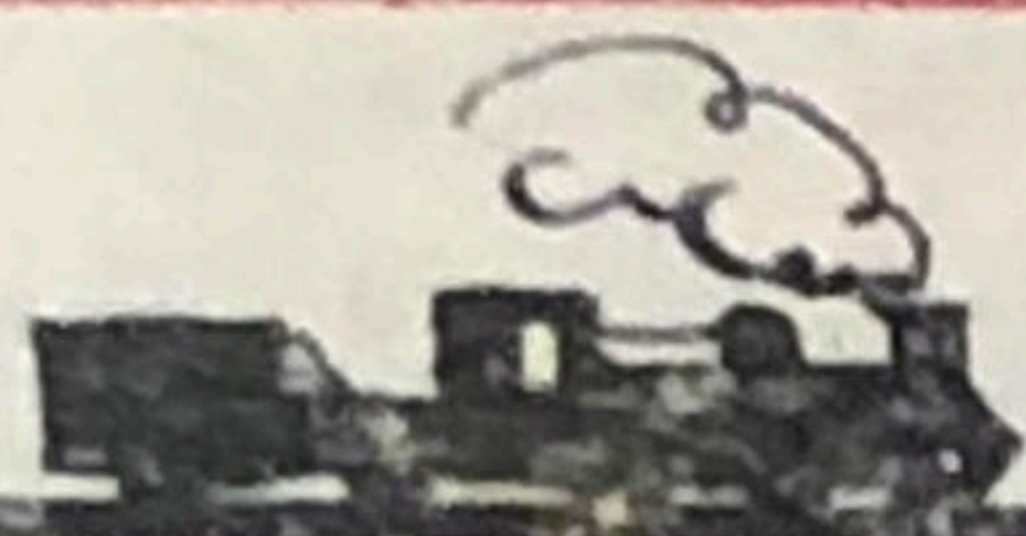
UTAZÁSI NAP. DÁTUM.	E L S Ö F É L N A P. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 ^h											
<p>33.</p> <p>SZEPTEM.</p> <p>29.</p> <p>VASÁRNAP</p>	<p><u>RÓMA</u> megtekintése külön terv szerint. <u>Ebéd 11^h30^rkor.</u></p>											
<p>34.</p> <p>SZEPTEM.</p> <p>30.</p> <p>HÉTFŐ.</p>	<p>Reggel 6^h30^rkor autón <u>LORETTÓ</u>-ba</p> <p>Szentmise a Lorettói szentélyben.</p> <p>Lorettó megtekintése.</p>											
<p>35.</p> <p>OKTÓBER</p> <p>1.</p> <p>KEDD.</p>	<p>Szentmise Páduában. A szent helyek fölkeresése és a város megtekintése.</p> <p><u>Ebéd: PÁDUÁBAN</u> 12^hkor.</p>											
<p>36.</p> <p>OKTÓBER.</p> <p>2.</p> <p>SZERDA.</p>	<div data-bbox="567 2428 1713 2692"> <p><u>BUDAPEST</u></p> <p>ÉRK: 10^h20</p> </div> <p>Érkezés BUDAPESTRE.</p>											

MÁSODIK FÉLNAP

ÉJJELE-
ZÉS.

13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24^h

RÓMA

ANCÓNA.

ind: 12^h35.

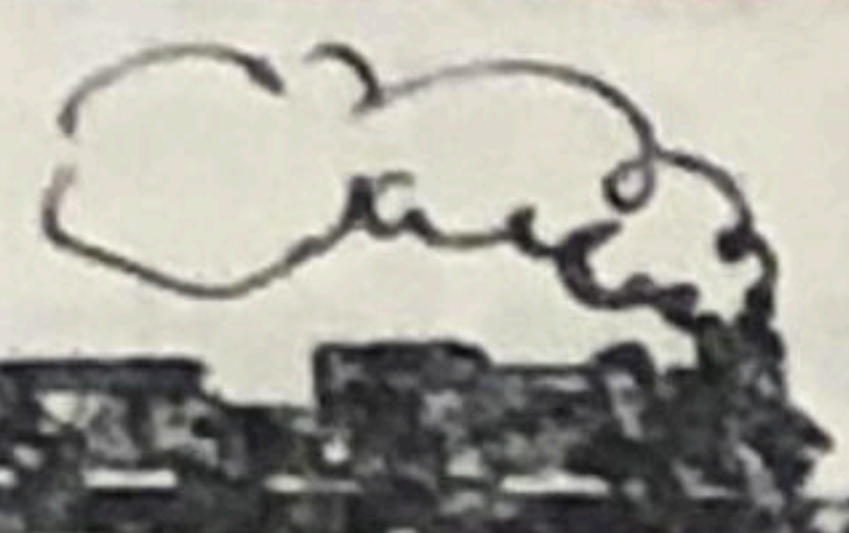
(: 295 km:)

érk: 20^h35^E

Vacsora: Ancónában.

A N C O N A.

ANCONA.

PADOVA.

ind: 12^h10^E

(: 327 km:)

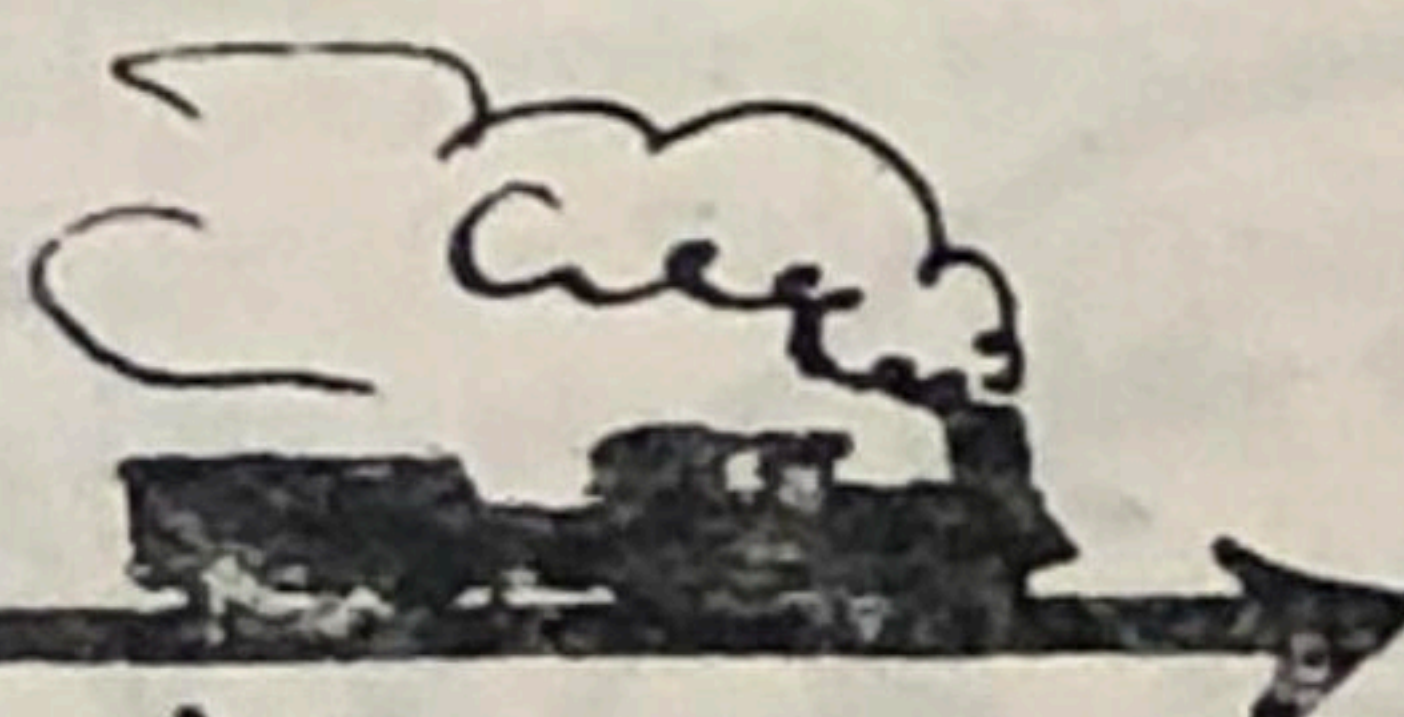
érk: 19^h45

Vacsora: PADOVA-ban.

P A D O V A

PADOVA.

TRIEST.

i: 13^h25.

érk: 18^h25

ind: 19^h45.

V A S Ú T.

MEGJEGYZÉS.

A közölt programm csupán általános tájékozásul szolgál az egész útra és mivel az egy jól átgondolt terv szerint lett összeállítva, igyekezni fogunk azt be is tartani. A zarándok vezetősége azonban fenntartja magának a jogot, hogy a körülményekhez mért czelszerű változtatásokat eszközöljön, úgy a sorrend, mint pedig a fölkeresendő helyeket illetően. A vezetőség mindég a zarándokok érdekeit képviseli és arra törekszik, hogy minnél gazdagabb és értékesebb programot nyújtson a résztvevőknek. A másnapi programot minden este a vacsoránál fogjuk tudtul adni és megtárgyalni.

A befizetett részvételi díjban benn foglaltatik minden tehát csupán zsebpénzre van szükség az egyéni kiadások fedezésére. Legczelszerűbb amerikai dollárt hozni vagy angol fontot, mert ezeket lehet legjobban beváltani. PALESZTINÁBAN ÉS EGYIPTOMBAN A FONT a pénzegység, de nem shilling, hanem PIASTER-re oszlik. 100 Piaster = 1 font. = 5 dollár = 28.50 Pengő. vagyis 1 piaster = 28 fillérrel. Van 20, 10, 5, 2, és 1 piasteres ezüst, és 1 piaster, 1/2 p. nikkel pénz.

20 P.T.

10 P.T.

5 P.T.

2 P.T.

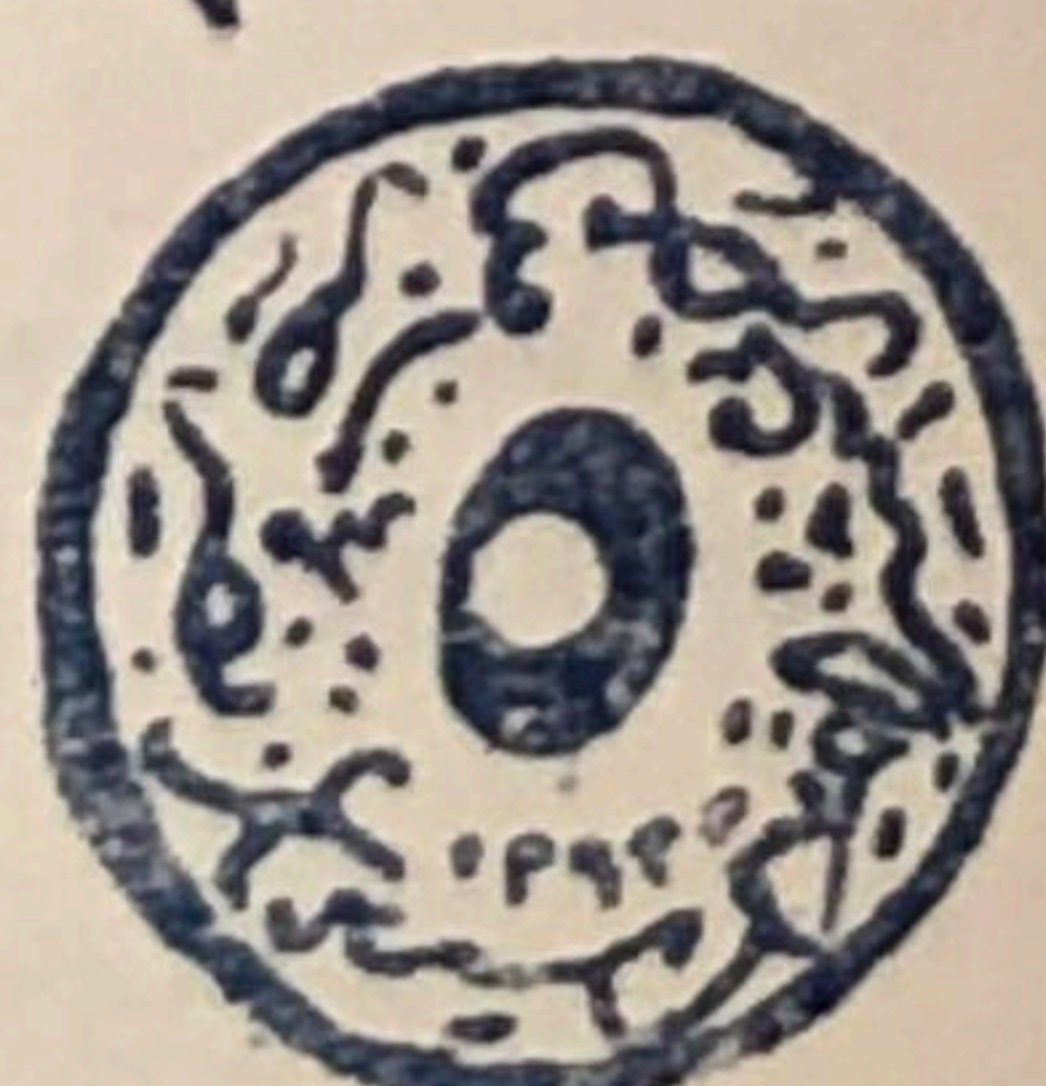
1 P.T.

1 P.T.

NIKKEL 1/2 P.T.

Czelszerű a szükségletnek megfelelő Olasz Lirát is hozni

A SZENTFÖLDÖN MŰKÖDŐ MISSZIÓS RENDEK ÉS TÁRSULATOK.

A XIV. századtól a múlt század közepéig a ferencesek voltak az egyedüli lekipászlórok, csupán a kármelhegyen élt 1631-től néhány karmelita atya. 1847-ben a mikor a latin pátriarkátust a pápa visszaállította, ennek védnöksége alatt kezdtek meg tevékenységüket a többi szerzetesek és missziós társulatok.

A FERENCES ATYÁK 1219 óta működnek itt. 60 szentélyt, 51 plebániát látnak el Palesztinában, szyriában, örményországban, Egyiptomban és Cyprusbán. Mintegy 80.000 katolikust pastorálnak 12 nyelven. Van: 90 templomuk és kápolnájuk, 70 iskola és nevelő intézet közel 6000 gyermekkel, 56 zárda kb 400 szerzetes taggal, 496 házuk kb. 10.000 szegénnyel, 2 árvaházuk 150 árvával és 8 zarándokházuk.

KARMELITA ATYÁK. 1631 óta ők látják el a HAIFAI plebániát; 12 misés, 12 testvér, 10 újoncz.

AZ IFJABB KASSZINI BENCÉS TÁRSULAT 1892-ben telepedett le. Főzárda-juk JERUZSÁLEMBEN van. 1 dohrányok hegyén syriai papnevelővel. 8 miséző, 4 testvér. Abughosban: 4 miséző és 4 testvér.

A BEURONI BENCESEK. 1862-ben alakult és 1906-ban telepedett le a S. non. A pátriarkátus papnevelő intézetét ők vezetik BETH DSHALÁBAN Betlehem mellett. (37 kispap, 12 misés és testvér.

DOMINIKÁNUSOK Franciaországból 1884-ben telepedtek le. A SZ. ISTVÁN RÓL nevezett bibliai iskolát vezetik. 9 miséző és 4 testvér.

KARMELITA-NÖK. 1873. A „Miatyánk templomát” látják el. 20 apáca. Betlehemi zárdaiban 12, NÁZARETHBEN 20, HAIFÁBAN 23 apáca.

KLARISSZÁK. 1884-ben telepedtek le. Názarethben 29, Jeruzsálemben 23 nővér.

TRAPPISTÁK 1891 óta Latrunban. Földműves iskolát nyitottak 1922-ben.

AZ IRGALMAS TESTVÉREK. Grából jöttek 1879-ben. (Kórház Tanfolyamban Betlehem mellett. Jelenleg Názarethben.

A JÓZSEF NÖVÉREK 1846 óta. 14 házuk van Palesztinában. 130 nővér.

NÁZARETHI ASSZONYOK 1855 óta iskolákat vezetnek. **SIONI MIASSZON-**

NYUNKRÓL NEVEZETT NÖVÉREK 1856 óta. Ecce Homo zárda, iskola. Jeruzsálemben 46, Sz. Jánosban 9 nővér lakik **SIONI MIASSZONYUNK**

PAPJAI 1874 óta. 6 miséző és 9 pap testvér. **KER. ISKOLÁK TESTVÉREI:** 1876 óta. Jer. Beth. Náz. Haifában iskolájuk. **A FEHÉR ATYÁK** Kong-

regációját Lavigerie biboros alapította. 1868 óta a Sz. Anna templomban. 1882 óta a görög-melchita papnevelőt vezetik. 9 atya, 5 gör. p.

JÉZUS LEGSZENTEBB SZÜVÉNEK PAPJAI 1879 óta a karmelita nővérek mellett.

A SZENTOLVASÓRÓL NEVEZETT ARAB NÖVÉREK 1880 óta. kitűnő segítségével a Pátriarkátusnak. 18 házuk van 100 taggal. (leánynevelés)

AZ EGYIPTOMI FERENCRENDI MISSIONÁRIUS NÖK. 1885 óta Jeruzsálemben (leányarvaház).

AZ IRGALMAS NÖVÉREK 1886 óta. Patika, lelencház, kórház Jeruzs.: 17, Beth.: 13, Náz.: 8, Haifa 10 nővér.

AZ ASSUMPTIONISTÁK 1845-ben alakult. 1887 óta Jeruzsálemben. Templomhajójukon évente zarándoklatot rendeznek a Szentföldre.

REPARATRA APÁCZÁK 1888 óta. **BOROMEI APÁCÁK** 1887 óta. Házi-munka és leányoktatás.

A LAZARISTÁK 1890 óta. A nemet palesztina egyesület hozta ide. (iskolák.) **SZALEZIÁNUSOK** 1891.

SEGÍTŐ SZÜZ MÁRIA LEÁNYAI 1891 óta (Don Bosco alapítása.)

KÁLYVARIÁRÓL NEVEZETT MIASSZONYUNK BENCÉS NÖVÉREK. 1896 óta.

A HORTUS CONCLUSUS SZÜZ MÁRIA NÖVÉREI 1901. **PASSIONISTÁK** 1903.

FRANCIA LAZARISTÁK: 1904. **KARMELITA TERCIARIUS NÖK** 1909. **FERENC-**

RENDI MISSIONÁRIUS NÖK. **COTTOLENGO NÖVÉREK.** **IVREAI IRGALM. NÖVÉR.**

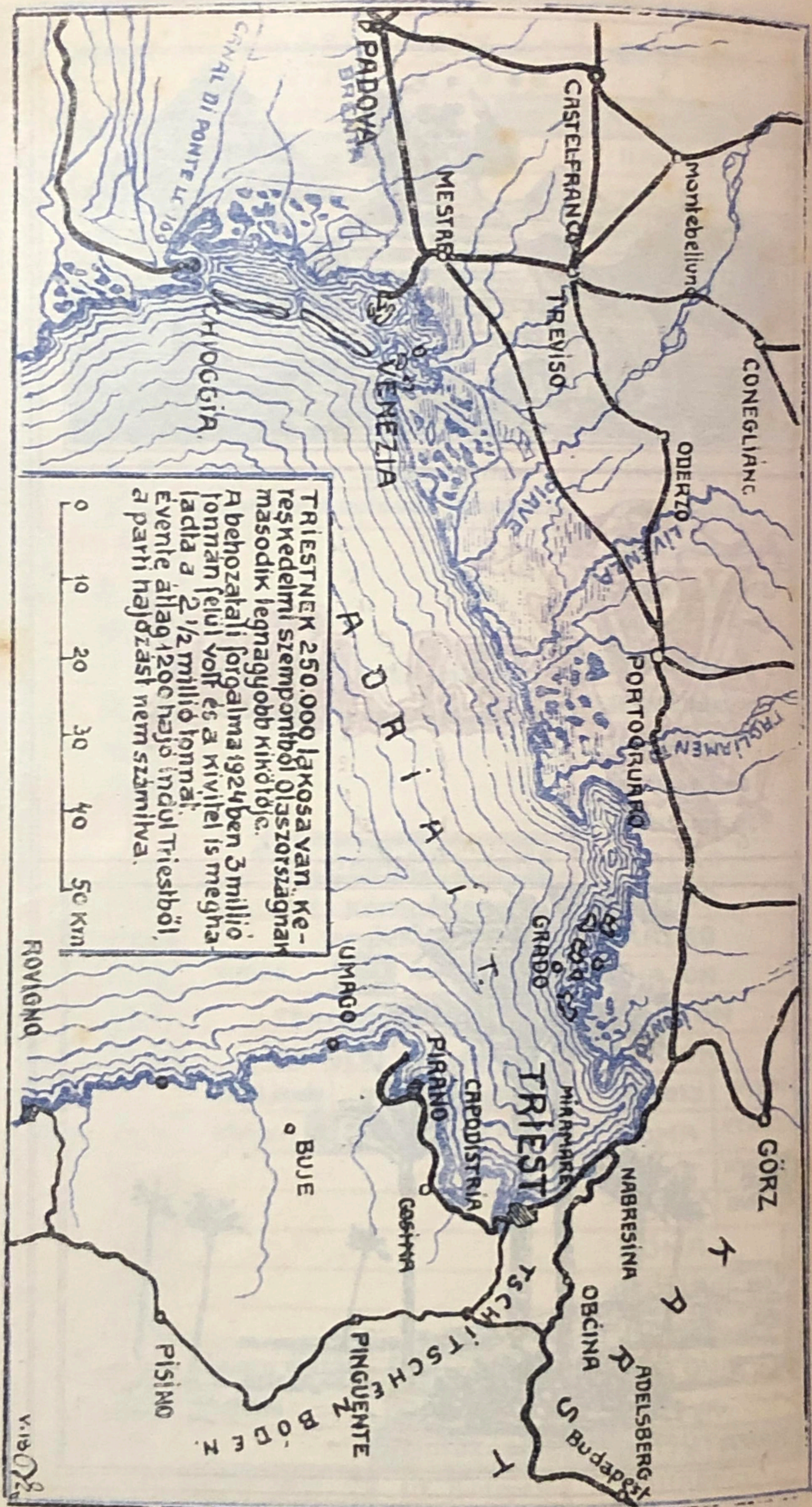
JEZSUITÁK Jeruzsálemben alapítanak házat (Bibliai intézet.)

UTAZÁSI NAPOK	DATUM	NAPI - T E R V.																			ÉJJELEZÉS:	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	14	16	18	20	22	24			
1.	AUG 28. Szer.	UTAZÁS TRIESTBE:																			VASÚTON	
2.	" 29 Cs.	Este 8 ^h Triest.																			HAJÓN.	
3.	" 30 P.	TENGERI UTAZÁS																			HAJÓN	
4.	" 31. Szo.	TENGERI UTAZÁS																			HAJÓN.	
5.	Szept. 1. Vas.	TENGERI UTAZÁS																			HAJÓN.	
6.	" 2. H.	TENGERI UTAZÁS																			HAJÓN	
7.	" 3. K.	TENGERI UTAZÁS																			HAJÓN.	
8.	" 4. Sze.	TENGERI UTAZÁS. HAIFA - CAR MEL. AUTO.																			KARMEL-HEGY	
9.	" 5. Cs.	KARMEL - NÁZÁRETH - AUTÓN																			NÁZÁRETH	
10.	" 6. P.	TÁBORHEGY - Genezáret h.ó																			NÁZÁRETH	
11.	" 7. Szo.	Délben ind: autóval JERUZSÁLEM																			JERUZSÁLEM	
12.	Szept. 8. Vas	JERUZSÁLEMI ÉS KÖRNYÉ- KÉNEK MEGTEKINTÉSE.																			JERUZSÁLEM	
13.	" 9. H.																				JERUZSÁLEM	
14.	" 10. K.																				JERUZSÁLEM	
15.	" 11. Sze																				JERUZSÁLEM	
16.	" 12. Cs.																				JERUZSÁLEM	
17.	" 13. P.																				JERUZSALEM	
18.	" 14. Szo																				BETLEHEM	
19.	Szept. 15. Vas																				JERUZSÁLEM.	
20.	" 16. H.	8 ^h 35	UTAZÁS VASÚTON																	KAIRO.		
21.	" 17. K.	KAIRO ÉS KÖRNYÉKÉNEK																			KAIRO.	
22.	" 18. Sze	megtekintése.																			KAIRO	
23.	" 19. Cs.	KAIRO	12.30	ALEX																HAJÓN.		
24.	" 20. P.	TENGERI UTAZÁS.																			HAJÓN	
25.	" 21. Szo	TENGERI UTAZÁS																			HAJÓN	
26.	Szept. 22. Vas	érk. Nápoly Nápoly megtek.																			NÁPOLY HAJÓN.	
27.	" 23. H.	NÁPOLY	12.30	M Cassino Utaz.																Róma VENEZIA		
28.	" 24. K.																				RÓMA VASÚTON	
29.	" 25. Sze																				RÓMA BUDAP.	
30.	" 26. Cs.																				RÓMA	
31.	" 27. P.																				RÓMA	
32.	" 28. Szo																				RÓMA	
33.	Szept. 29. Vas	délben utazás: ANCONABA																			ANCONA	
34.	" 30. H.	Loretto	utazás																	PADOVA.		
35.	OKT. 1. K.	utazás																			VASÚTON	
36.	" 2. Sze	Vasúton																			érk. Budapestre	BUDAPEST.

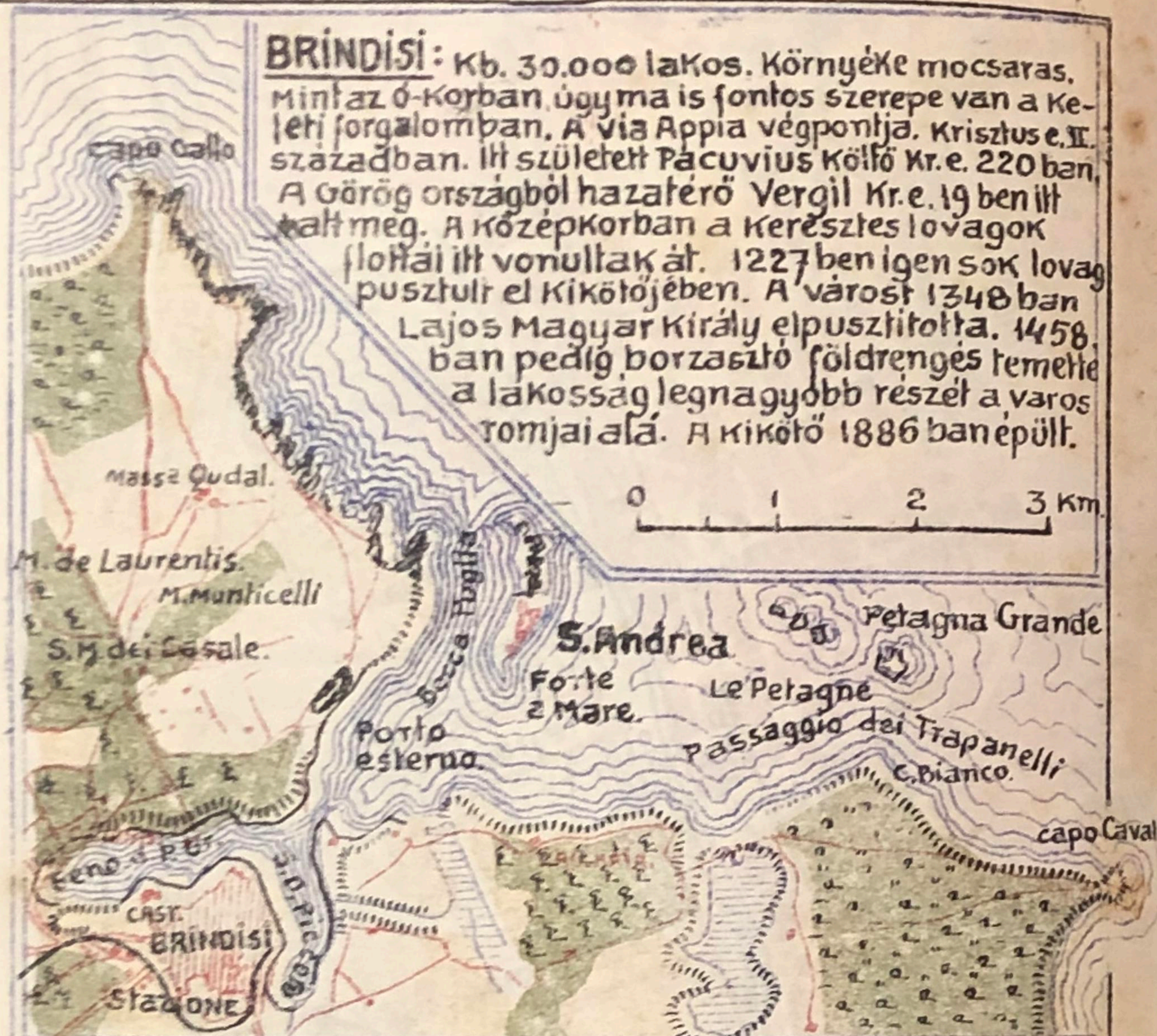
VÁZLATOK

BRINDISI: Kb. 30.000 lakos. Környéke mocsaras. Mint az ó-korban, úgy ma is fontos szerepe van a Keleti forgalomban. A via Appia végpontja. Krisztus e. II. században. Itt született Pacuvius Körö Kr. e. 220 ban. A Görög országból hazatérő Vergil Kr. e. 19 ben itt halt meg. A középkorban a kereszties lovagok flottái itt vonultak át. 1227 ben igen sok lovas pusztult el kikötőjében. A várost 1348 ban Lajos Magyar Király elpusztította. 1458 ban pedig borzasztó földrengés temette a lakosság legnagyobb részét a város romjai alá. A kikötő 1886 ban épült.

1. = Chiesa S. Chiara
2. = S. Maria d'Angeli
3. = S. Anna.

A két öböl vulkanikus kitörésből keletkezett. A kikötőben egy 19 m magas oszlop Lupus Protospatha bizánczi város előjáró emléket örökíti meg. Ki a várost, mely a Saracénok rombolásának esett áldozatul, a X. században újra építette. A várat II. Frigyes császár építette.

BRINDISI.

1233 ban. V. Károly megerősítette. S. Giovanni al Sepolcro Babilonuma a XI. századból való. S. Benedetto norman templ. 1200 ből. S. Lucia templom kriptájában, régi bizánczi freskók láthatók.

JAFFA.

0 100 2 300 m.

FÜLDKÉZ TENGEL.

VASÚTI Á.

MOHAMED
TEM.

NÉMET
TELEP.

JERUZSÁLEM

É.

1. VÁMHIVATAL
2. CASA NOVA
3. LATIN ÉS GÖR. TEMETŐ
4. MOHAMEDÁN TEMETŐ
5. A NAQY MECSET.
6. FRANCIA KÓRHÁZ
7. KER. TESTV. ISKOLÁJA.
8. SZ. JÓZSEF NÖVÉREK.
9. ÜGYNÖKSÉGEK.
10. ÖRMÉNY ZÁRDA
11. GÖR. ZÁRDA.

MARONITÁK.

A lakosság száma kb. 60.000. Ebből 22.000 Moham.
26.000 zsidó, 7000 Keresztény.

Intézmények: Ferenczes fiúiskola. A Keresztény iskola test-
vérek internátusa, és még 2 iskolájuk. Egy Flórenci társa-
ság alapította fiúiskola. A Sz. József apácák internátusa
és 1 leányiskola, A Franciskánus apácák leányiskolája
internátussal. A Sz. Lajosról nevezett francia kórházban
1876. a Sz. József-rendi apácák működnek.
Minden felekezetnek van iskolája. Továbbá Németiskola és
szálló, egy Angol leány pensionatus, 1 Amerikai árvaház.
A Church missionary Society 2 iskolát és 1 kórházat tart.

III. 5. 93.

A KÁRMEL-HEGY.

HAIFÁTÓL keletre, északnyugat-délkeleti irányban mintegy 24 km hosszúságban és 5-6 km szélességben húzódik a KÁRMEL HEGY, melynek legnagyobb magassága 540 m, a hegyláncz közepe táján. Palesztinának legerdesebb hegyláncza közismerten szép vegetációja van, különösen tavasszal. Olaj, mandula, babér, dió és tölgy és pinia borítják oldalait; najdan cedrus erdők is voltak rajta. Erdőiben és a szakadékaiban sok vad van (: szarvas, gazella, sarkál, farkas, vaddisznó, medve, hiena és leopard.) A neve is jeleberden kertet, befásított helyet jelent. Oldalain igen sok barlang található, melyek biztos menedéket nyújtottak a szökevényeknek. ILLES próféta számos csodat művelt a hegyen, miért is a nép SZILLES hegyének nevezte. A Karmel csúcsán emelt áldozati oltarra könyörgött le tüzet az Égből a mit Baalnak ide hívott 450 papja nem tudott megkérni. A csoda láttára a nép ismét JAHVAT kiáltotta ki királyul azaz Istenének és Baal papjait a Cison pataknál megfojtotta. Máskor meg esőt könyörgött le. Eliseus próféta is itt élt tanítványjaival. (: Próféták iskolája.) A jama szülelésü BRONARD 1212-ben alapította meg itt a Carmeli hegyi remekből a KARMELITA RENDET, mely csakhamar elterjedt egész Európában. A hatodik rendi generálisnak a jambor STOCK SIMONNAK 1251. júli 16^{án} vasárnap megjelent ISTENANYJA és a rendnek a SKAPULÁRÉT ajánlotta, mint SZÜZ MÁRIA külön oltalmának jelvényét, különösen haldoklókkal szemben; ő alapította meg a KARMELHEGYI FÖLDGASSZONY SKAPULÁRÉJÁTÁRSASÁGÁT. Az alapítók kortársai 1260 és 1291-ben fölkoncolták a mohamedánok és csak 1630-ban kíséreltek meg a régi fészük visszaszerzését, de csak 1767-ben sikerült ismét kolostort alapítaniuk a szent hegyen. BONAPARTE kórházza alakította át, mikor a törökök ellen harczolt. Távozás után, 1799. május 29. a törökök lemészárolták a visszamaradt sebesülteket a szerzetesekkel együtt, a kolostort pedig felgyújtották. Az áldozatok emlékére emelt obeliszka a kertben látható. A jelenlegi kolostort 1827-ben építették a földközi tengerbe nyúló hegyjokon. Temploma a bold. Szűznek van szentelve, kinek életmagyságu szobra a főoltárt díszíti. A szobrot Rómából hozták és X. PIUS PAPA áldotta meg. A főoltár alatt van az az ő eredetiségeben megmaradt barlang, melyben Illes próféta oly gyakran tartózkodott. Az oltárt Illes próféta szobra díszíti. A zarándokház lapos tetejéről remek kilátás nyílik körös körül, noha csak 200 m magasan fekszik a tenger színe fölött. Nyugatra a tenger végtelen tükre csillog. Keletre a Karmel gerincze Transjordánia és a Gelboai hegyek, délen a Saron síkság, északon pedig a Hermon és Libanon havas ormai látszanak.

HAIFA. Gyors fejlődésnek indult város; Palesztinájának jövője kikötője. 36.000 lakosából 15.000 zsidó, kik legnagyobb részét a Kármel hegyen és annak lejtőin laknak. A város többi lakói görögök, melchiták, maroniták, görögkeledek, mintegy 1000 rom. katolikus, és néhány ezer muzulmán. Vasúti gőczpont Syria és Egiptom felé. A német koloniat egy német protestáns szektá alapított 1869 ben.

NÁZÁRETH.

350 m. t. sz. f.

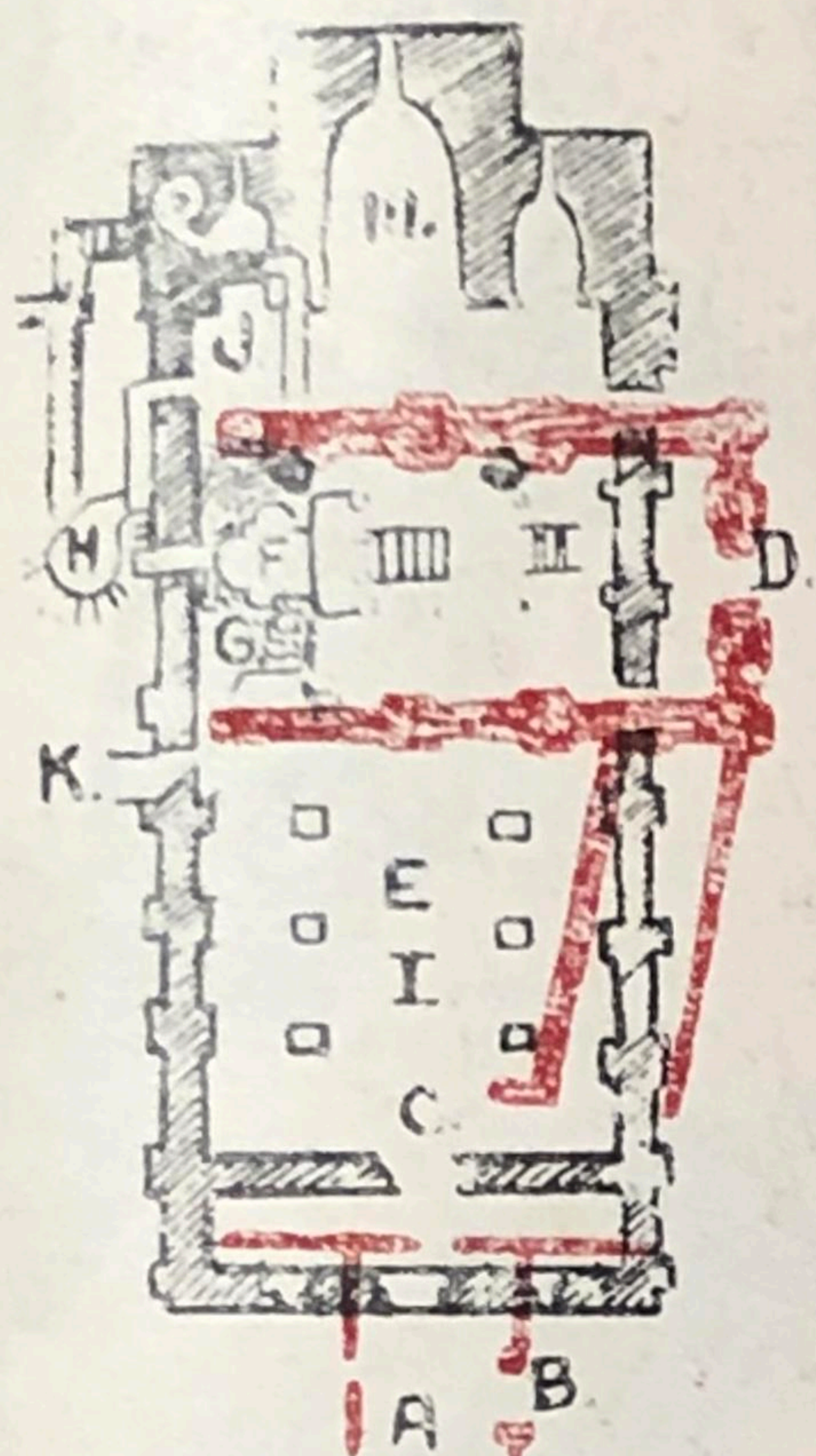

Názareth az Úr Jézus városa, ki mint szent Máthé mondja azért jött ide lakni, hogy „beteljesítse” a próféták jóslatát: „Názarethi lesz az ő neve”. Azsidók és pogányok megvetésből nevezték ná-

zaretheknek krisztus tanítványait. Konstantin idejéig zsidó város maradt, de mikor a kereszténység diadalmaskodott a római birodalomban fényes bazilikát emeltek azon a helyen, hol az Úr angyala köszöntötte Sz. Máriát. A régi bazilikát Tiberias grófja építette 336 előtt Konstantin rendeletére. Mikor Jeruzsálem bevétele után Tankréd birtokba vette Galileát 1100-ban, a szaracénok által lerombolt bazilikát a keresztészek újra építették. Názareth ekkor püspökség lett és ekkor építették a Görögök a Szent Gabriel templomot a Mária Kútja mellett. A templom sok viszontagságon ment keresztül. Mai formájában a Ferenczesek építették 1730-ban. A díszes főoltár Ferencz József király adománya. Most akarják ismét fölépíteni a régi bazilikát a kiásott IV. századbéli alapokon.

A REGI KONSTANTIN BAZILIKA ALAPRAJZA (IV. SZÁZAD)

AZ ANGYALI ÜDVÖZLET SZEWTÉLY ALAPRAJZA

I. HAJÓK, II. KERESZTHAJÓ, mely
vörössel van rajzolva ez a mosta-
ni templom. III. KÓRUS,
A, az udvar bejárata, B. rácsos
kapu, C. bejárat. D. a mai temp-
lom bejárata. E. udvar. F. G, a
szent barlang, H. lépcső és
cziszterna. J. sekrestye, K. ka-
pu a falban

1. az angyali kápolnája
2. SZ. ANNA és SZ. JOACHIM oltár.
3. GABRIEL arkangyal oltár.
4. Az angyali üdvözlés barlang
5. Az angyal oszlop. A törött a szent szűz oszlop.
6. Az angyali üdvözlés oltá-
ra. A magasztos jelenet ab-
rázoló festmény alá e szavak
vannak bevésvé a márvány-
ba: VERBUM CARO HIC FAC-
TUM EST.

A mögötte levő a Sz. József
oltára. 7. A sekrestyébe vezető lépcső. 8. A szűz Mária konyhá-
ja. 9. mozaikok a IV. századból. 10. Ez a mozaik tábla lát-
ható a 9 számú helyiség mozaik padlójában. A görög fölirot
az mondja, hogy a munkát KONONOS Jeruzsálemi diakonos
végezte a IV. században.

AZ ÚJ BAZILIKA egyik kápolnája a „MAGYAROK NAGYASSZO-
NYA, NAK LESZ SZENTELVE. NÁZARETHNEK KB. 9000 LAKOSA VAN,
minlegy 3000 KATOLIKUS. Kb. 2500 görög Keleti, 400 pro-
testáns, a többi mohamedán.

A városban vannak a Ferenceseken kívül: Istenes Sz. János
testvérek, Názarethi apácák, Sz. József apácák, Paulai Sz.
vincze apácák, keresztény iskola testvérek, Szalézianusok
klarisszák. Ezek iskolát, kórházat patikát stb. tartanak fenn.
Ugyanígy a görögök, angolok, oroszok és muzulmánok.
Bibliai vonatkozású helyek: az említett szentélyen kívül: Sz. Józ-
s. háza, műhelye, Mária kútja, a zsinagóga, Mensa Christi, az „ör-
vény” hol Jezusot le akarták dobni a zsidók, Bold. Asszony
üldöztetése” hová Mária Jézus után sietett aggódva.

KILÁTÁS A TÁBOR-HEGYRŐL

0 10 Km.

A TÁBORHEGY FÖNSÍKJA.

A Tabor-hegy mint egy hatalmas oltár emelkedik ki az eszdelóni síkságból 602 m. magasan a földközi tenger színe fölé. Régen a Zarándokok 4340 fokú lépcsőn mentek föl. Ma serpentin úton mennek föl az autók merész kanyarodókon, örökzöld tölgyek, terpentinfák és mézga fák közt. Az út nem oly veszedelmes mint azt sokan hiesztelik.

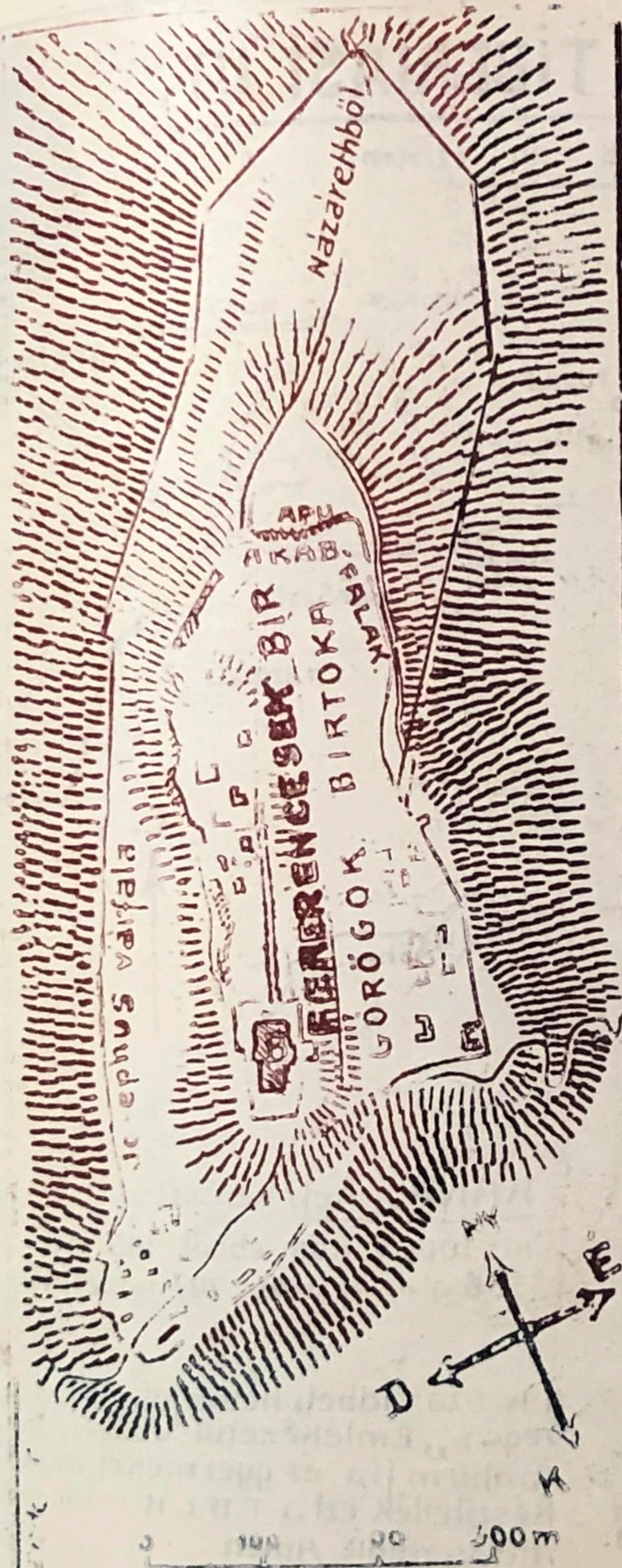
Teteje egy 1200 m. hosszú és 400 m. széles fensíkot alkot, mely fele részben a Görögök, fele részben pedig a Francis kánus barátok tulajdonában van.

A Tabor-hegye gazdag történelmi művelteként vissza, mint azt a sokféle romok is tanúsítják. A magyar Pálos barátok kolostorának a romjai is itt vannak. Sok veres harcnak is volt a színtere a szent hegy.

történelemnek minden időszakában

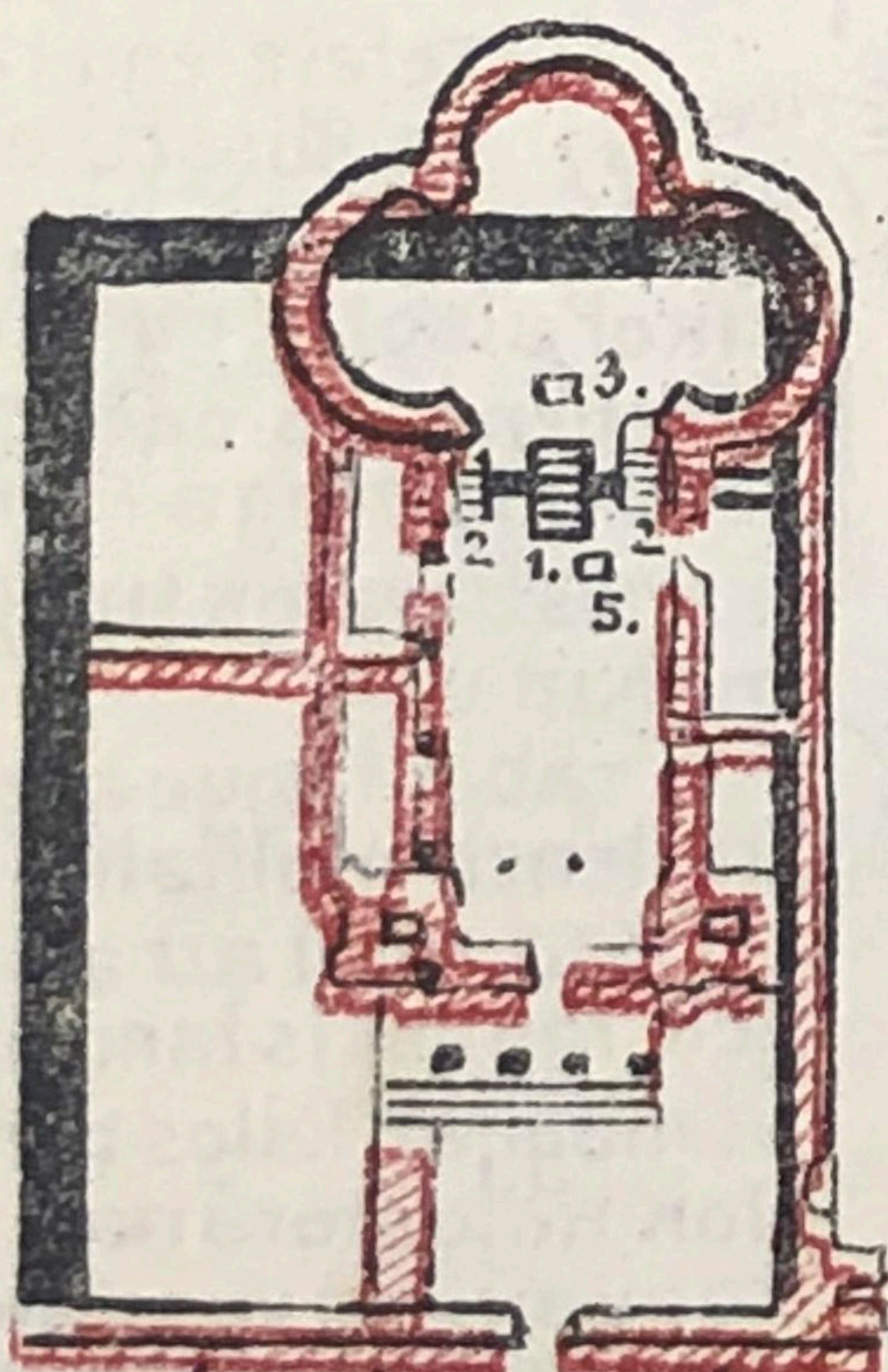
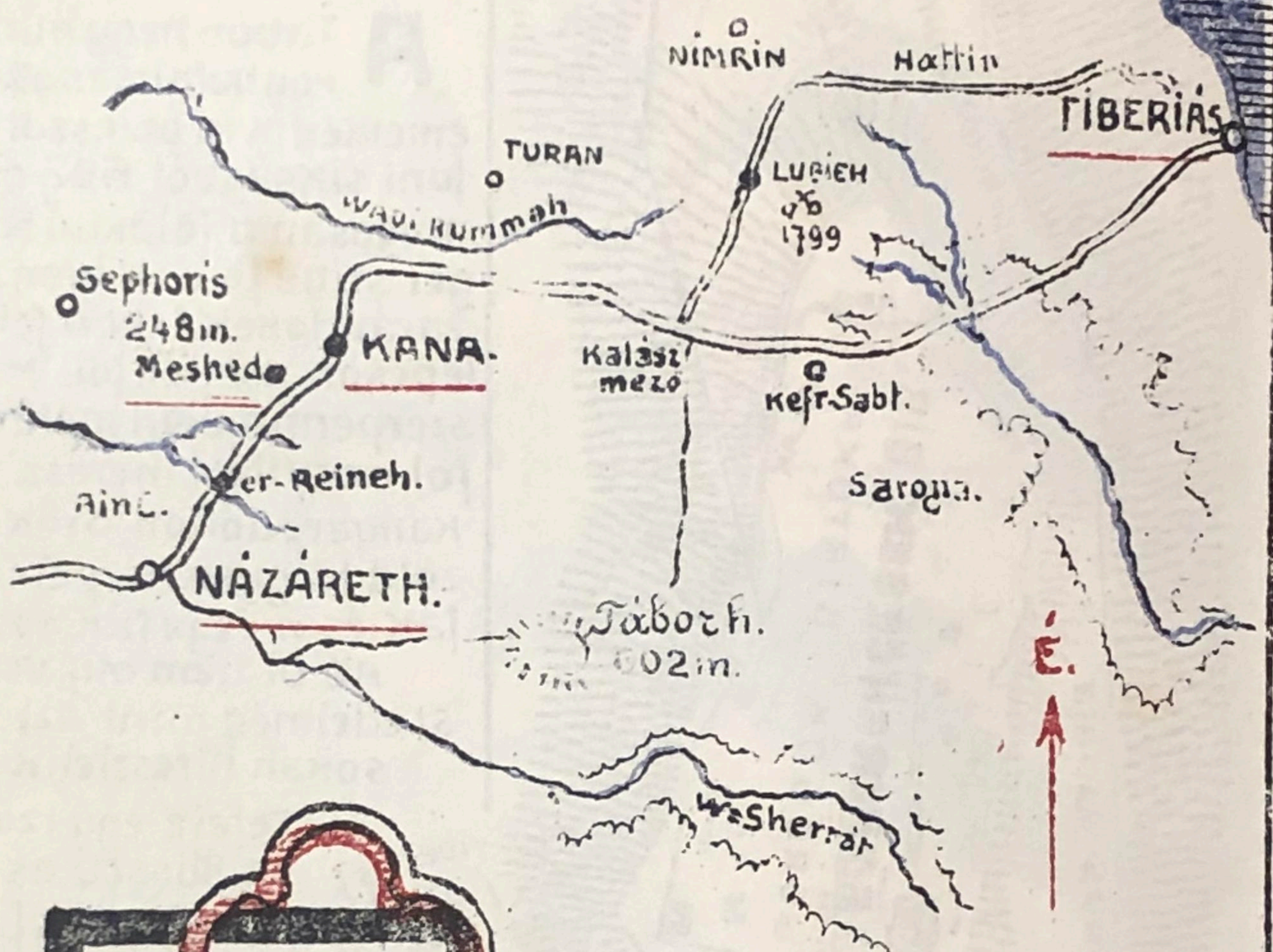
Mára IV. században díszes bazilika állott azon a helyen, hol a mai díszes bazilika, melyet az amerikai katolikusok építtettek - áll. Akkor is, az Úr színe változása - bazilika volt a neve, mint azt egy IV. századbéli okmány tanúsítja.

B = AZ ÚR SZÍNEVALTOZÁSA BAZILIKA

NÁZÁRETH-TIBERIÁSI ÚT.

0 2 4 6 8 10 12 Km.

KANA SZENTELY.

A Régi Bazilika s a mai templom alaprajza.

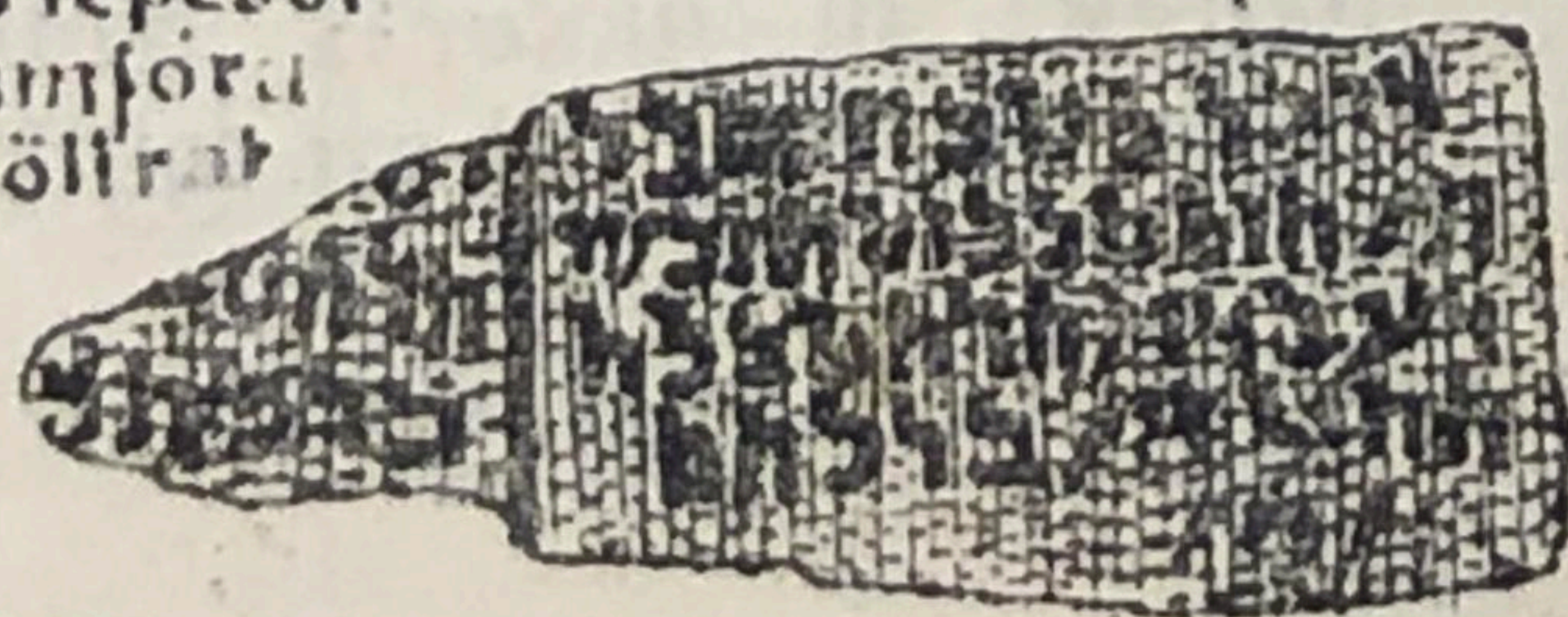
1. A kriptalepcsője
2. A korus lépcsői
3. Zsidó amfóra
5. Héber fölirat

KANA. (= Kefr Kenna)

kb 1000 lakos. ebből: 105 r.k.
366 g.k. 41 prot. 497 muzulm.

A IV. századbéli héber fölirat szövege: „Emlékezetül: Jozéh, tanhum fia, és gyermekei, akik készítették ezt a T.B.L.H. (Taboch) Áldás rájuk, Amen.

Megjegyzés: Jozéh v József TIBERIÁS COMESE, keresztény ségre állt zsidó, bazilikák emelt igen sok helyen. mondja Szent Epiphaneus.

III. 6. 1922.

GENEZÁRETH.

0 2 4 6 8 Km.

NÁZÁRETHBŐL JERUZSÁLEMBE.

Ez a leghosszabb autó utunk a Sze. földön; a távolság a Budapest győri vonalnak felel meg. Galileából utazunk samariánát, Judeába, bibliai eseményekben gazdag tájakon keresztül. Utunk első része az ezdreloni vagy jezraeli síkságon a Megiddo földjén visz keresztül. A termékeny síkságot a bibliai Cison folyócska szeli keresztül. A folyó mai neve Mukatta (a mészárlás folyója) is emlékeztet arra, hogy ez a rónaság minden időben a legvéresebb harczoknak volt a színtere. III. Thutmcs, II. Ramzesz, Gedeon, Debora, a filiszteusok Saul idejében, II. Nechao Josias idejében, a görögök, a rómaiak, a keresztések Bonaparte-ig nevezetes győzelmeket arattak itt. Sok magyar keresztés vitéznek csontjai porladoznak e földön. Názarethet elhagyva, nyugaton a Karmel hegy gerinczét, délen pedig a Gilboai és esraim hegyeit látjuk; a távol Keleti láthatáron transjordánia hegyei kéklenek. A Tábor-hegy méltóságos fönnséggel emelkedik ki a síkságtól. A kis HERMON magasságában utunk metszi a Damaszkuszió Haisába vezető vasutat el-Fulehnél, mely a keresztések idejében erősség volt. Itt van a közelben a híres Harod kútja mely körül Gedeon seregei táboroztak és ahol a frankok és saraczénok is föl váltva táboroztak. Itt vezet le a Jezzeel völgye a Jordánhoz Beisan, az ősi Scythopolisba, mely városban volt a IV. században Palesztina Secunda érseki székhelye és a szerzelesi életnek is nagy központja volt. A Gilboai hegyek Saul és Jonathas haláláról híresek. A HAIFA-IAFFAI vasút mellett érjük el Dzsemin, a régi Engannimot vagy Gineát szép kertek és források között. Ebben a városban gyógyította meg Jézus a tíz belpoklost. Ennél a városnál búcsút mondunk Galileának, és utunkat samarián keresztül folytatjuk. Nemsokára egy kis hágóra érkezünk, honnét még egy búcsúpillantást vehetünk az Ezdreloni síkságra, délre pedig megpillantjuk a híres Garizim és Hebal hegyeket, melyek között fekszik NABLUS a régi SICHEM izrael fővárosa. Ebben a völgyben ültet föl sátorát Abraham és emelt oltárt Jahvének, ki megjelent neki és így szólt: "utódaidnak adom ezt a földet" Ebben a völgyben tartotta nagy gyűlését izrael 12 törzse. Józua rendeletére 6 törzs helyezkedett el a Hebal és 6 törzs a Garizim hegy oldalán, míg a papok és leviták a völgyben állottak a frigyszekrény körül. És most megkezdődött az átok és áldás szerzártsága Mozes előírása szerint. A leviták a Hebal felé fordulva, hangosan elmondták a törvényhozótól előírt átkokat, majd a Garizim felé fordulva az áldásokat, melyekre a nép mindannyiszor Amen-el felelt. NABLUS már földrajzi fekvésénél fogva mindig jelentős hely volt és mindig szerepet játszott Palesztina történetében. Fekvése festői szép, talaja rendkívül termékeny, melyet igen sok forrás vize öntöz.

NÁZÁRETHTŐL JERUZALEMIG

E bájos és románikus völgyben pihent meg az ÚR JÉZUS gyakran és IT JAKOB KÚTJÁNÁL látotta egyik legszebb példabeszédét a mi-
kor a samarial asszonnyal megállt beszélgetni, és hirdette neki
az evangéliumot. A kút valódiságához meg a kételynek árnya
sem fért. Már Szent Jeromos (404.) is megemlékezik arról a
diszes templomról melynek kriptája magában rejtette a kútát.
A bazilikát a perzsák megkímélték, de HAKEM alatt lerombolták.
A keresztiesek új bazilikát építettek, melyben a kút a föltárlat-
li kriptában volt. 1187-ben ezt is ledöntötték. Ma a szakadár
görögök kezében van a kút, kik itt ismét templomot akarnak
építeni, de a háború óta nem kapnak segítséget oroszorszá-
ból és így a munka szünetel. A kúttól 160 méterre északra
van József sírja, kinek csontjait, mint a Szentírás mondja, Iz-
rael síjai hazahozták Egyiptomból és Sichemben temették el.
Északkeletre a sírtól 600 méterre látni Aszkár nevű falut,
a régi Sichar városát, annak az asszonynak a hazáját, ki
Jézussal találkozott a kútnál.

A szűk völgyet elhagyva ismét kitágul látó körünk és Judea ko-
pár hegyeit látjuk magunk előtt. Utunk közel a vízválasztó gerinc-
hez halad, és a palatok melyeken áthaladunk, a földközi tenger-
be ömlenek. Fölkapaszkodva a hegyre, jobbra látjuk Lebonah
(el Lubban) kis falut, balra pedig a kurijut nevű kis falu emlékez-
tet karlóthra, az áruló Judás hazájára. Tőle délre látni Silo,
(seilun) romjait a hegyoldalon, a hol három évszázadon át állott
a szent sátor a frigyszékremény, az ígért földjének meghódítása
után. Jobbra Ephraim hegyei kísérik utunkat, itt fekszik Gilgal
falucska, hol Illés próféta lakott kevéssel mennybemenetele előtt.
Balra emelkedik a Tell Azor magaslat 945 m. melynek tö-
vében fekszik a bibliai EFFRAIN. Kissé délre elhaladunk Bethel-
Luz (: 881 m) mellett, mely Palesztinának első szentélye volt. Ab-
rahám itt emelt oltárt, és amikor Jakób Ézsau elől menekült, itt
látta az Égi létrát. Fölébredése után a neki vámosul szolgáló
követ ottarra avatták e szavakkal, „Féljenek elől a helyből! itt
van Isten háza, itt van a Menny kapuja” Sámuel próféta min-
den évben eljött ide, hogy körvényt üljön a nép fölött. Illés próféta
idejében próféta iskola volt itt, és itt tépték széjjel a medvék
az Elizeust kigyógyuló gyermekeket. Beeroth (: Bire 893 m)
A Benjamin törzse városa. Itt vette észre az aggodó sz. Mária,
hogy a kis Jézus hiányzik. RAMAH, Sámuel próféta hazája.
ANATHOT városka, Jeremiás próféta hazája. Balra egy kúp alá-
kú halmon Tell-el-Ful, 835 m. (: Sabaa) itt született Saul, és itt
volt királyi széke is. Kópár dombos vidéken haladva nem sokára
elérjük a Skópus hegyet (: 828 m) honnét először pillanthatjuk
meg a szent várost. Ezen a hegyen táborozott Titus és a
Jeruzsálemet ostromló valamennyi serege. Itt jeleni meg
NAGY SÁNDOR is, ki GAZA elfoglalása után Jeruzsálemet is el-
akarta foglalni. Jaddus főpap nagy tömeggel jött elébe a
Skópus hegyre, hogy megengesztelje haragját. Nagy Sándor
nagyon meghalott ez és Jaddussal Jeruzsálembe ment áldo-
zatot bemutatni.

AMELIKAI KOLONIAK

ZSIDO KOLONIAK

JERUZSÁLEM.

- 1. Szent sir.
- 2. Szt. István kapu.
- 3. Damaszkusi kapu.
- 4. JAFFA KAPU.
- 5. SION KAPU
- 6. Magyarbemen.
- 7. ARANY KAPU.
- 8. Moria hegy
- 9. OPIÁR mecset
- 10. EL-AKSA. M.
- 11. Jeremiás barlang.
- 12. Király barlang
- 13. Szt. István tpl.
- 14. Királyok sírja
- 15. Szűz Anna sírja
- 16. Szt. István megye
- 17. Getsemani kert
- 18. Próféta sírja.
- 19. Behánia.
- 20. Memmbemen.
- 21. MIAATÁNK TERE
- 22. Káfr et Tur közs.
- 23. Betlage
- 24. Dom. Flevit
- 25. Hakedam
- 26. Szűz forrás
- 27. Coenaculum
- 28. Dormitio
- 29. Magyar katonák t.
- 30. BIRKET SULTAN
- 31. S. SZILVATORE.

JERUZSÁLEM arabul: EL-KUDS.

Jeruzsálem már fekvésénél fogva is a földkerekség legérdekesebb városa. Judea hegyei között, csaknem 800m. magasan fekszik egy fennsíkon, melyet északon és keleten a KIDRON, délen pedig a HINNOM völgye vesz körül. Az egykor fényes hatalmas Jeruzsálem ma már csak a múltjából él. A város története az ősidők ködös homályába vész. A főpapkirály Melchizedek itt fogadta Ábrahámot. A Jebuzeusok városát Józua halála után az izraeliták foglalták el, Dávid király pedig a büszke Sion várát is meghódította és Jeruzsálemet fővárossá téve, azt erős körfallal vételezte körül. A frigyeszekrényt is ide hozta, de csak a fia, Salamon építtette föl a Mória hegyén Istennek diszes templomát, melyet a Babilon király 590-ben Kr.e. fölgyújtott, a várost lerombolta és a zsidókat fogságba vitte. A templomot 70 év múlva újra fölépítik, de ez már csak az árnya a réginek. Kr.e. 70-ben a Syrek, azután a Rómaiak pusztítják el a várost. Kr.e. 37-ben a pogány zsidó Heródes ékesítette föl Jeruzsálemet diszes palotákkal és helyreállította a salamoni templomot is régi fényében, de pogány építményekkel is tele rakta a várost. Ilyen kétes díszben tagyogott Jeruzsálem, mikor eljött a messiás. Ekkor millionál több lakosa volt a városnak. Jeruzsálem nem fogadta be Jézus tanításait, miért is pusztulnia kellett. Szörnyű módon teljesedett be rajta az Isteni átok. Titus seregei pusztítják el a várost és kökövön nem maradt, mint azt Jézus előre megmondotta. De még ez sem volt elég, mert a Rómaiak után jöttek a Perzsák, majd pedig Izlám-nak vad hordái. Bár a XI. században rövid néhány év- lizedig a kereszties vitézek lobogói díszlenek a város ősi falain, alig 87 év múltán ismét a felhold kerül Jeruzsálem ormaira, 1187-ben, hogy több mint hétszáz- éven át legyen erős bástyája a Mohamedánságnak, és intő jele Isten alkának.

A mostani világháború véres viharai összetörték a pogány zászlókat és a szétszórásra ítélt választott nép államot készül alapítani a legszentebb földön. vajon sikerülhet-e ez nekik? Majd a jövő fogja megmutatni.

Az 1922. évi népszámlálás adatai szerint Jeruzsá- lembe 13.413 mohamedán, 14600 keresztény és 33.991 zsidó él. A város négy negyedre oszlik: a r. katolikusok (latinok) az északnyugati, a mo- hamedánok az északkeleti, az örmények a dényu- gati, a zsidók a délkeleti negyedben laknak.

KILOMÉTER KIMUTATÁS.

	ÚTVONAL:	VASUT.	HAJÓ	AUTO
1.	Budapest-TRIEST.	638		
2.	TRIEST-HAIFA		2745	
3.	HAIFA-KÁRMELHEGY			7
4.	KÁRMEL-NÁZÁRETH			46
5.	NÁZÁRETH-TÁBORHEGY			20
6.	TÁBORHEGY-TIBÉRIÁS			26
7.	TIBÉRIÁS-KAFARNEUM			12
8.	KAFARNEUM-8 Bold.H. és vissza			14
9.	KAFARNEUM-NÁZÁRETH			50
10.	NÁZÁRETH KÖRNYÉKE			20
11.	NÁZÁRETH-JERUZSÁLEM			150
12.	JERUZSÁLEM-AINKAREM és vis.			24
13.	JERUZSÁLEM-JAFFA és vissza			80
14.	JERUZSÁLEM-HOLT-TENGER			45
15.	HOLT TENGER-JERIKO			12
16.	JERIKO-JORDÁN			12
17.	JORDÁN-JERUZSÁLEM			45
18.	JERUZSÁLEM-BETLEHEM és vis.			18
19.	JERUZSÁLEM-KANTARA	420		
20.	KANTARA (:Suezi csat.) KAIRO	193		
21.	KAIRO-BEDRASHIN-SAKKARA			80
22.	KAIRO-MATARIEH-HELIOPOLIS.			40
23.	KAIRO ÉS KÖRNYÉKE			60
24.	KAIRO-ALEXANDRIA	209		
25.	ALEXANDRIA-SYRAKUSA		1503	
26.	SYRAKUSA-NÁPOLY		458	
27.	NÁPOLY-GENOVA:		631	
28.	GENOVA-MILANO-VENÉZIA	420		
29.	VENEZIA-TRIEST	157		
30.	TRIEST-BUDAPEST.	638		

ÖSSZESEN: 2675 5337 761 Km.

31.	NÁPOLY-POMPEI és vissza	54		
32.	NÁPOLY-RÓMA	249		
33.	ROMA-ANCONA	297		
34.	ANCONA-LORETTO és vissza			50
35.	ANCONA-PADOVA	327		
36.	PADOVA-TRIEST	194		

ÖSSZESEN: 1121 Km.

BUDAPESTTŐL - BUDAPESTIG 8773 Kilométer.

SZENT ANNA TEMPLOM.

Aváros északkeleti részén van a Fehér Atyák telepe a kis és nagy görög szemnáriumnal, melyet Lavigerie bibornok alapított. Az udvar közepén álló templom rejti magában szűz Mária születési helyét. A VI. században „Boldog Asszony temploma” állott e helyen a Probatikon medencze mellett, hol a betegek meggyógyultak. A keresztesek idejében apátsággá fejlődött a monostor. A törökök theológiai iskolává és mecsetté alakították. 1856-ban a francziák birtokába került kik a templomot a XII. századbeli formájában restaurálták és 1873-ban a Fehér Atyák gondjaira bízta. A hélevszázados idegen uralom alatt is, módot találtak a franciskánusok arra, hogy a Szent Szűz születési kriptájába járhasanak imádkozni, sőt egy fermán a XV. században a misézést is megengedte nekik. A templomnak sziklába vájt részében volt szent JOACHIM és Szent ANNA szerény lakása, melyben szűz MÁRIA született.

A templom átmeneti román stílusú, 37 m. hosszú, 19.50 szél. Három hajója van. A kupola alatt oltár mögött van Szent ANNA fehér márvány szobra a gyermek szűzzel.

A déli hajó közepén 16 lépcsőn (1.) megünnel egy kis térségre (2.) onnét négy lépcsőn a második ajtóhoz (3.) hol jobbra látható az a nyílás, melyen hajdan a barátok és zarándokok ide bejuthattak. Két lépcsőn jutunk le a szabálytalan barlangba. (6. és 7. byzanczi eredetű építmények.) A barlangban szép oltár (4.) emlékeztet a szent Szűz születési helyére. **É-csiszterna.**

A templom mellett igen érdekes vízmedenczékre bukkantunk 16 m. mélységben. Ezek valamelyike volt a Bethesda, a hol Jézus a 38 év óta bénát meggyógyította.

Nagyon érdekes és tanulságos a szeminárium bibliai muzeuma, hol igen gazdag anyag van felhalmozva.

VIA DOLOROSA.

Az az út, melyet Jézus keresztel a vállán az Antónia vártól a Golgothaig megtett, ma már nincsen meg eredeti formájában. Jeruzsálem többszöri pusztulása a véres évszázadok viharainak romjai val fedte be a MEGVÁLTO JÉZUS szent vérével öntözött utat, és van olyan hely is, hol még az irányt sem követhetjük az épületek miatt. Ma átlag 6 méter magasán járunk az eredeti úttest fölött, melynek egy kis részletét az Ecce-Homo Bazilika mellett a Sion Apáczák zárdájában lehet megtekinteni teljes és hiteles valóságában. Az ANTONIA VÁR és a Golgotha között légvonalban 500 m. a távolság; az eredeti út, melyet Jézus megtett, alig lehetett 1 km. zeg-zügos szűk és zajos piszkos utcákon vezet ma a Golgotha útja, melyen minden Pénteken d.v. 3 órakor, a Ferenczrendi barátok vezetésével keresztúti ajtálösságot tartanak a hivek.

Az **I. ÁLLOMÁS** az Antónia vár helyén levő török Kaszánya, most Mohamedán iskola udvarán van, hol Jézust elítélték. Nem jelzi még emlékmű sem ezt a szent helyet. Itt kezdődik a VIA DOLOROSA. Menedékesen vezet az út egészen az osztrák-magyar zarándokházig. lefelé. Az ECCE HOMO" iv alatt halad el a SITI MARIAM (: Mária Urnö) utcán. A **II. ÁLLOMÁS**, hol JÉZUS vállaira vette a keresztet a Sion apáczák zárdájában van, a keresztút eredeti színtjén és kövezetén. Az osztrák-magyar zarándokháznál balra fordulva a falon egy föliratot pillantunk meg, mely a **III. ÁLLOMÁS** helyét jelzi a hol Jézus összertoskad össze a kereszt sulya alatt. Néhány lépéssel odébb szintén egy fali jelzés figyelmeztet arra, hogy megérkezünk a **IV. ÁLLOMÁS**HOZ hol MÁRIA találkozott Jézussal.

Ez a két utóbbi stáció a katolikus örmények birtokában van. Az újabb ásatások alkalmával az örmények melyen a föld alatt egy kápolna nyomaira bukkantak, melyet restauráltak. Az oltár fölötti kép Jézust ábrázolja a mint a kereszt sulya alatt összertoskad. A IV. állomás helyén egy még nagyobb kápolnára bukkantak mozaik padlóval Szent Ilona császárnő idejéből. A kápolna oltárát egy kép díszíti, mely Mária találkozását Jézussal ábrázolja. Ez a két kápolna is bizonyosága annak, hogy már az első századokban tiszteletben tartották ezeket a szent helyeket. Alig néhány lépéssel odább elérjük az **V. ÁLLOMÁS**T, melynél újabban a Ferenczes barátok építettek szép kápolnát (: hol Cyrenei Simont kényszerítették a katonák, hogy Jézus keresztjét vigye.

Az út innét mérsékelten emelkedni kezd és elérjük a VIA DOLOROSA **VI. ÁLLOMÁS**ÁT a hol Veronika megtörölte az ÚR JÉZUS arcát. A keresztút egy bolthajtás alatt be-

torkol a bazárok utcájába. Jézus idejében itt volt az ítélet kapuja, melyen a halálra ítéleteket ki vezették a városból és a melyre az ítéleteket kifüggesztették. A hagyományok szerint itt roskadt össze Jézus másodszor. (VII. ÁLLOMÁS.) A Franciskánusok a sarokhelyiséget kápolnává alakították át. A bazárok utcáját keresztezve, az eddigi irányban haladva alig 40 lépésnyire balra látjuk a nem egyesült görögök Szent Karalambos kolostorát. Itt van a VIII. ÁLLOMÁS, hol a hagyományok szerint a sír asszonyához beszélt Jézus. A IX. ÁLLOMÁS, mely a szentsír templomhoz épült abessziniai kolostornál van (Jézus másodszor esik össze) csak kerülő úton érhető el. A keresztnak utolsó öt állomása magában a szentsír templomban van. A sz. sír templomba belépve, jobbra 18 nagy kölépcsőn megyünk föl a Kálváriára épült kápolnába, melynek padlóján egy mozaik rozetta jelzi a X. ÁLLOMÁST, hol Jézust ruháitól megfosztották. A jobb oldali oltár (katholikus) azon a helyen épült a hol Jézust keresztre szegezték, ez a XI. ÁLLOMÁS. A bal oldali oltár (szakadár görög) Jézus Keresztjének a helyén áll. (XII. ÁLLOMÁS.) A Franciskánusok tulajdonát képező stabil Mater oltár a közepén áll az említett két oltár között; ez a XIII. ÁLLOMÁS. A XIV. ÁLLOMÁS maga a szent sír, mely a bazilikának kupolája alatt fekszik.

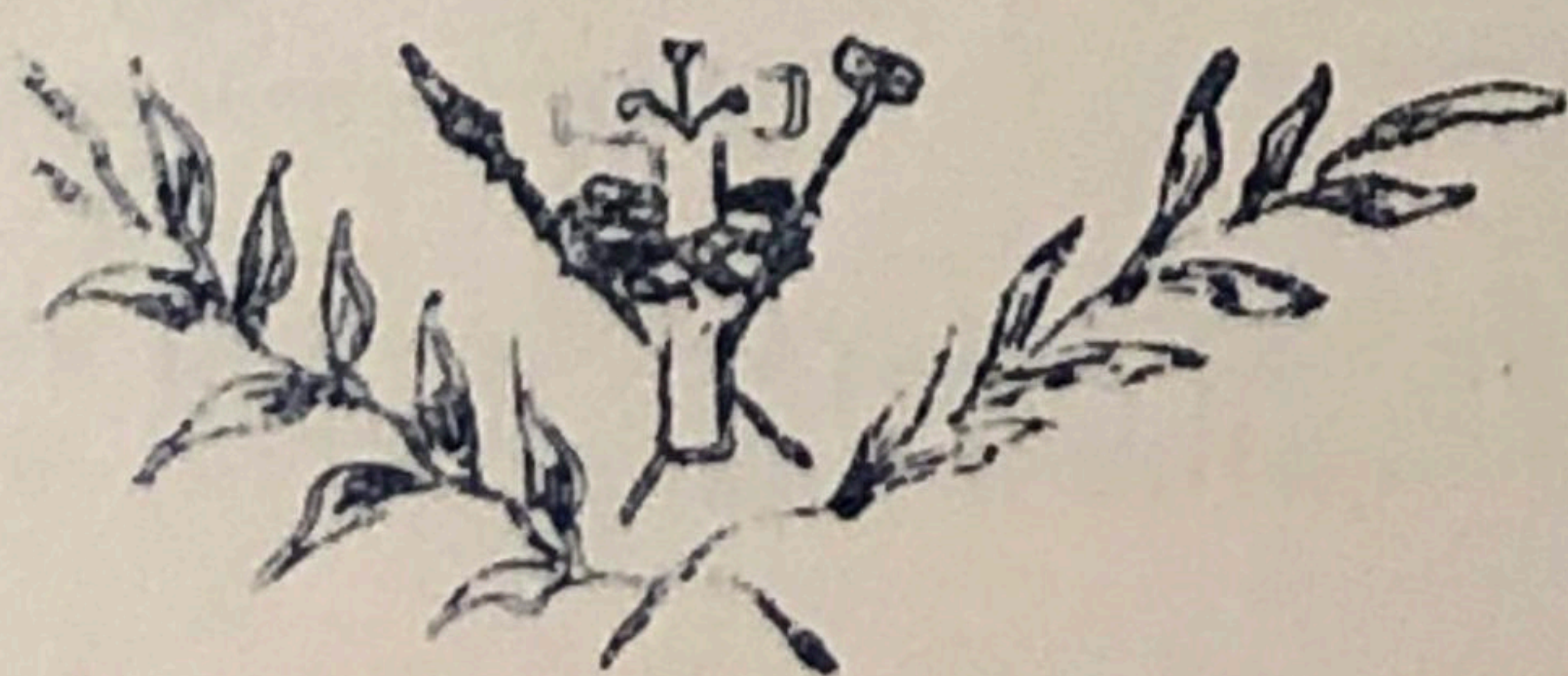
AZ A - B VÖRÖS VONAL, A JÉZUS KORABELI VÁROS FAL HELYÉT MUTATJA. A GOLGOTHA A FALAKON KÍVÜL VOLT.

A Ferenczrendi Atyáké az érdem, hogy még ma is megle-
het tartani a Keresztúti ájtatosságot a Jeruzsálem utcáin hűleke-
dő mohamedánok, zsidók, szakadárak és utabban a kíváncsi
turisták és mindinkább szaporodó protestánsok és európai dival-
bárok nyüzsgése közepette. És ez már hosszú évszázadok óta
így van nyáron a legperzsébb melegben esti len szakadó eső-
ben. Minden pénteken pont d.u 3 kor megkondulnak a S. Sal-
vatore kolostor, valamint a Szent sir, valamint a patriarka-
tus templomainak halál harangjai a Megváltó Jézus halá-
lának emlékére, és kezdődik a keresztúti ájtatosság.
Valóban úgy van, mint Keppler püspök írja könyvében:
a Golgotha útján megszakítás nélkül halad millióknak
processziója a nagy Keresztvivő nyomdokain, ki már
közel 2000 évvel ezelőtt járta ezt az utat először.

A kalvária útja az áldás, víga szelés és kegyelemnek az
útja mindenki számára, ki azt bensőséges hittel és illo' ala-
zattal járja azt végig. mert ez a Krisztus vérrrel itatott út
az örök élet dicsőségére a Mennyei Jeruzsálembe vezet.
Az ájtatosságot latin és olasz nyelven tartják. Igen ajánla-
los Jeruzsálemben beszerezni Pater Florian Schoch szent
sir-örnek könyvecskéjét: „DER HL. KREUTZWEG UND sei-
ne Übung zu Jerusálem” melyben levan írva a pontos
szöveg latinul, olaszul és németül, a hivatalos ájtatossághoz.

A legmélyebb halást kétségen kívül a Szent sir és a Golgo-
tha gyakorolja a zarándokia. A kalvária XIII. állomása kü-
lönösen mélyen markol bele a szivekbe és lelkekbe.
Gazdagon aranyozott, metszett üvegü szekrényben áll itt az
olláron a fájdalmas szűz Anyának ekszerekkel tele agga-
lott csodálatos kegyszobra melyet egy régi Portugal Király
ajándékozott. A fából készült szobor csodálatos módon
egy tűzvészből is sérletlenül került ki. Itt állott a fájdalmas
SZÜZ ANYA, mikor a Keresztján haldokló Jézus, őt anyánkul
rendelte, mondván az egész kereszténységet képviselő Já-
nosnak: ECCE MATER TUA.

" A zarándokok százezrei, hercegek, császárok,
fejedelmek főpapok és egyszerű zarándokok térdeltek
már e szobor előtt a Golgothának szent kápolnájában.
Még a más vallásuak is, a szakadár Görögök, Örmények
koptok stb is ide jönnek, hogy elpanaszolják bajaitkat
a fájdalmas szűz Anyának.

A SZENTSÍR-BAZILIKA.

A

Szenstír-Bazilika fő részeiben kb 780 éves, de egyes részei, mint pld. a kupola alig 50 éves, viszont a nagy rotunda alépítménye 1000 év körül, az alapnak tekintélyes része pedig még ennél is idősebb. A sz. sír valódiságához kétség nem férhet. Annak valódiságát már tudomá-

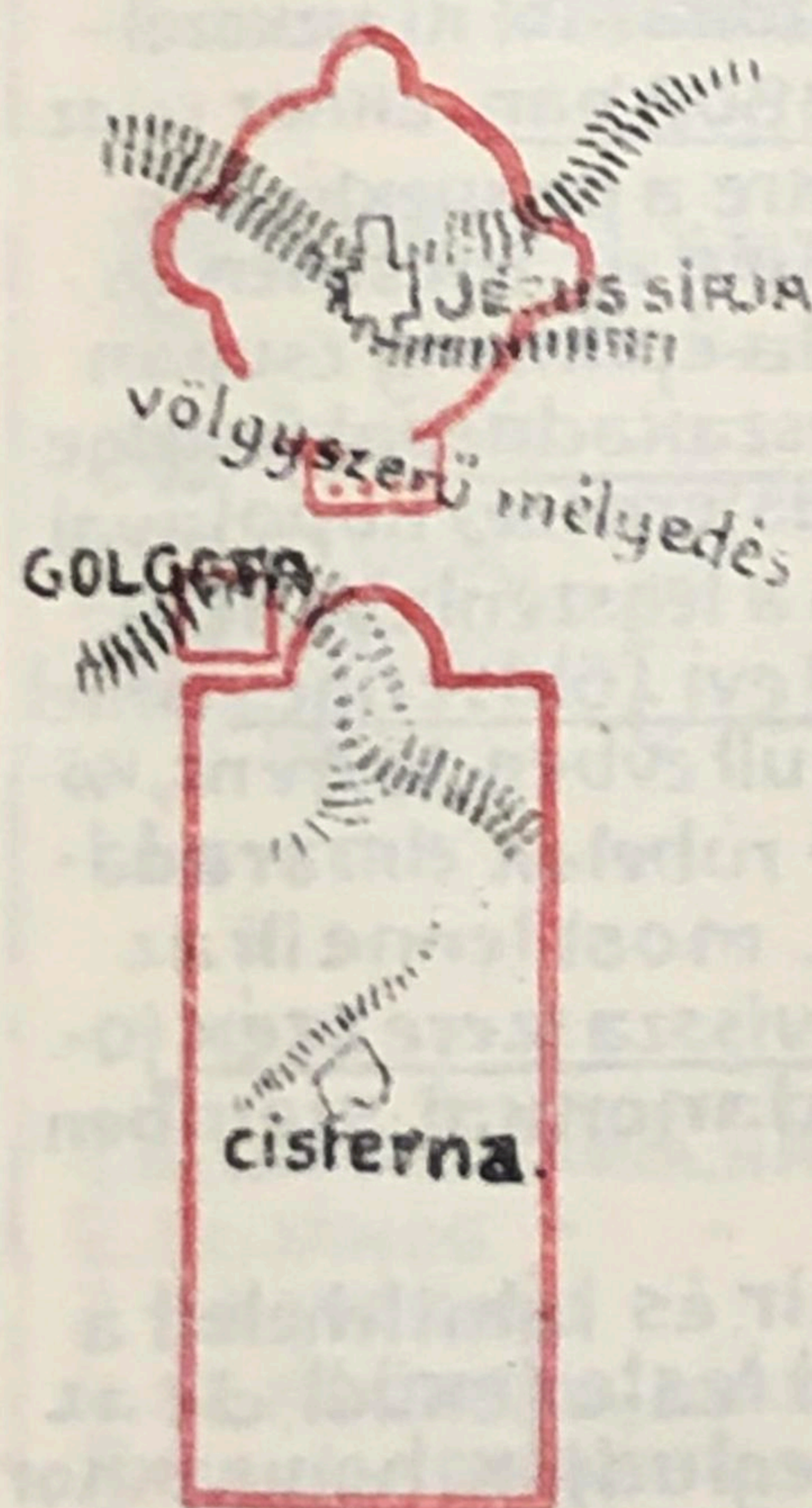
nyos alapon is bebizonyították. De bizonyítja ezt a hagyományok is, melyekhez a Keleti népek oly szívósan ragaszkodnak. A zarándoklás a Golgothára és a Szent sír-
hoz már Jézus Mennybemenetelét után megkezdődött és
olyan mérvet öltött, hogy a pogány HADRIÁN császár, hogy ennek végét vessen, kőtörmelekkel temette be a sz.
sírt és a Golgothát, és az így keletkezett több száz méter hosz-
szú terraszt pogány istenek kultuszának szentelte.

190 év múlva tette ismét szabaddá a szent helyeket Ilona császárnő és megtalálta a cisternában a Szentkeresztet és kincz eszközöket. CONSTANTIN
császár épített pompás bazilikát a
szent helyen. (vörös színű ajz.) az u.n. Martyriont, mely csupán a cisternát foglalta magában. A szent keresztet is itt őrizték. KRISZTUS sírját elválasztották a sziklától és föléje fényes mausoleumot építettek. A KÁLVÁRIÁT is körül vették és egy négyszögű lapos területté alakították, melyre lépcsőn kellett fölmen-
ni. Ezüst rács szegélyezte.

Ezt a pompás bazilikát 614. ben a Perzsák dúltak szét. MODESTUS apát restaurálta a VII.
században, oly módon, hogy a szent sírt magában foglaló mausoleumot

templomná bővítette. A Martyreumot nem restaurálta, csak a kereszt föltalásának Kriptáját. (lásd föloldali vázlatot.)

A Keresztes hadjáratok előtt a különöz Kalifa HAKIM-
BI Amr Allah elrendelte e szentély valamint Palesztina
összes szentélyeinek lerombolását, de nemsokára megengedte a restaurátót, mire sok ezer zarándok jött le a sz. földre, hogy ujja építse a templomok romjait, de valami erdemleges munkát nem végeztek ekkor.

A

Keresztes vitézek a szentélyeket igen elhanyagolt állapotban találták és azonnal hozzáfoglak a restaurációhoz. Az építési munkálatok Jourdin mester vezetésével 1140-1149-ig tartottak. Az összes szentélyek egy közös épületbe kerültek. Akkor épült a rotundához csatlakozó keleti kereszt-tető és a szép kórus, melynek áttört falai sehol sem akadályozták a kilátást, úgy, hogy egyeséges szép képet nyújtott az egész bazilika. Mindent az lehetett egy szempillantással tekinteni a Jézus sírját magában foglaló rotundát, a kalváriát, a kórust és a különböző kápolnákat, nem úgy mint ma, mióta a szakadár Görögök oly barbár módon elcsúfították itt mindent a kereszténység és az egész kultur világ nagy szégyenére.

A mai bazilika alapjában véve a kereszt-
sek kora óta nem változott. A legfurfangosabb ravasz-
sággal igyekeztek a szakadárak a bazilikát birtokukba
keríteni és meg attól sem riadtak vissza, hogy folgyujtsák a
szent sír rotundáját, hogy azután a szultántól kieszközöl-
hessék a jogot annak fölépítésére 1808-ban. Ekkor falaz-
ták körül a szép kórust és teltek tönkre a perspektívát is,
ugyan csak ekkor épült Jézus sírja fölé az izléstelen görög-
stílusú építmény is. A görög kupola-építmény csupán
50 évig tartott, mert már 1869-ben leszakadással fenyege-
zett, mire a Francziák és Oroszok vaslemezes kupolával
pótolták, mely szintén igen silány és a legszentebb hely-
hez nem méltó építmény. Az 1927-évi földrengés ismét
megrongálta. Restaurációja a múlt évben történt, kö-
zös költségen, mert az orosz guruló rubelék elmarad-
ása kissé meglőtte makacsságukat. Most lenne itt az
ideje annak, hogy a katholikusok visszaszerezzék jo-
gaikat a görögökkel és mohamedanokkal szemben.

A SZENT SÍR.

Régen csupaszon állott a szent sír, és látni lehetett a
homorú vájatot melyben Jézus szent teste feküdt, de az
1112-ből származó foljegyzésekből meg tudjuk, hogy akkor
már márványlappal volt beborítva, de az oldalán le-
vő nyílásokon keresztül a hivek megcsókolhatták
a szent sirt. A szent sír borítása, melyet ma is csókol-
nak a zarándokok, 1504-ből való.

A szent sír egészen a XIX. századig nemcsak gazdag
és művészies díszítésű volt. A hátsó gletű tornyos
építmény kupoláján Jézusnak tömör ezüst szobra
állott. A szakadár görögök azután mindent elron-
tottak és barbár módon verték le a latin emlékeket
az egész bazilikáról.

ASZENTSÍR TEMPLOM.

0 5 10 15 m.

■ GÖRÖG BIRTOK.

■ LATIN. R. K. "

■ ÖRMÉNY "

■ SZYRIAI "

■ KOPTOK "

□ KÖZÖS "

A. ELŐCSARNOK.

B. A megkenés köve.

C. A SZENTSÍR

D. A megjelenés kápln.

E. Szent Ilona Kápoln.

F. Sz. Kereszt föltalálás k.

G. KÁLVÁRIA.

H. Görög Kórus.

1. SZ. JAKAB KÁPOLNA.

2. SZ. JÁNOS " "

3. A 40 VÉRTANÚ "

4. SZ. ÁBRAHÁM ZÁRDA.

5. SZ. JÁNOS KÁPOLNA.

6. SZ. MIHÁLY " "

7. Bejárat a sz. sír templomba.

8. Harangok.

9. FRANK KÁPOLNA.

10. Egyiptomi Szent Mária Kápl.

11. Török őrseg.

12. Szent asszonyok köve.

13. AZ ANGYALOK KÁPOLNAJA.

14. A SZENT SÍR.

15. Kopt kápolna.

16. Szyr kápolna.

17. Arimathei József Kápol.

18. Kijárat.

19. Cisterna

20. Szent Magdolna Kápl.

21. Ferenczrendi zárda.

22. Sekrestye.

23. A Szent Szűz bollive.

24. Krisztus lömlőce.

25. Folyosó.

26. Szent Longinus Kápolna.

27. Ruha szétosztás " "

28. Töviskorona Kápolna.

29. Ádám Kápolnaja.

30. Ferenczrendiek

Kórusa.

AZ OLAJFAK HEGYE.

JERUZSÁLEMTŐL keletre húzódik az OLAJFAK HEGYENEK gerincze, nagyban észak déli irányban. A várostól a Cedron szakadékos medre választja el és mindössze 60 méterrel van magasabbban a tetőpontja mint az Omar mecset vagyis a MÓRIA hegy. A legmagasabb kúpjáról szállott az ÚR JÉZUS a mennybe (808 m). Ez a szentély is a pogányok birtokában van, csupán Mennybemenetel ünnepén misézhetnek itt a franciskánusok. Már az ünnep előestéjén kijönnek, két oltárt állítanak föl a hol éjféltől másnap délig miséznek. A görögök és örmény szakadárak oltárai az udvaron állnak. A kápolnát a keresztiesek építették de a muzulmánok átalakították. A kápolnában márványfoglalat veszi körül azt a sziklát, melyen Jézus lábanyoma visszamaradt. Már szent Jeromos és szent Paula megcsókolták ezt a drága követ, abban a pártatlan szép szentélyben, melyet szent Ilona épített ide az ún. imdomon ban. Az orosztelep kilátó tornyáról gyönyörű kilátást élvezhetünk. A MIAITYÁNK TEMPLOM délre fekszik a mennybemenetel szentélyétől. Itt oklalta Jézus tanítványait másodszor a miatyánkra, mára a VII században templom állott itt. A mostani templomot 1869-ben építette La Tour Auvergne hercegné a zardával együtt, melyben 1876 óta francia Karmelita apácák élnek. A miatyánk templom mellett épült 1927-ben egy szép Jézus szíve templom. Itt van a CREDO KRIPTA a hol az apostolok megszerkesztették a Credo-t melyről széjjel oszlottak. Nem messze innét van az a hely a hol Jézus Jeruzsálemet siratta. A XII században a DOMINUS FLEVIT helyét templom időtte, melyből azután török mecset lett (rommá maradványok). A szerencsések 1891-ben szerény kis kápolnát építettek szemben a romokkal. A PROFETÁK SIRJA. A IV. századból való sziklabavájt labirintus, hova az idegen keresztényeket temették el, valószínűleg a Jordánon túli keresztények építették és nevét egy prófétának emelt sírremlettől kapta.

A BETHPHAGE SZENTELY. A karmeliták kertjétől pár percnyire található. Már a IV. században templom volt e helyen, hol az a megható beszélgetés folyt le Jézus és MARIA és MARTHA között mikor a MESTER, négy nappal Lázár halála után Jerichóból Bethániába ment. Itt van az a hely is a hol Jézus számára ült, hogy bevonuljon Jeruzsálembe. Erdemes megemlíteni, hogy éppen azon a helyen, hol a franciskánus atyák évről évre a bevonulásról szóló evangéliumot olvasták és olvassák föl, 1876-ban véletlenül találták meg a talajhoz rögzített festményekkel ellátott egy köbméternél nagyobb kockakövet, melyről látjuk, hogy Jézus egy lejtős helyen ült számára.

AZ OLAJFÁK HEGYE

Kormányzósg.
(Német Hosp.)

SZÜZ MÁRIA SÍRJA ÉS A GETSZEMÁNI BARLANG

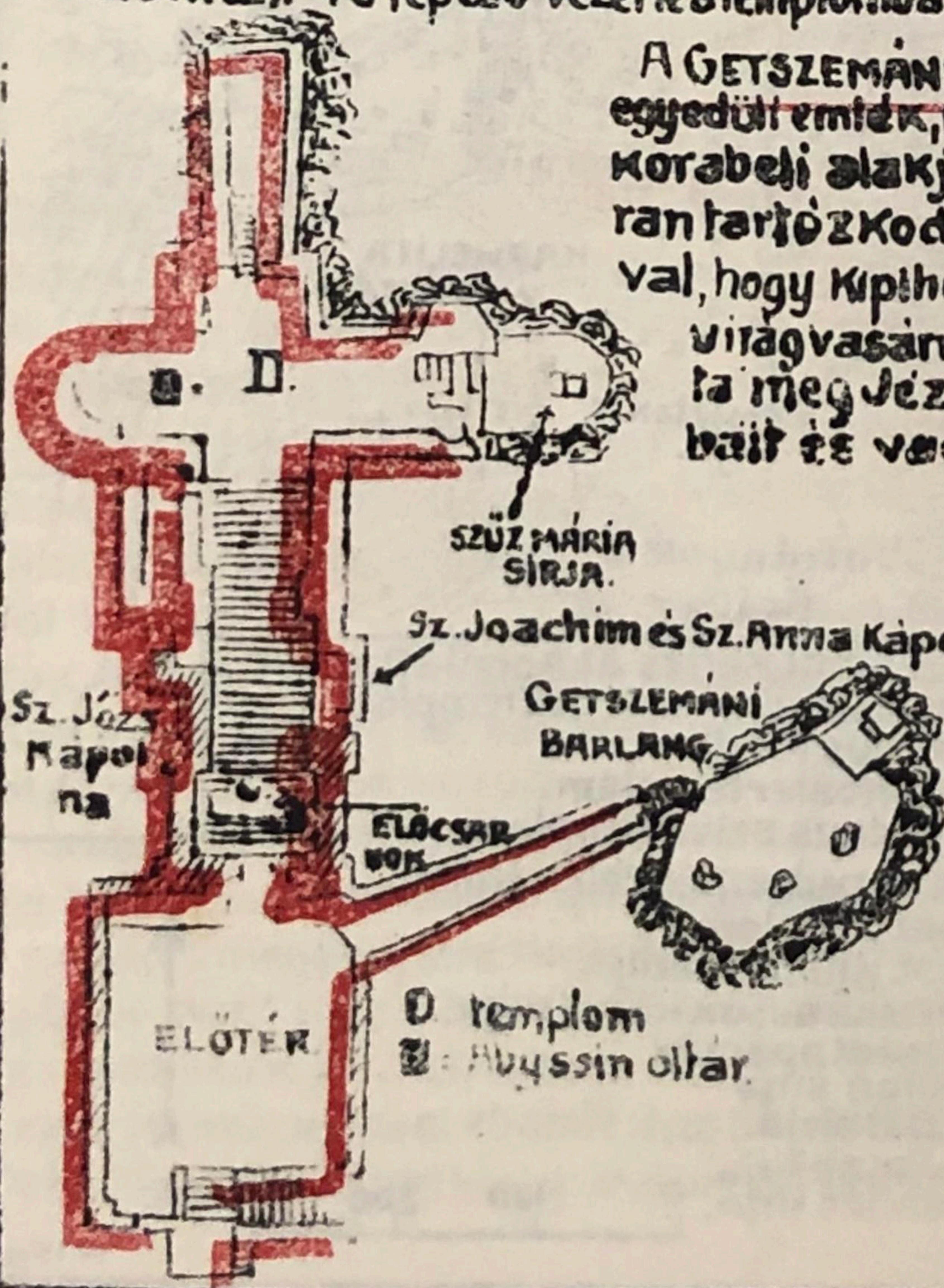
Jézus mennybemenetele után SZÜZ MÁRIA a Sion hegyi szerény kis házában élt János apostol társaságában és ott is halt meg 57 vagy 58 ban, 72 éves korában. (I. Dormitio szentiekéir.) SZÜZ ANYA testét az Olajfák hegye lábánál temették el, de mint kúdján szent teste harmad napon mennybe szállt. (Apocrif evangéliumok szerint a III. és IV. századból.) A hagyományok szerint az apokrifok a temetés után három napig az angyali kar edes melodidit hallották a sír körül és amikor a koporsót fölnyitották, üresen találták. MARCIÁNUS CSÁSZÁR a SZÜZ ANYA koporsóját és szent fedőjét, mely benne visszamaradt, a császári város oltalmára KONSTANTINÁPOLYBA vitette, hol a Boldogasszony bazilikában helyezte el, s annak a Szent Szűz Koporsója nevű kápolnájában tisztelték. Mára IV. században díszes templom boltozatai borultak SZ. Mária sírja felett az évszázadok viharai ismétellen földülték SZÜZ Mária templommal is, neha földalatti sekvése folytán a perzsa inváziót (614.) sérletlenül állotta ki, de HAKIM alatt mégis romba dőlt. Mai formájában a Keresztes vilézek restauráltak. 1363-ban a Feren-czes barátok lettek birtokosai a szent helynek, de a XVI. században a Görögök izgatására kiűzték őket, és bár a franciák közbenjárására ismétellen visszahelyezték jogaikban, mégis 1757 óta a szakadat görögök bitorolják a májogos tulajdonukat. 48 lépcső vezet le a templomba SZÜZ ANYA sírjához.

A GETSZEMÁNI BARLANG csaknem az egyedült emlek, mely megőrizte Krisztus korabeli alakját. Jézus igen gyakran tartózkodott benne tanítványai-val, hogy kipihenje fáradalmait.

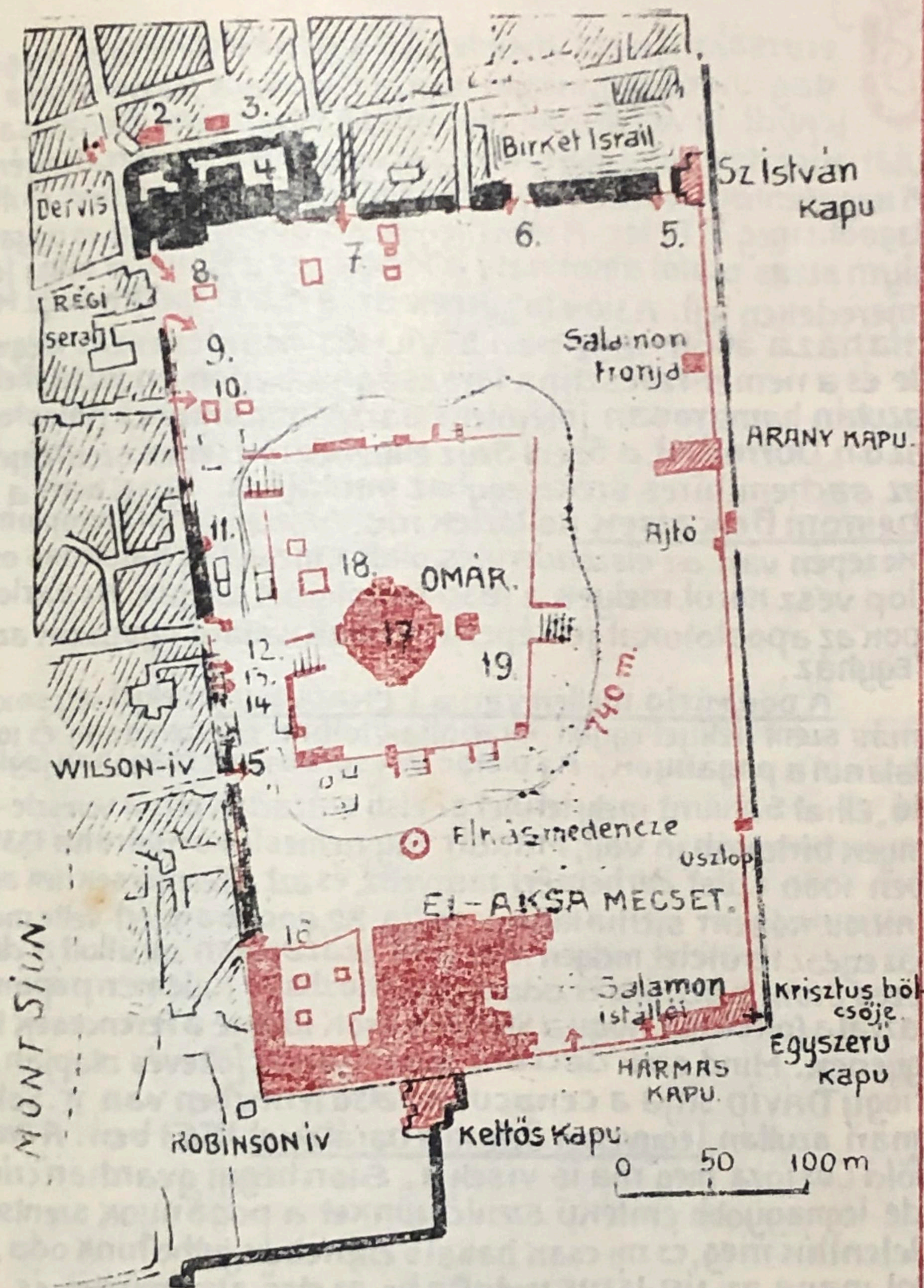
Virágvasárnap előtti este is itt mosta meg Jézus tanítványainak lá-bait és vacsorált velük.

Judas árulása is itt történt.

Ebben a barlang-ban van elhelyez-ve az a nehéz tölgyfa kereszt, melyet Mérő József zarándok hozott ide a válián Ba-járól.

MORIAH-HEGYE. HARAM-ESCH-SHERIF.

1. Sion apácák, 2. Elitélés kápolna, 3. Flagellatio káp. 4. Antónia vár.

5. Báb el Asbat. Törzsek kapuja.

6. " " Hotta.

7. " " Alem. A sötét Kapu.

8. " " Gava Nimeh. "

9. " " Serail "

10. " " Naziri Minister "

11. " " Hadid vas-Kapu.

12. " " Katanin

13. " " Mathara. Emésztő csat K.

14. " " Selam Béke Kapu

15. " " Silseleh (ez a legszebb!)

16. " " Moghârib.

17. Omár mecset (= Szikla templom)

18. Keresztesek Keresztelő kápol.

19. Dávid törvénytiséke.

A hol most az Omár m. áll, ott volt Salamon temploma.

Az el AKsa helyén állott a VI. szdb. Justinianus Mária temploma.

A SZENT SION HEGY.

Jeruzsálem falain kívül terül el a szent emlékekben oly gazdag sion hegy, melyen egykor Sion vára, Dávid városa feküdt. Itt volt ANNAS főpapháza, hová Jézust elfogatása után kísérték. Most egy örmény apáca kolostor van a helyén. A nagy Péntekre virradó éjjelt itt töltötte Jézus börtönében, és itt lagadt meg őt Péter. A Sion hegye kb 300 m hosszú és ugyanilyen széles platóval alkot, mely a Kidron és a Hinnom völgy felé meredeken lejt. A sion hegyének azt a részét, melyen Szűz Mária háza állott, 1898-ban II. Vilmos németcsászár megvette és a német Palesztina társaságnak adományozta, mely azután hamarosan fölépítette a szép templomot és kolostort az u.n. Dormitiót, a Szent Szűz elszenderülésének szentélyét, az aacheni híres székesegyház mintájára. 1906-ban a beuronai Benczések költöztek ide. Az alsó-kripta templom közepén van az elszenderülés oltára, melyet 12 hatalmas oszlop vesz körül, melyek a felső templomot tartják. Az oszlopok az apostolokat jelképezik, kiknek vállain nyugszik az Egyház.

A DORMITIO mellett van a CENACULUM, melyet oly sok más szent helytel együtt elraboltak tőlünk erőszakosan és jogtalanul a pogányok. Az utolsó vacsora termét magában foglaló „Elliat Sahunt, mely terület az első századok óta a keresztények birtokában volt, MARGIT egy nemeslelkű matróna 1335-ben 1000 ezüst dirhemért megvette, és azt a ferenceseknek adta. ANJOU-RÓBERT sicília királya pedig 32.000 aranyért vette meg az egész területet, melyen már a IV. században ott állott a díszes Sioni bazilika és odaajándékozta IV. Kelemen pápának azzal a feltétellel, hogy a Sion örei örök időkre a ferencesek legyenek. Mind ezek dacára azon hamis föltevés alapján, hogy DÁVID sírja a cenaculum alsó termében van, II. Solimán szultán segyverrel üzte ki a barátokat 1551-ben. A Szent föld Custosa még ma is viseli a „Sion hegyi gvardian” címet, de legnagyobb emlékü szentélyünket a pogányok szentségtelenítik meg, és mi csak baksis ellenében juthatunk oda, hol maga az ÚR JÉZUS mutatja be az első szentmiséjét, és nyilvánosan imádkozni sem szabad ott, hol az ÚR JÉZUS a LEGMELTŐSÁGOSABB OLTÁRI SZENTSÉGET rendelte és ahol főpapi imáját elmondta, hol a Szentlélek tüze és nyelvek alakjában az apostolok fejére szállott.

Ennek a szent helynek az elrablása faj a hitű katolikusnak a lejjebb. A cenaculumot mai formájában a keresztiesek restaurálták. A terem 126 m² m. nagy. Az alsó terembe hol a lábmossás volt, nem engednek be keresztényt, mert ezt tartják DÁVID sírjának. Szőnyegekkel fedett szarkofág áll itt.

HOLT TENDER.

KERAK Az El-Lisán ki-
költő városa. A vi. szá-
zadban püspöki szé-
khely volt. A kereszt-
vitézek 1136 ban újra
építették Grak vára
néven és érsekséget
alapítottak.

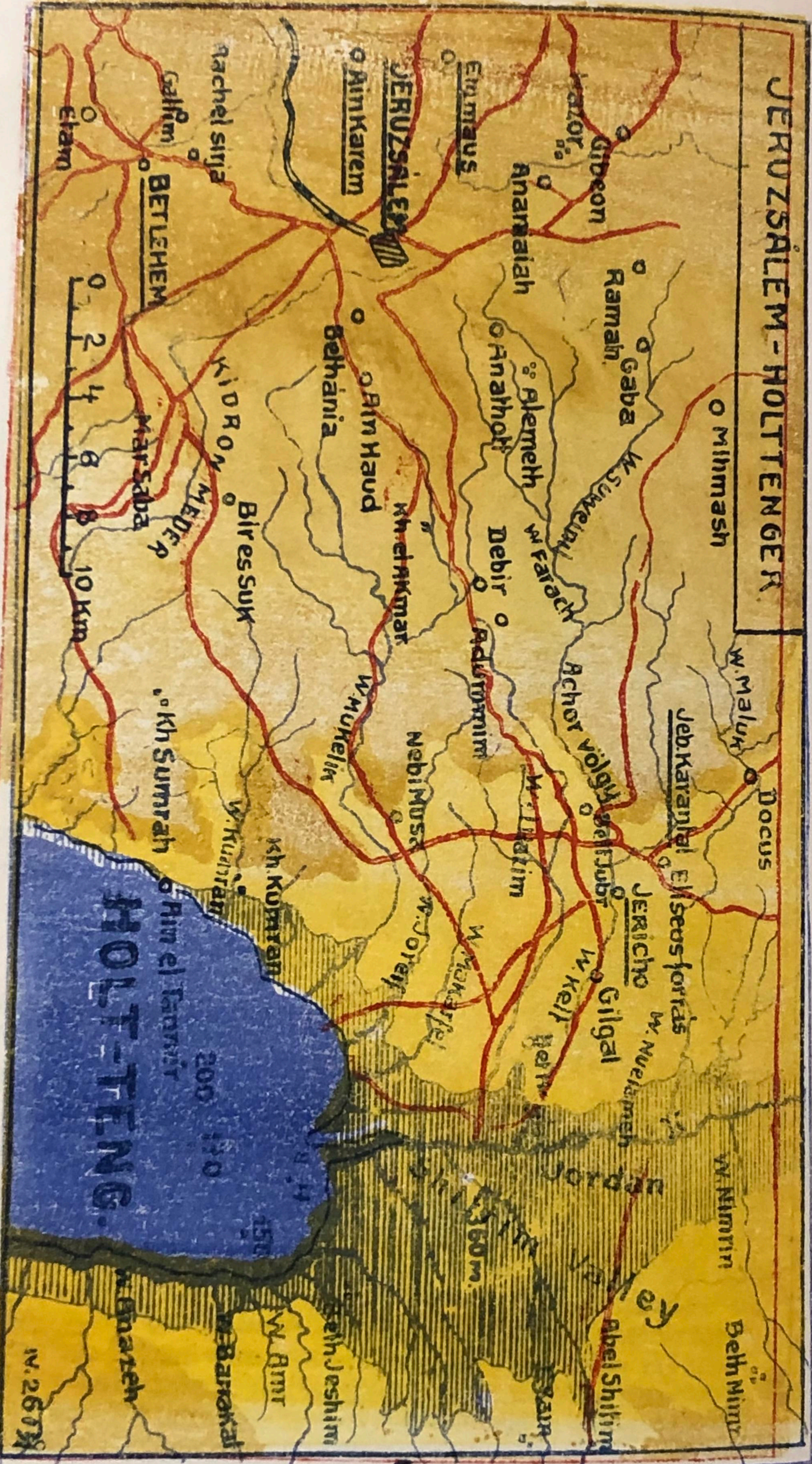
Mekzur It fejezték
le Keresztelő Sz. János
KAILROME 70 fokos
kénés melegforrások
hol Herodesz hiába
keresett gyógyulást
undok betegsége ellen
MEDABA. Régi bib-
liai város, mely 33
század óta megtar-
totta nevét.

A HOLT Tenger 76 Km. hosszú, közel 16 Km széles; felülete 926 000 Km. Az El-Lisánnal 4 Km-re szűkül össze.

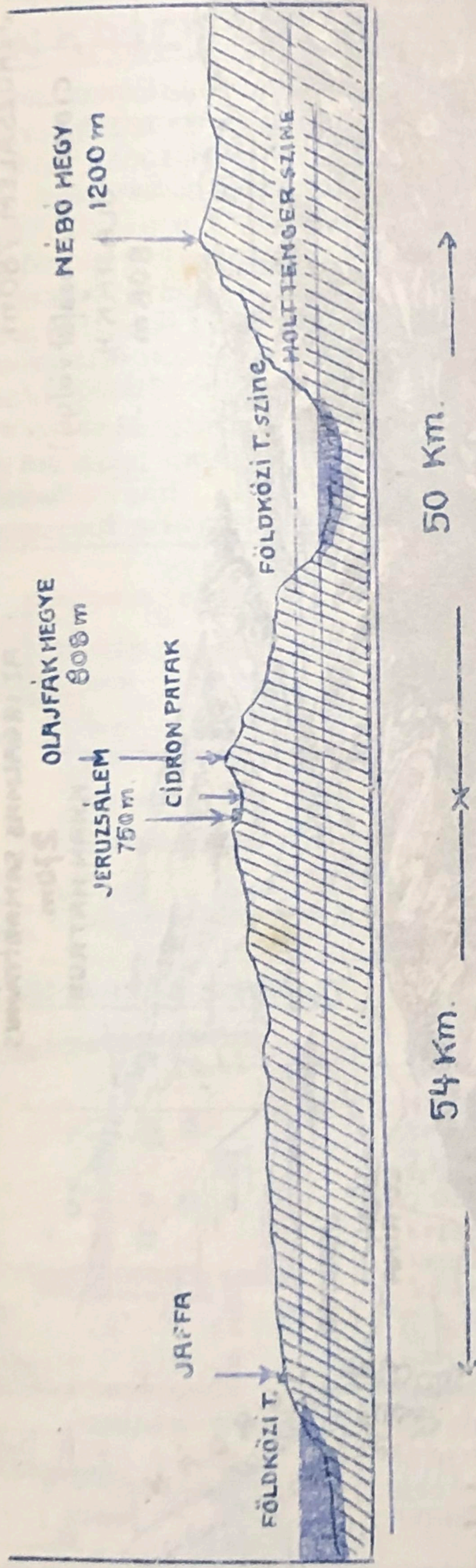
A víz mélysége eléri a 400 métert is, a fél-szigettől északra, míg ettől délre 3-6 mély.

A Jordán forrolata és EL-LISÁN között, vitorlás hajó közlekedik.
A Holttenger a világ legmélyebb depressziója. A déli rész: Si-
 dim vagy erdők völgye, sok petróleum forrást tartalmaz.
 Az USDUM hegy bizár formájú sótömegekből áll. Egy ilyen
 só-oszlopot látta nép a sóvá vált Loti feleségének. A Holt-
 tengervíz nagy mennyiségben tartalmaz magnézium bro-
 midot és kloridot, ez a fém adja a víznek keserű égető ízt.
 A kalcium klorid pedig zsíros kenőcsszerűvé teszi a vizet.
 A földrengés és nagyobb viharok sok aszfaltot hoztak a föl-
 színré.

Jeruzsalem-Holttenger

KERESZTMEISZET JAFFA ÉS A NÉBŐ-HEGY KÖZÖTTI VONALON.

A Holttenger a világ legmélyebben fekvő pontja Jeruzsálemtől 1200 m mélyre kel leereszkednünk hogy odaérjünk. Holttenger felülete 915 \square^2 Km mely fekvésénél fogva nincs semmi lefolyása. A Jordán naponta 6000 liter vizet önt a holttengerbe, mely elpárolog a nagy hőségben. A Jordán nem üdít a holttengerben, de azért a zarándokok rendszerint megszoktak fürödni benne. A Jordán menti szép zöld növényzet igen kellemesen hat a forró si-
vatalag közepelte. Még nem is olyan régen napokig tartott egy holttengeri kirándulás lo, tevé vagy számárhádón, de most már ezt a vidéket is kényelmes autókkal járjuk be.

JERUSÁLEM. 780m.

СИДРОН Р. (Josafát völgye)

ОЛАУФАН Н.

808m

AZ IRGALMAS SAMARITÁUS

270m.

КНАН МАТРУК

A BOUT HEGYE

А ВОЛКОВЫЙ Р. (JORDAN RIVER)

JERICHO

ЭТ-РИМА

JORDAN

Аhol Jézus
megkereszt-
elkedett

JERUSÁLEM – HOLT-TENGERI ÚT

МАДАР ТÁВЛАТÍ КÉП.

HOLT-TENG

-394m

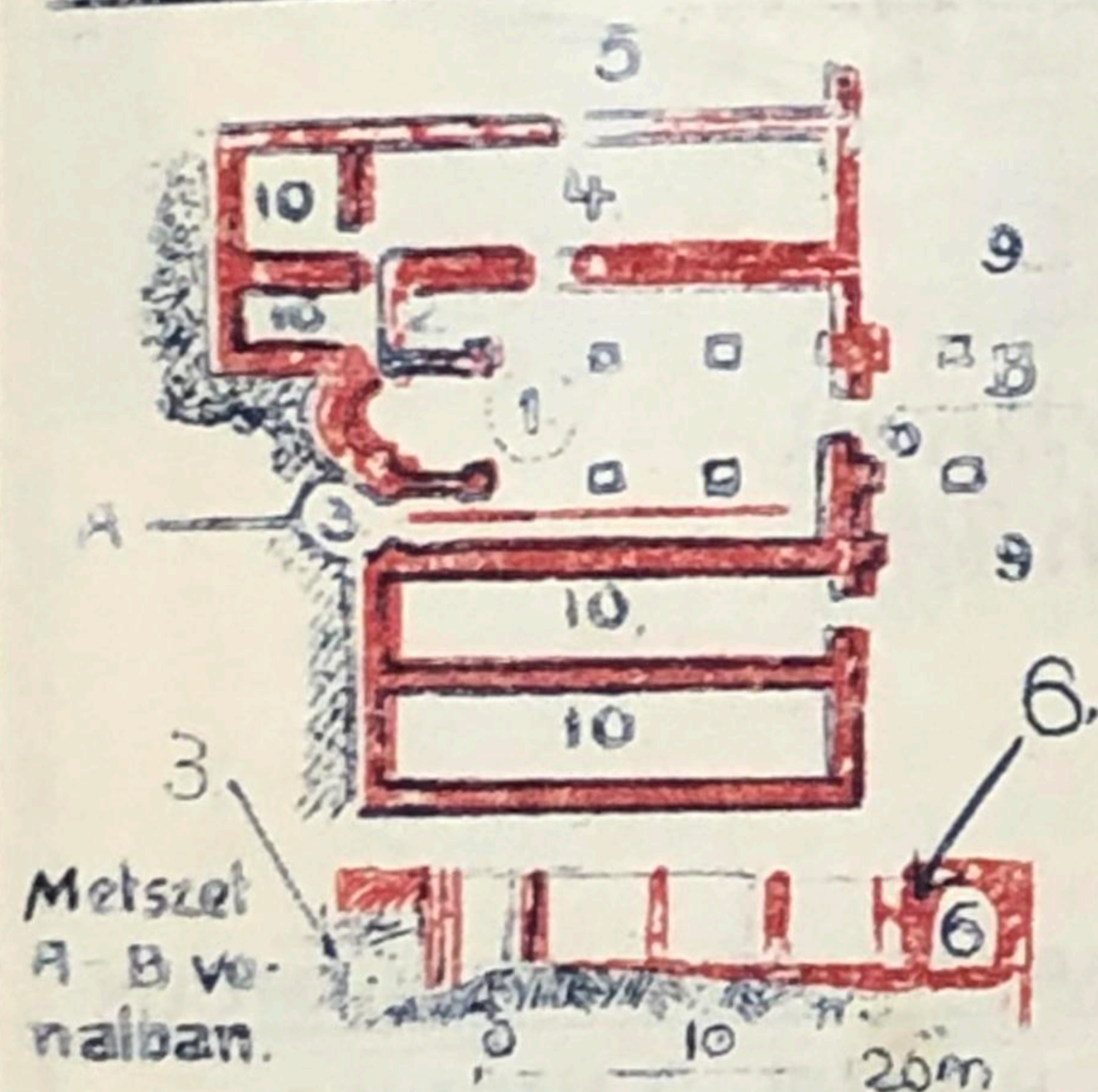
↑ E

14.9.00

AIN KAREM vagy MONTANAI SZ. JÁNOS.

Jeruzsálemről alig Km-re fekszik ez a bájos Kis hely ahol az evangélium két főnemes éneke a Magnificat és a Benedictat hangzottak föl először. Mikor a boldogságos Szűz Mária Jézust méhében hordozta itt látogatta meg Erzsébetet Keresztelő Sz. János anyját. AIN KAREMNEK kb. 1800 lakosa van legnagyobbrészt mohamedánok csupán 400 r. kath, 150 orosz és 50 szakadár görög. A plébániát a Ferenczes barátok vezetik, kik egy fiúiskolát és ingyen gyógyszerért is tartanak fenn. A SION Apácáknak is van itt egy szép telepük melyet azsidó Konvertita RATISBONNE alapított 1856-ban. Ki itt van eltemelve a fiók zárdakertjében (+ 1884-ben) itt látható egyszerű szobája mely ma is úgy van, mint mikor meghalt. Boldogá avatása folyamatban van.

KERESZTELŐ SZENT JÁNOS templomának alaprajza.

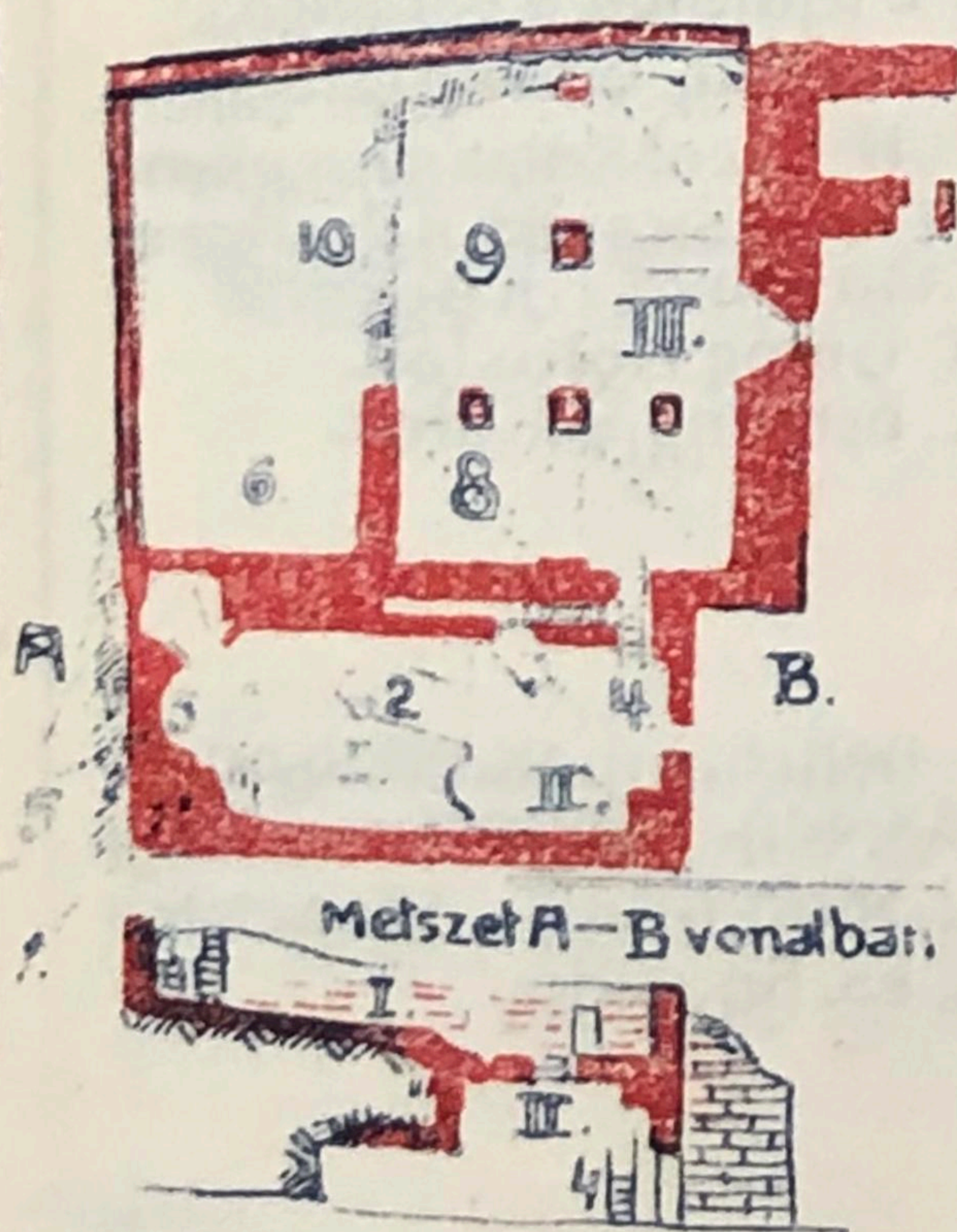

1. KUPOLA 2. Sz. Erzsébet Kápol.
3. Ker. Sz. János születési barlang
4. sekrestye, 5. harang, 6. Előcsarnok.
9. 9. a régi narthex oszlopainak helye.
10. a régi kolostor.

A templom a VI. századból való. A Ferenczesek 1674-ben restaurálták.

A Deserto a pusztaság, hol Ksz. János fiatal éveit töltötte és a szent barlang, Ain Caremtől 1 óra alatt érhető el.

A LÁTOGATÁS SZENTÉLYE

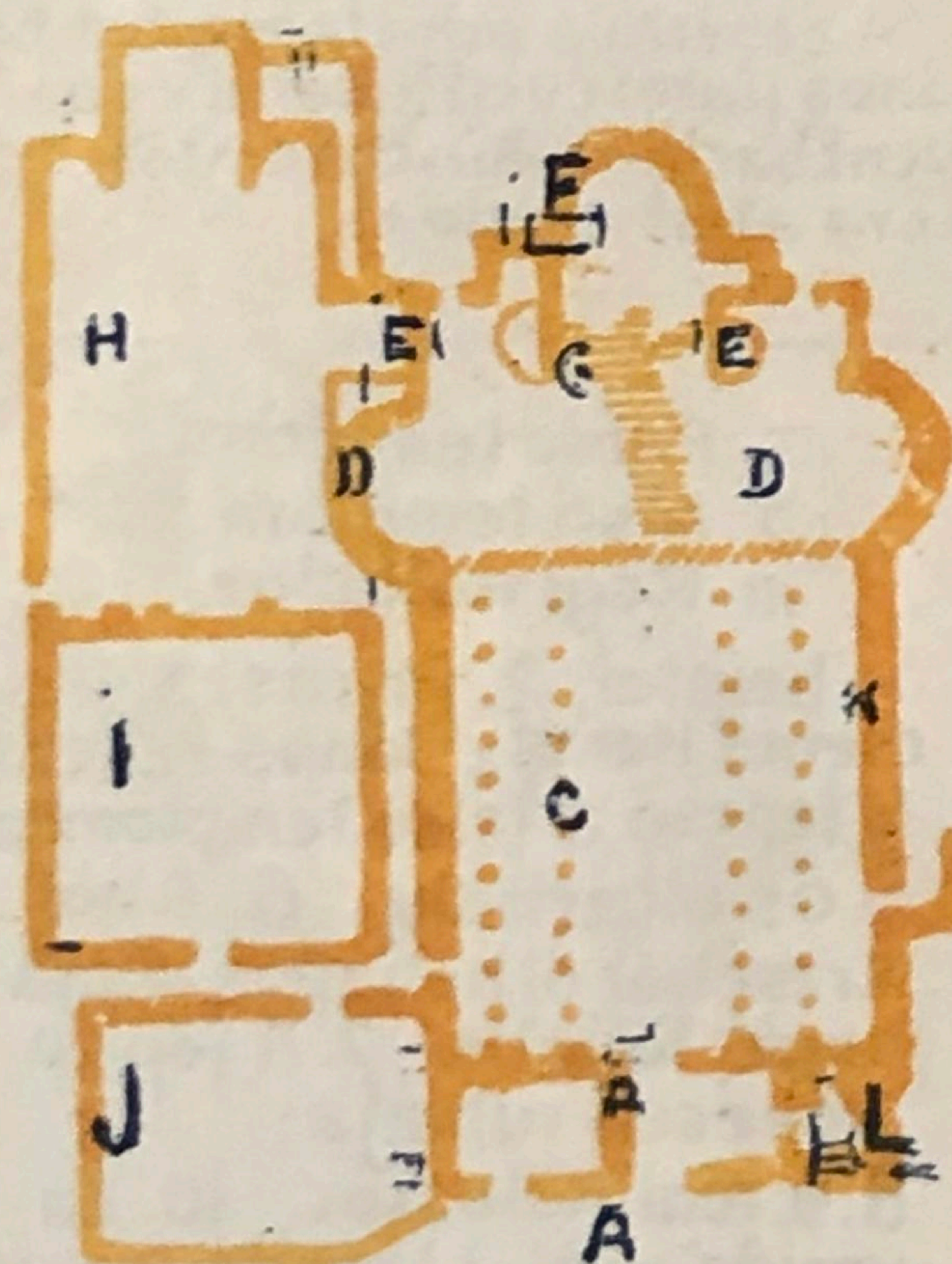
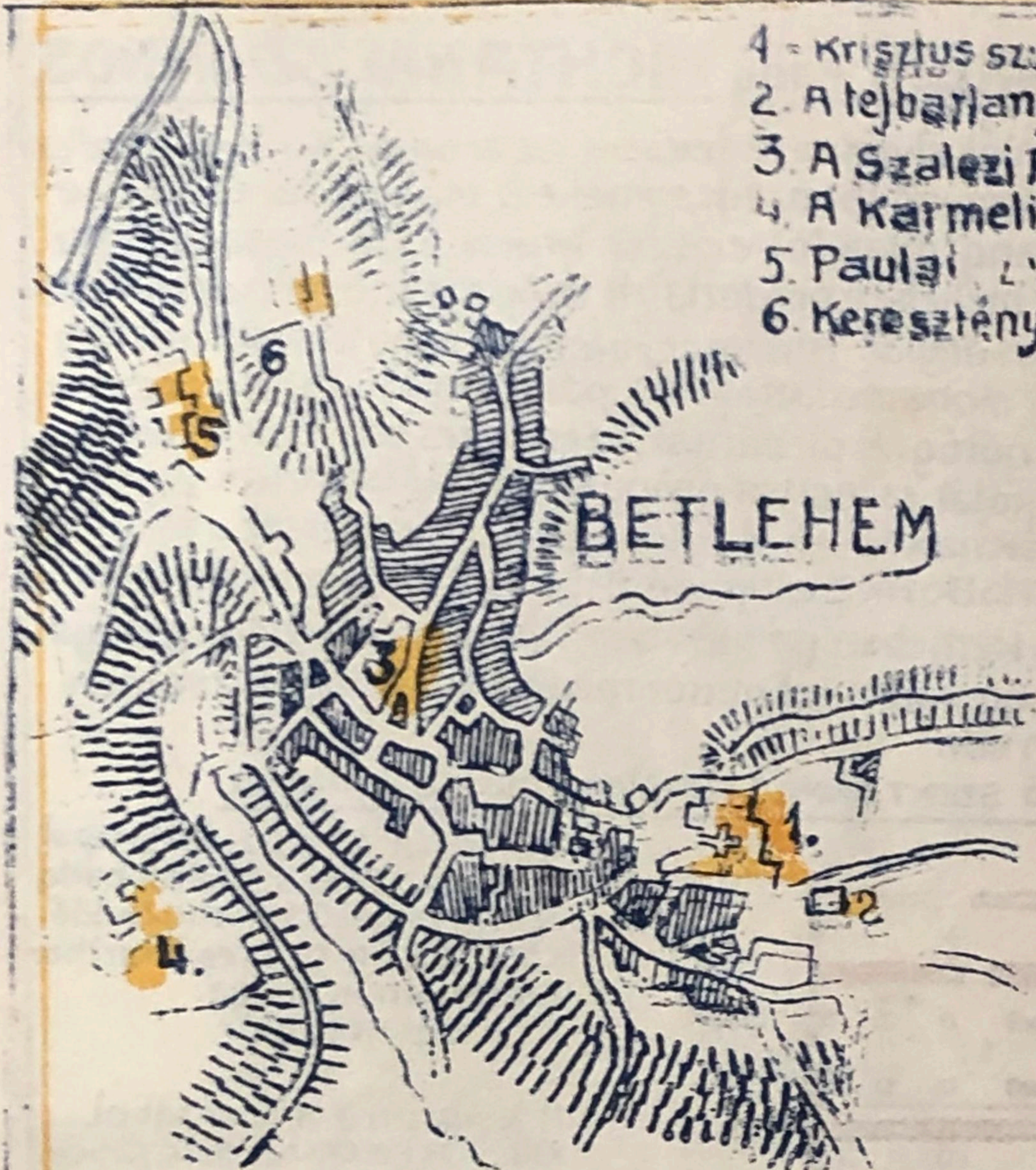

- I. Felső templom.
- II. Alsó templom.
- III. Régi kolostor.

1. bejárat, 2. forrás, 3. A cse-csemő Ker. Sz. János rejteke
4. lépcső a felső templomba
5. Ős oltárhely. 6. Ahol Erzsébet öt hónapos magányát töltötte.
7. A főpap bevéselt ruhája.
8. 9. régi kolostor. 10. Zakariás kútját lápláló forrás

Ma a IV. században szentély volt ez. A romokat a Custodia 1679-ben megvette, de csak az alsó templom restaurálására kaptak engedélyt.

- 4 - Krisztus születési bazilika
2. A tejbarlang kápolna.
3. A Szalezi Atyák
4. A Karmeliták
5. Paulai L'vince apacák
6. Keresztény iskola test

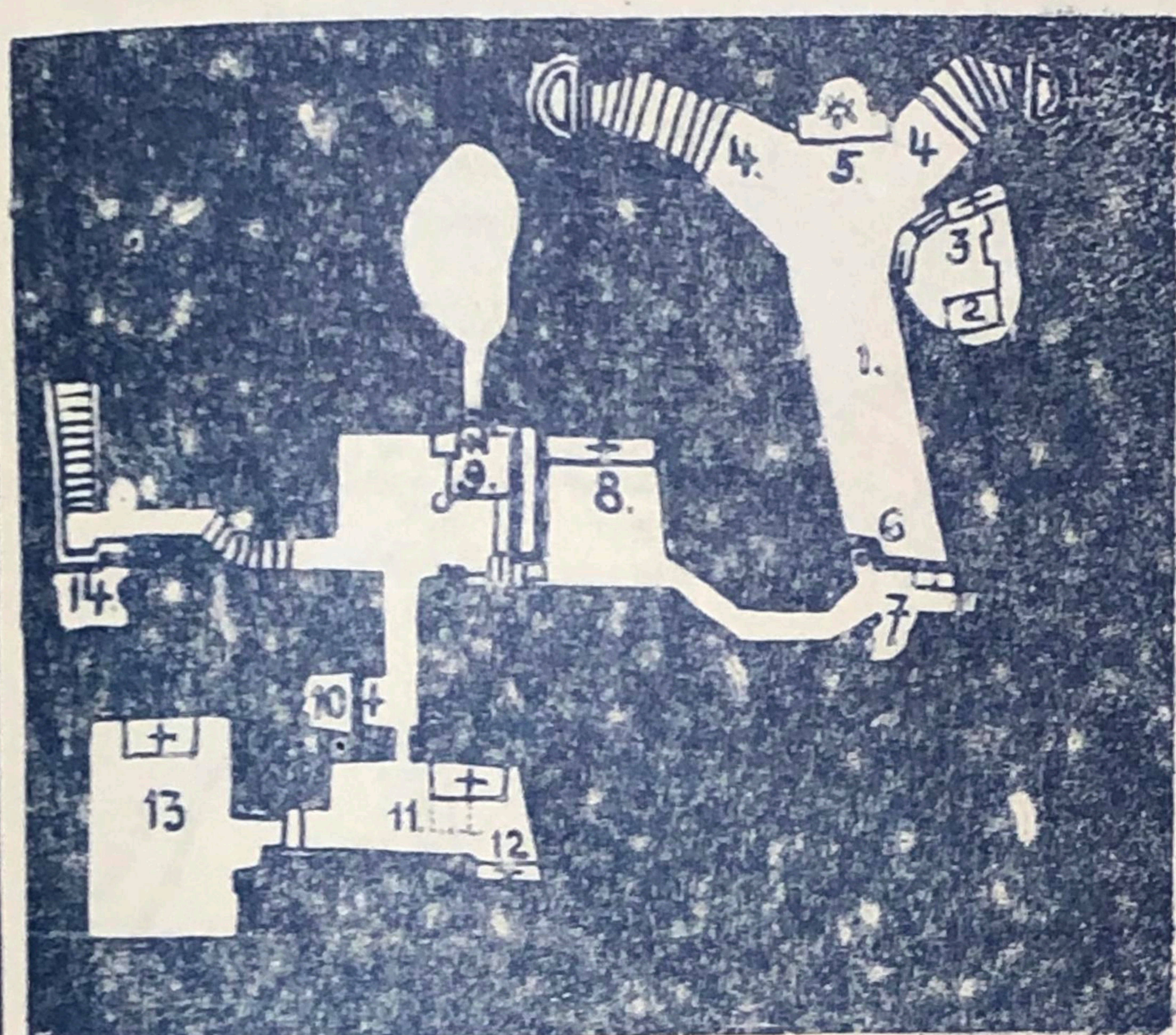
KRISZTUS SZÜLETÉSI BAZILIK

- A. Bejárat B. NARTHEX
 C. Hajók D. D. Kereszthajók
 E. E. lejáratok a barlangba
 F. Foltár G. születési barlang
 H. Szent Katalin templom
 I. Franciskanus kolostor
 Casa-Nova J. Bejárat
 K. Görög Kolostor
 L. Örmény kolostor

0 15 m

Bethlehemnek kb. 10 000 lakosa van, 6000 keresztény, melyből 3000 r. kath. 3500 mohai mecset, és 50 zsidó

JÉZUS SZÜLETÉSI BARLANGJA.

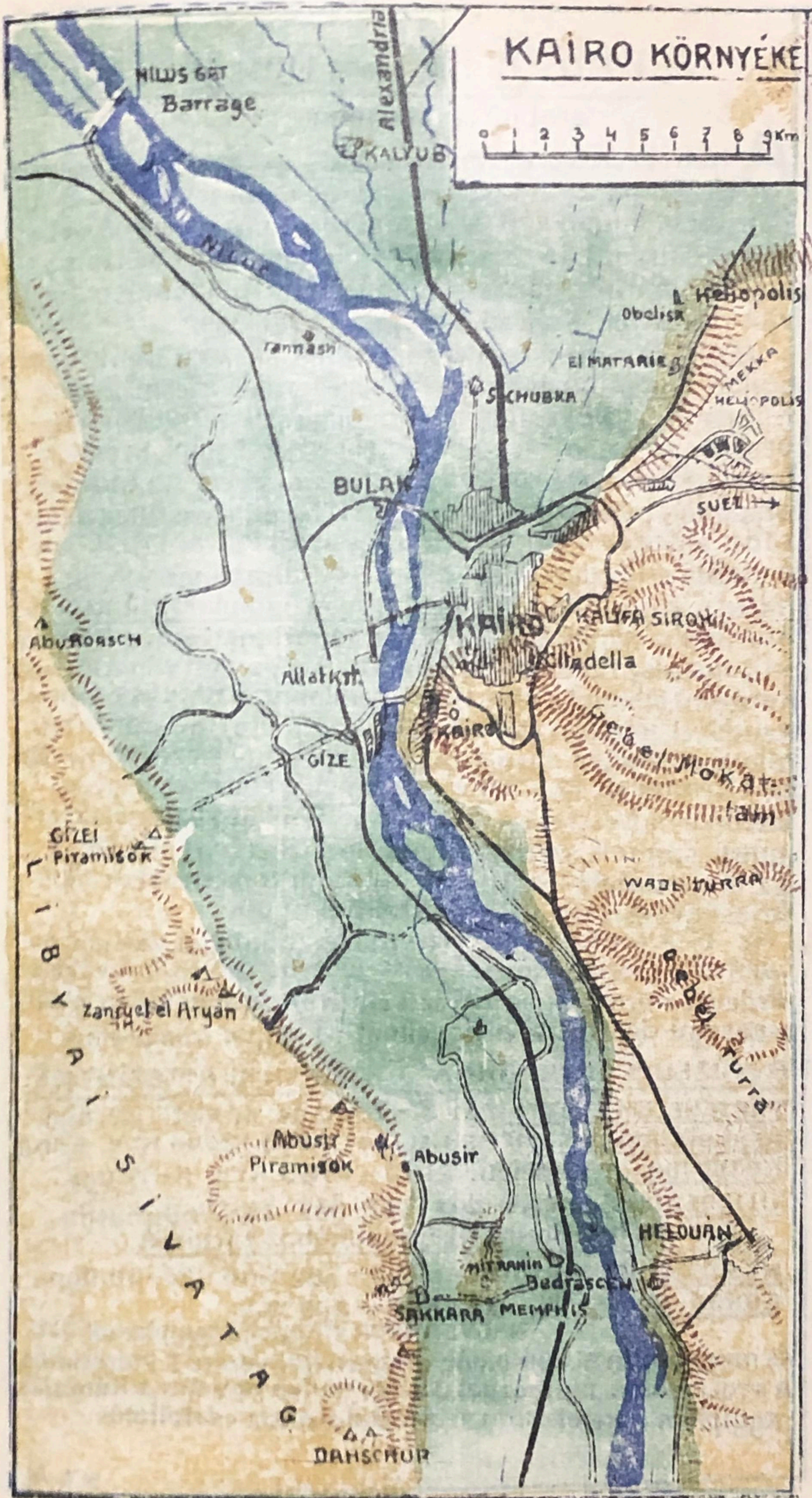

1. AZ ÚR JÉZUS születési barlangja.
2. A hol a jászoly állott.
3. A három királyok oltára
4. Lépcsők a felső templomból.
5. AZ ÚR JÉZUS születési oltára
6. A szent család csodálatos forrása.
7. Bejárata földalatti kápolnáknakba.
8. Szent József oltára.
9. A pró szentek oltára
10. Szent Eusebius oltára.
11. Szent Paula és Eustochium oltára
12. Szent Jeromos oltára.
13. Szent Jeromos barlangja
14. Lépcső a Szt. Katharin templomba.

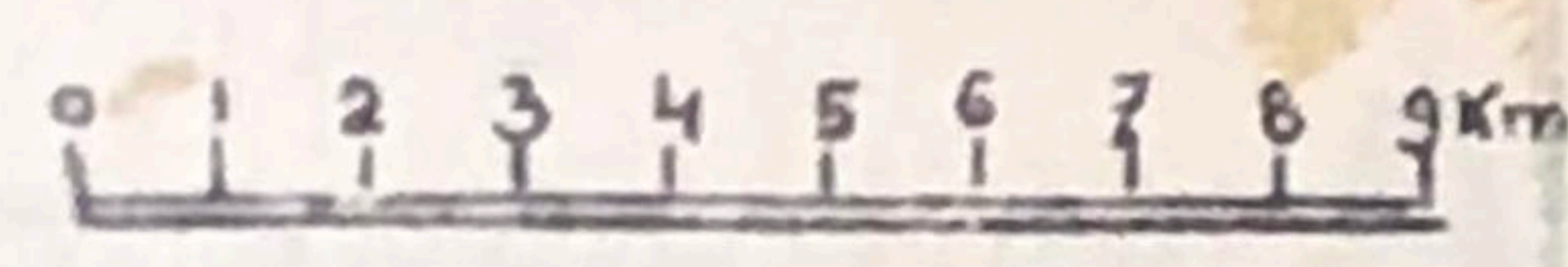
A születési oltár alatti csillag felirata a következő: „HIC DE VIRGINE MARIA JESUS CHRISTUS NATUS EST.” Ejjel-nappal is lámpa ég a csillag körül, melyek közül 4 a róm. katolikusoké, 5 az ortoménusoké és 6 a görögöké. Ez a csillag, mely kétségtelenül bizonyítja a jogunkat a latin fölirattal, 1911-ben elfűnt és csak 1952-ben helyezték vissza a görögök a szultán parancsára franciszkanusok közbejárására.

A születési barlang már az első század óta a hívek hsztele-
lésben áll. Hadrian, miként Jézus sírját, ezt is profanizálta.
de Constantinn pompás bazilikát emelt föléje, melyet Justi-
niánus császár restauráltatott. A VII. századbeli perzsa inva-
zio is megkínálta. Jelenleg a születési oltár és a bazilika
szakadály kezen van. A görögök a szent barlangban ismét-
len logyilkoltak több franciskánust.

KAIRO KÖRNYÉKE

A KAIRÓI EGYIPTOMI MÚZEUM.

arabul: ANTİKCHÂNE.

A kairói múzeum a maga nemében páratlan. Alapos megtekintése hónapokat vesz igénybe. A múzeumot 1897-1902. a francia M. DOURGNON építette görög-római stílusban 5 millió frank költségen, és 12.000 m² terület foglal el. A múzeum alapját is a híres francia egyiptológus Aug. MARIETTE vetette meg a XIX. század közepén (: 1821-1881.).

A múzeum megtekintésénél a túloldali vázlaton berajzolt nyílak irányában haladjunk, hogy röviden áttekinthessünk mindent. A földszinten az Atrium megtekintése után sorra vesszük A-X ig a termeket, melyekben Egyiptom őskora táruul szemünk elé egészen Krisztus születéséig. Az emeleten ugyanígy járunk el. Az emelet K' termében vannak a fáraók érdekes múmiái - sok teljesen kibontva - Az L"ben a királyi sírokban talált ékszerek, drágaságok stb. Az M. N. R termekben TUT-anch-Amon bámulatos kincsei és szin-arany koporsója, (: Kr. e. 1350:) melynek súlya 4 mázsa kidolgozása bámulatosan finom. A koporsón van a 18 éves korában elhunyt király képe, homlokán a kígyós és sasos kendővel, kezében görbe botot és korbácsot tart, mint a hatalom jelvényeit. Igen érdekes az aranylemezekből készült halotti-maszk is, meg a szebbnél szebb ékszerek, továbbá a művésziesen kiképzett különböző használati tárgyak, szobrok, székek, ágyak, kocsik, a bronz stb. stb. Ez a csodálatos gyűjtemény, nagy tömegével és sokféleségével is impozáns látványt nyújt.

Az O-X termekben a kézi-művészet tárgyai vannak kiállítva a Görög-Római és Keresztény időkből, továbbá érdekes múmiák, papyrusok stb. (kímélgess, külön érdekességű dolgokra a figyelmet rá fogjuk irányítani.)

A MÚZEUM ANYAGÁNAK TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTÉSE.

TÖRTÉNELEM ELŐTTI IDŐ: 5-4000 év Kr. előtt. 1-2. Dyn.

RÉGI BIRODALOM - MEMPHISI IDŐ: 2895-2540 Kr. e. 3.-10. D.

KÖZÉPIDŐ - THEBAI IDŐ. 2160-1580 Kr. e. 11.-17. Dyn.

ÚJ IDŐSZAK: 2 Thebai idő: 1557-945. 18-24. Dynastia

TUT-anch-AMON a 18. Dynastiához tartozott.

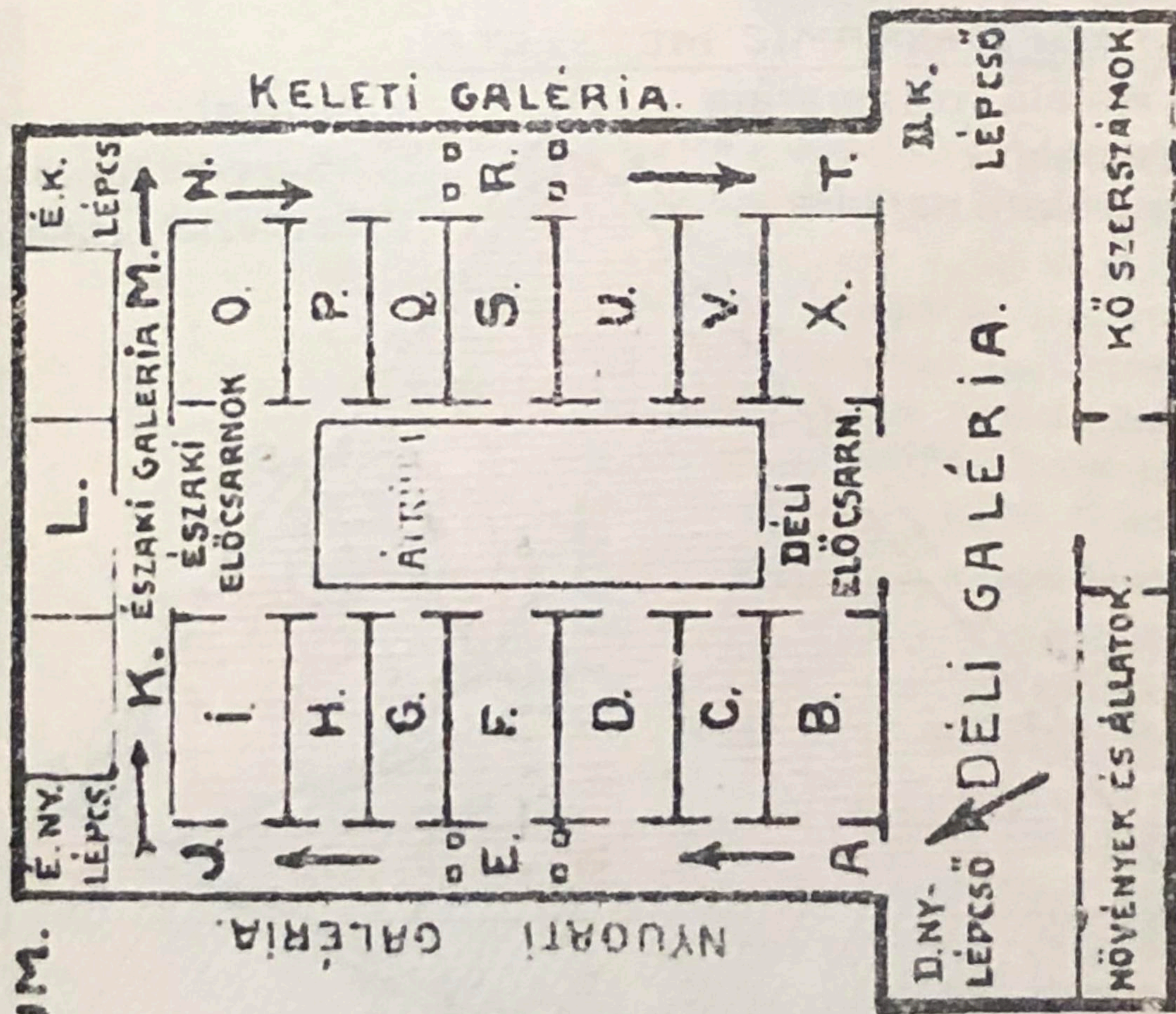
KÉSŐI IDŐ. IDEGEN URALOM. 712-382. Kr. e. 25-30. Dyn.

GÖRÖG-RÓMAI-IDŐ. 332. Kr. e. - 395 Kr. u.

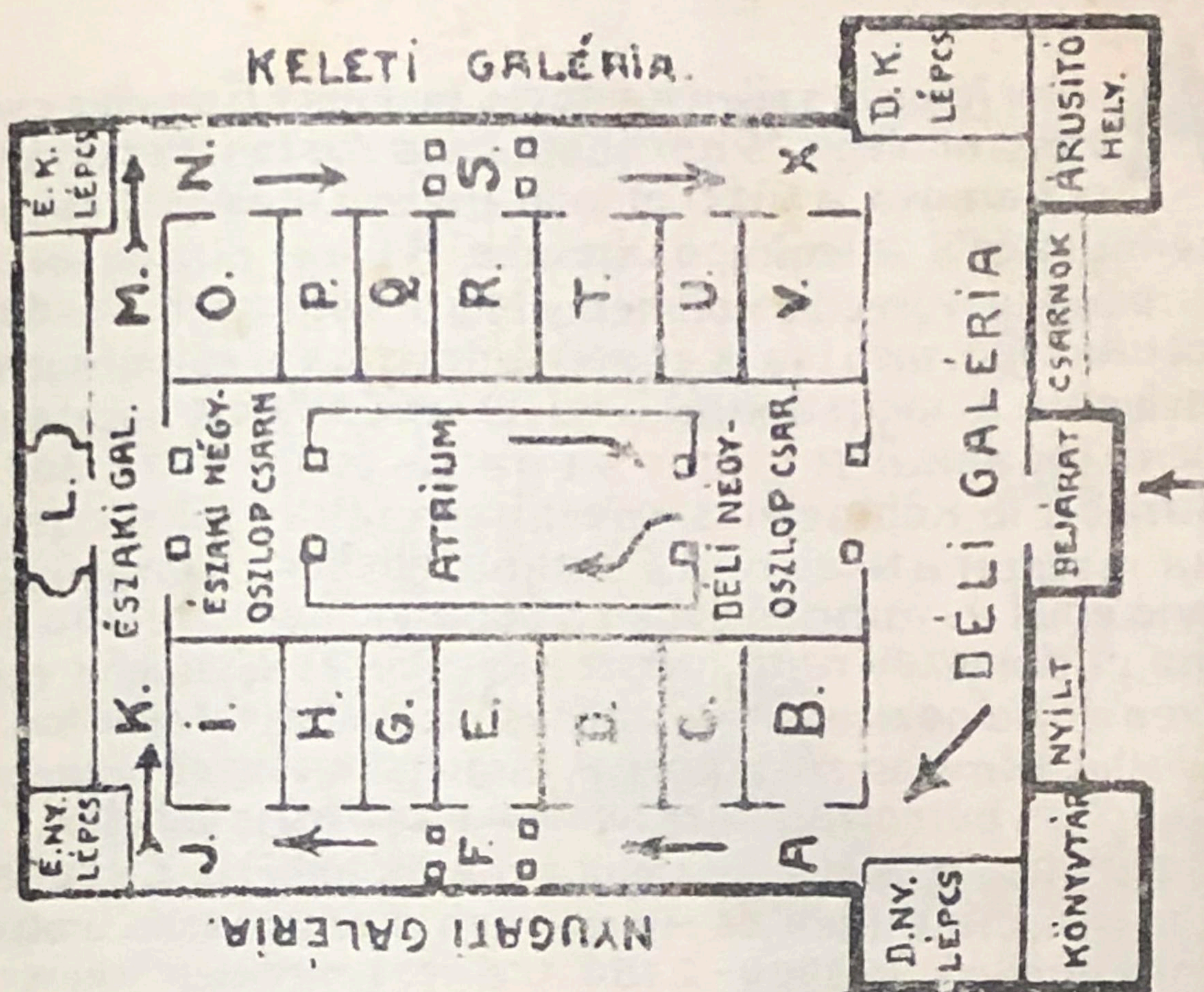
NAGYSÁNDOR elfoglalja Egyiptomot 332. és megalapítja ALEXANDRIÁT, őt követi hadvezére I. PTOLEMAIOS. A PTOLEMAIOS dynasztiát 300 év múlva követik a Rómájak Egyiptom a Kelet-Római Birodalomhoz csatollik.

AZ EGYIPTOMI MÚZEUM.

EMELET.

FÖLDSZINT.

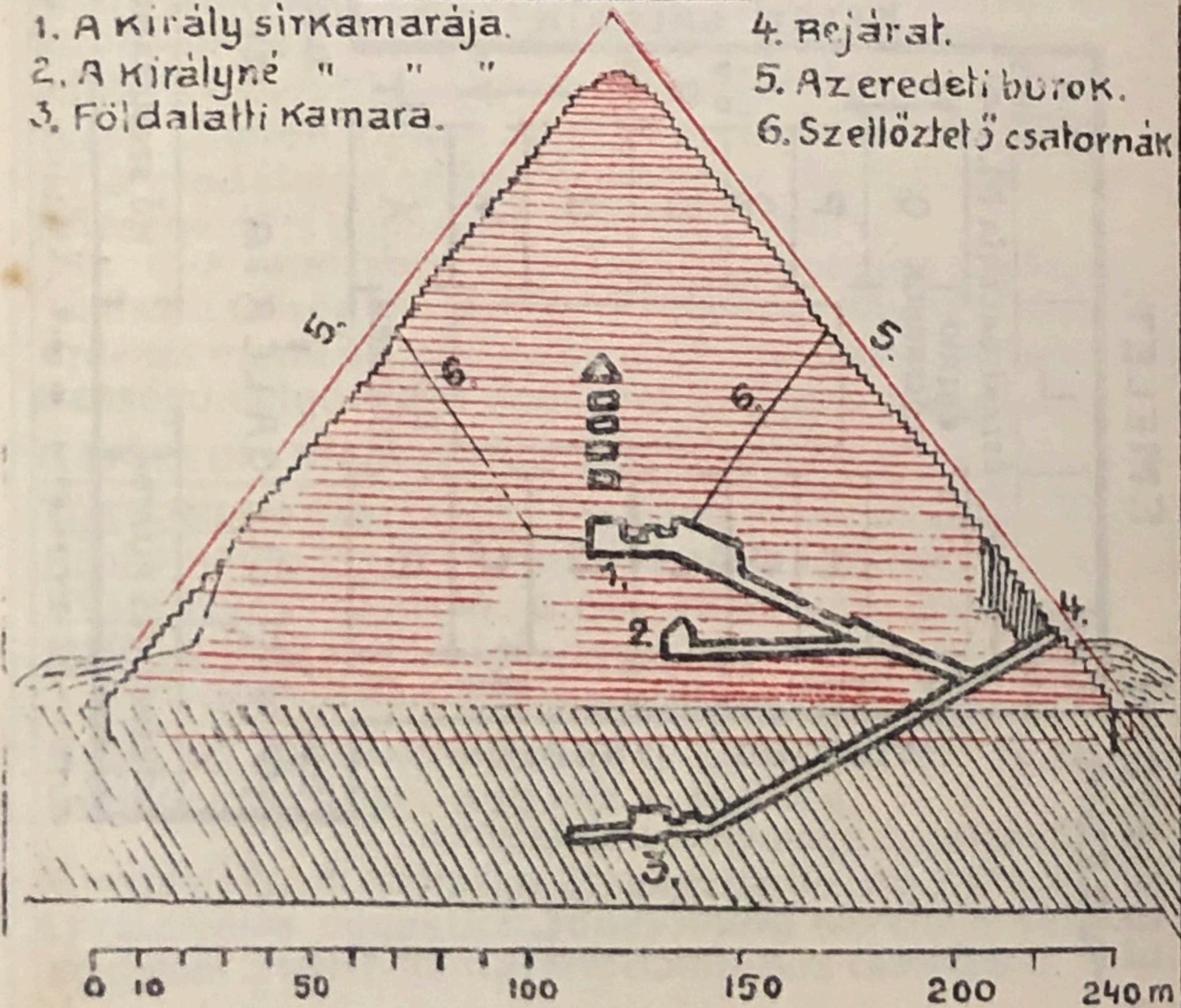
A GIZEI PÍRAMISOK.

A libiai fennsík szélén KAIRÓTÓL nyugatra, 6 piramis csoportja van, amintegy 30 km hosszú szakaszon. Északról délre haladva a Gizei piramis mező a második, és valamennyi közül a legimpozánsabb. A Gizei piramisok az emberiség legrégebb építményei közé tartoznak. Csodálatos bámuljuk még ma is ezeket a nagyszerű építményeket, melyeknek nagyságáról a következő adatok nyújtanak némi fogalmat. A **CHEOPS** Piramis építésénél 2 300.000 darab 1-10 köbméteres követ használtak föl, melyeknek nagy részét a Nilus Keki partján fejtették. A piramis 20 évig épült és minden évben 3 hónapon keresztül 100.000 ember dolgozott rajta; persze a kösejtők és kőfaragók egész éven át dolgoztak. A kőszállításához külön utat építettek a Nilustól 1 km hosszúságban. A piramisok csiszolt kőlapokkal voltak burkolva; ennek nyoma még most is látható.

A **CHEOPS** Piramist valamint a másik kettőt is **CHEOPS** (**CHUFU**), **CHEPHREN** és **MENCHERES**, a IV. Dynastia uralkodói építtették. (2900-2750 Kr.e.) és temetkezési helyük volt.

A CHEOPS PÍRAMIS METSZETE.

1. A király sírkamarája.	4. Bejárat.
2. A királyné " " "	5. Az eredeti burrok.
3. Földalatti kamara.	6. Szellőztető csatornák

A GIZEI PÍRAMIS-MEZO.

0 100 200 300 400 500
méter.

ÉSZAK

WIEN,
sz. István

144m

CHEFRE

156m
KÖLN D.

147m

CHEOPS

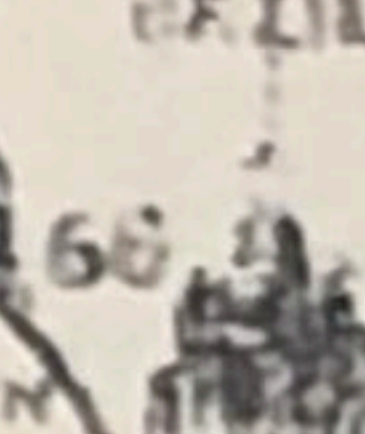
124m

MÜNSTER

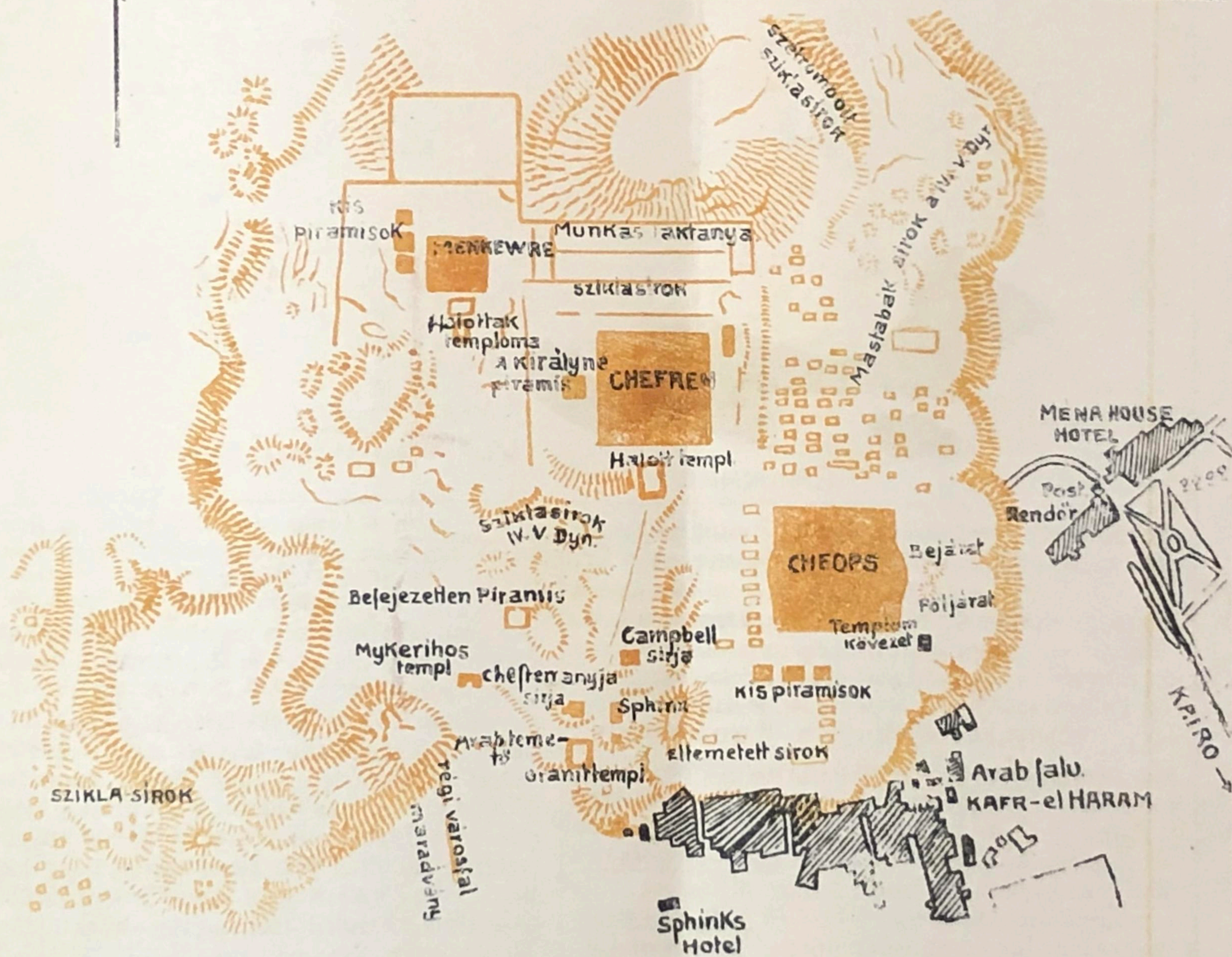

101m

BUDAPEST
BÉLILKA

300m
PÁRIS

A SAKKARAI SÍR-MEZŐ.

A sakkarai sír-mező kairóktól délre, a Nilus balpartján, észak-déli irányban, mintegy 7 km. hosszúságban és 500-1500 m. szélességben terül el, és minden korból származó sírokat rejt magában. Ugy a régi, mint az új időkben ismételtén földúrták egész területét és a sírokat kirabolták, de azért sok értékes dolog került innen a kairói múzeumba. Hetekre lenne szükség ha az egész területet be akarnánk járni. A rendelkezésre álló néhány óra alatt csak a legérdekesebb emlékek közül keresünk föl néhányat, hogy fogalmat alkothassunk erről a csodálatos földalatti birodalomról.

Az 1907-ben kiásott V. századbeli Szent Jeremiás kolostor romjainál lépünk a Sakkarai mezőre. Már messziről fölünik a jellegzetes Lépcső-piramis mely egyik legrégebbi köépítmény. ZOSER királynak síremléke a IV. Dynastia idejéből (2980 Kr.e) 60 m magas. ONOS király piramisa, az V. Dynastia utolsó királya (2750-2625 Kr.e) igen könnyű megmászni (szép kilátás).

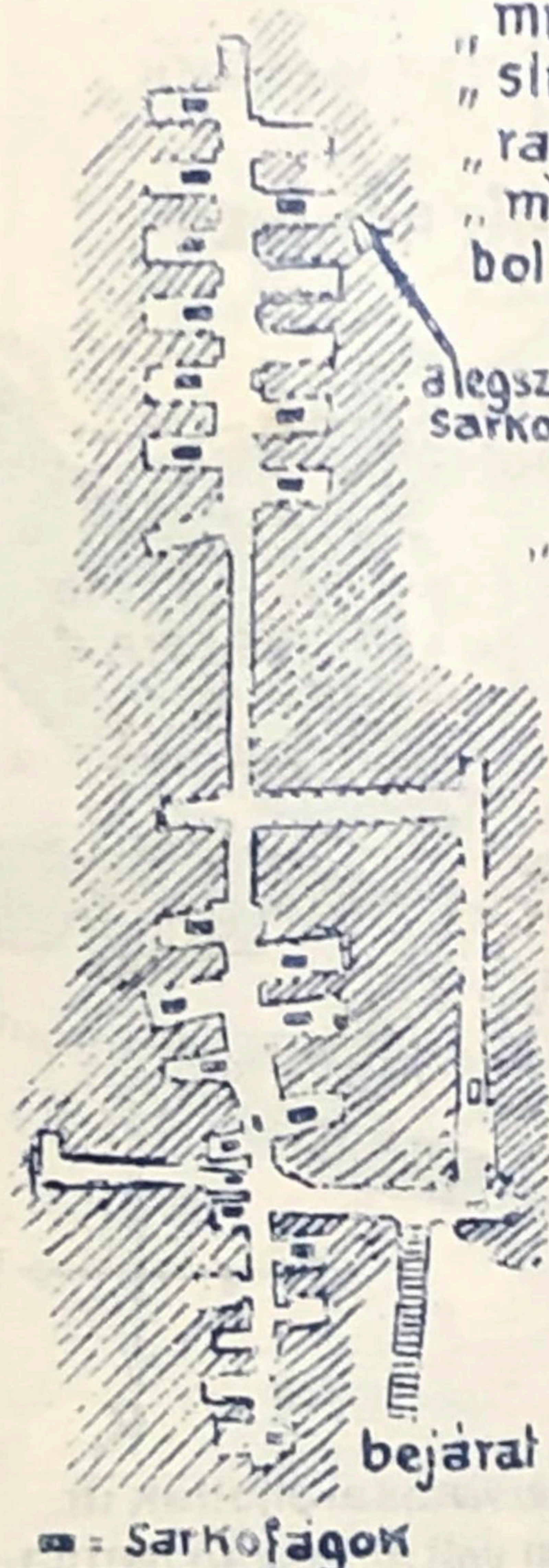
MARIETTE-HÁZ. Mariette híre: francia Agyiptológus emlékére, ki 1851-ben föllátta a bikasírt, és 1851-1881-ig az ásatások vezetésével volt megbízva.

SERAPHEUM A bikát szent állatként tisztelték, és kímélés után, miként az embert OSIRIS-nak nevezték (halálisten) Testüket bebalzsamozták és hatalmas sarkofágokban temették el földalatti üregekben. II. Rhamzes idejében, a bikák számára Chamweset herceg egy 100 m hosszú földalatti folyosót készíttetett (XIX. Dynastia 1315-1200 Kr.e) Ezt azután tovább fejlesztették, míg végül a Ptolomaeusok idejében (332-640 Kr.u.) a folyosók hossza közel 1/2 kilométert is elért. Sokan zarándokoltak a bikasírokhoz és hoztak ajándékokat, többnyire kőláblákat, melyeket a folyosó falába helyeztek el. Heteket bójoltak itt a zarándokok teljes magányban. Még 24 sarkofág, fekete vagy vörös csiszolt gránitból és mészkőből, egy darabból kifaragva áll a helyén. Egy-egy ilyen sarkofág 4 m hosszú, 2.30 m széles és 3.30 m. magas; súlya 65.000 kg. A privát sírok (MASTABA) közül csak kevésbe lehet bejutni.

A leghíresebb, a királyi főépítő mesternek TI-nek a Mastabája, és PTAHHOTEP főállamhivatalnoknak a sírkamarái. Mindkettő az V. Dynastia idejéből.

A SERAPEUM TERVE

0 50m.

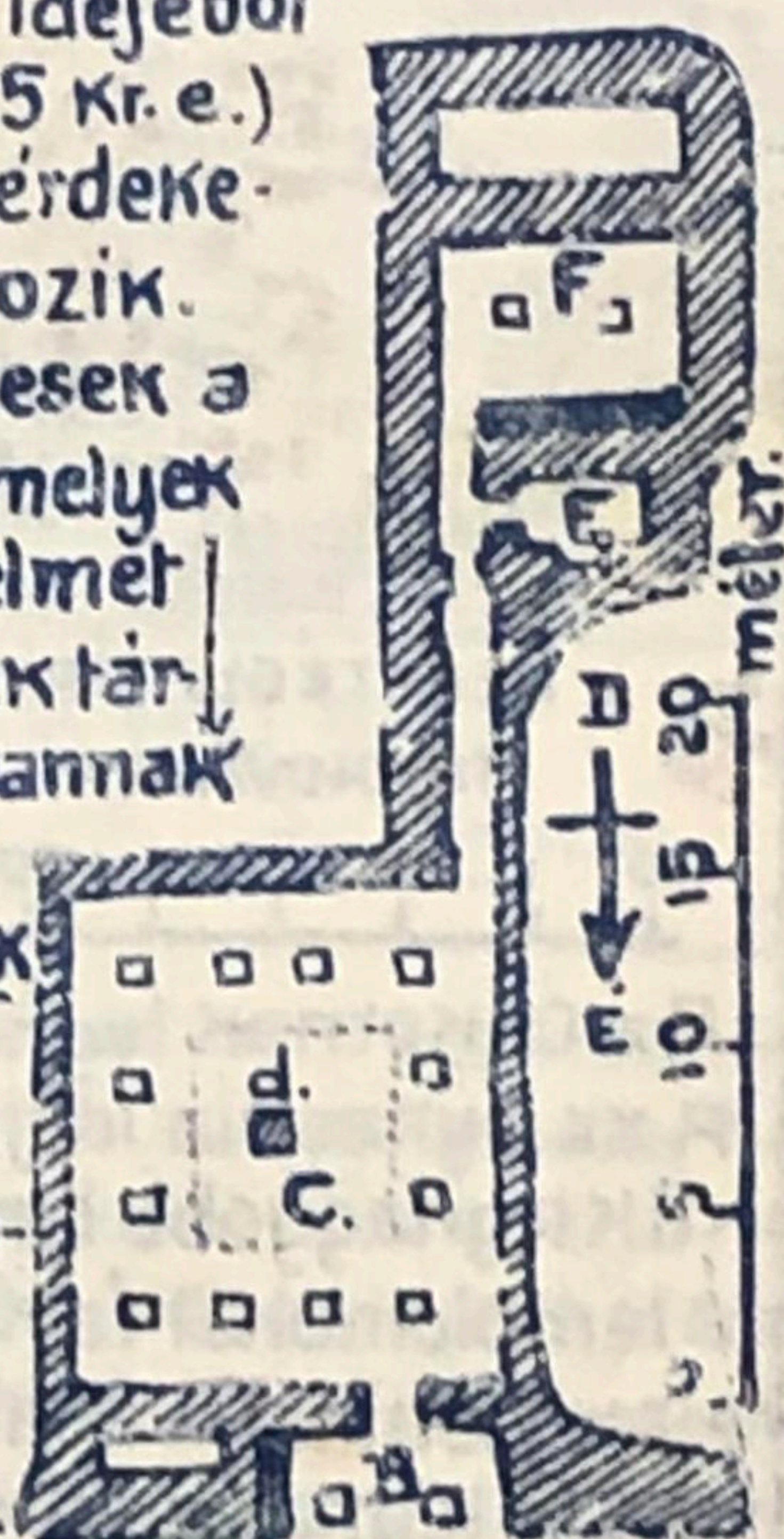
Bevallom írja Marietta jelentésében—
" mikor 1851 nov. 12 én behatoltam az első bika
" sírba megdöbbenés és csodálkozás veherőt
" rajtam. Egy kriptára bukkantam, mely meg-
" magyarázhatlan módon elkerülte a kirta-
" boltatást. 3700 év előtt falaztak be ezt a sírt

II. Ramses idejében, és azóta nem vál-
" tozott ill semmi. Az utolsó téglát be-
" helyezett egyiptominak ujjanyomait
" a mészből tisztán ki lehetett venni, és
" a homokban ott voltak meztelen láb-
" nyomai. "

Ti Királyi főépítőmester MASTABAJA

Az V. Dynastia idejéből
való (2750 - 2625 Kr. e.)
sír-kamara a legérdeke-
sebbek közé tartozik.
különösen érdekesek a
fali relief képek, melyek
tartalma is figyelmet
érdemel. Ezeknek tár-
gya Ti életéből vannak
merítve.

AZ előcsarnoknak
B. két oszlopán
Ti van ábrázolva

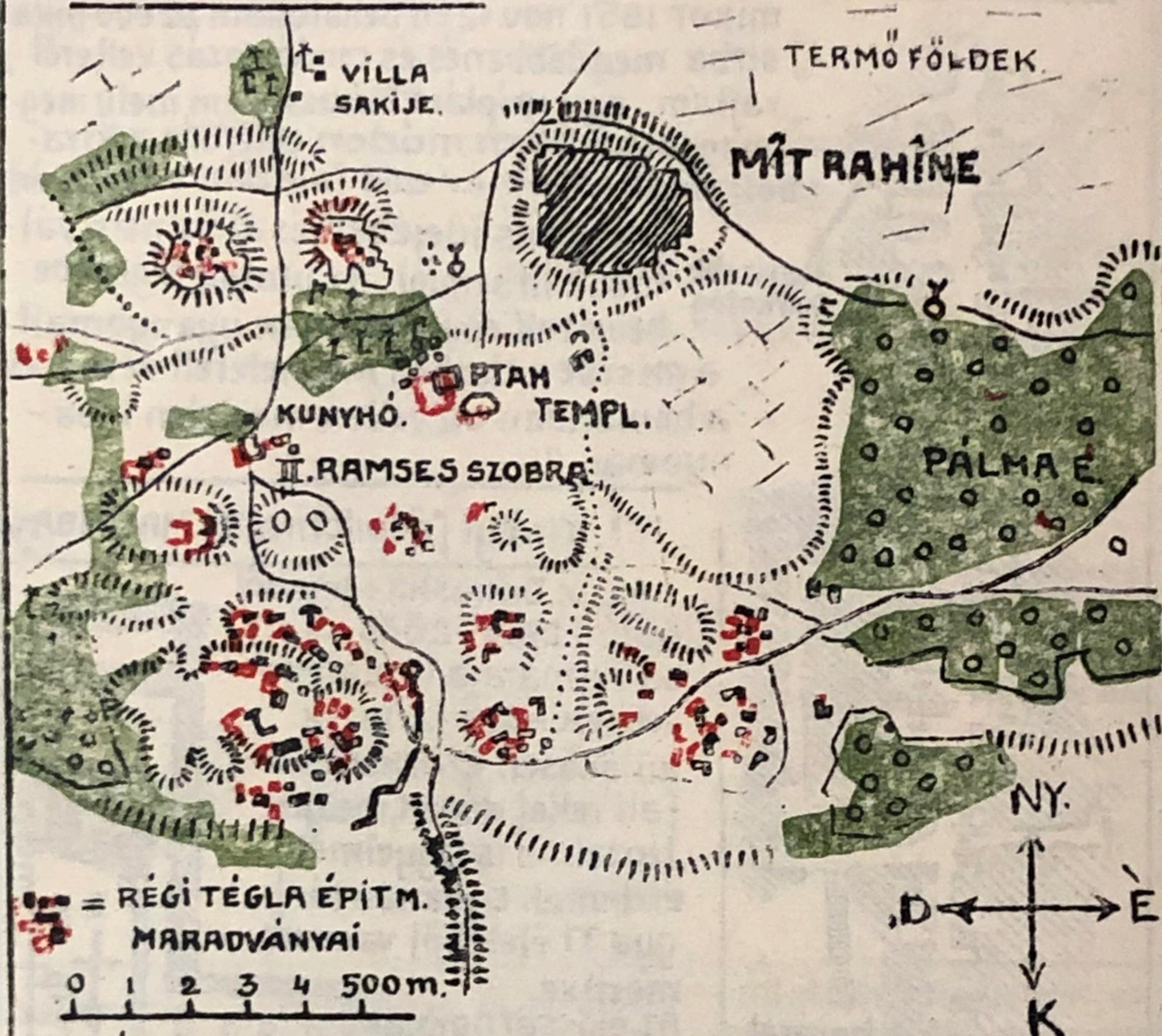

hosszú párókával rövid kötényben. A kele-
ti falon Ti faluinak parasztasszonyai étele-
ket hordanak a sírkamarába.

C: a nagy előcsarnok modern fa-mennye-
zetét 12 faoszlop tartja. itt mutattak be
a halotti áldozatokat. A közepén d" lép-
cső vezet le a sírkamarába hol az üres sar-
kofág áll most. A nagy előcsarnok reliefjei
nagyon meg vannak rongálva. Tovább

menve egy folyosóra jutunk szép fali reliefek
kel díszítve. F. oldalkamarában igen szép színes reliefek van-
nak gazdag tartalommal. " F" a tulajdonképpeni sírkama-
ra a legszebb színes reliefekkel. Ezek az aratási és hajóépíté-
si képek a legérdekesebbek, mert az akkori kor életét tárják
előnk. Különösen figyelmet érdemel a sírkamara északi fala,
melynek képei a Nilus delta mocsaraiban lefolyt életet mu-
tatja be. Halászat, madárfogas, vadászat, nyajak, a viziló
és krokodil harca stb. stb.

MEMPHIS.

Az Ó-kornak legnépesebb és leghíresebb városai állottak itt. A XX. Dynasztia idejében a PTAH templom volt az ország harmadik legnagyobb temploma. (Kr.e. 1200-1090.) Az Ó-korban csak a templomokat és kir. palotákat építették égetett téglából v. kőből. MEMPHISBEN az ásatásokat 1908-ban kezdték és a hasznos anyagokat legnagyobb részben elhordták. PTAH templomát még az első történelmi király MENES építtette 3400 körül Kr.e. Az új alapítás gyorsan fölvirágzott és az alapító „Men-Nefru-Mire” („Mire szépsége megmarad”) rövidített „Menfe” után kapta Memphisnevet, a VI. Dynasztia (Kr.e. 2625-2475) idejében. M. a királyok kedvenc tartózkodási helye volt, már az I. Dynasztia idejében. II. RAMSES hatalmas szobrát 1888-ban ásták ki. A szobor gránitból van, 8 m. hosszú, a 2 m. hosszú korona nélkül. Közel ide egy viskóban őrzik a másik Kolosszust, melyet 1820-ban találtak. Finom szemcséjű kemény mészkőből van művészién faragva. 13 m. hosszú volt. Stilizált szakát az övében díszes tör. A jobb vállon, a mellen és az övön, II. Ramses előnevei vannak megörökítve. A szobor orra 1/2 méternél hosszabb. Újabb egy szfinkszet is ásták ki.

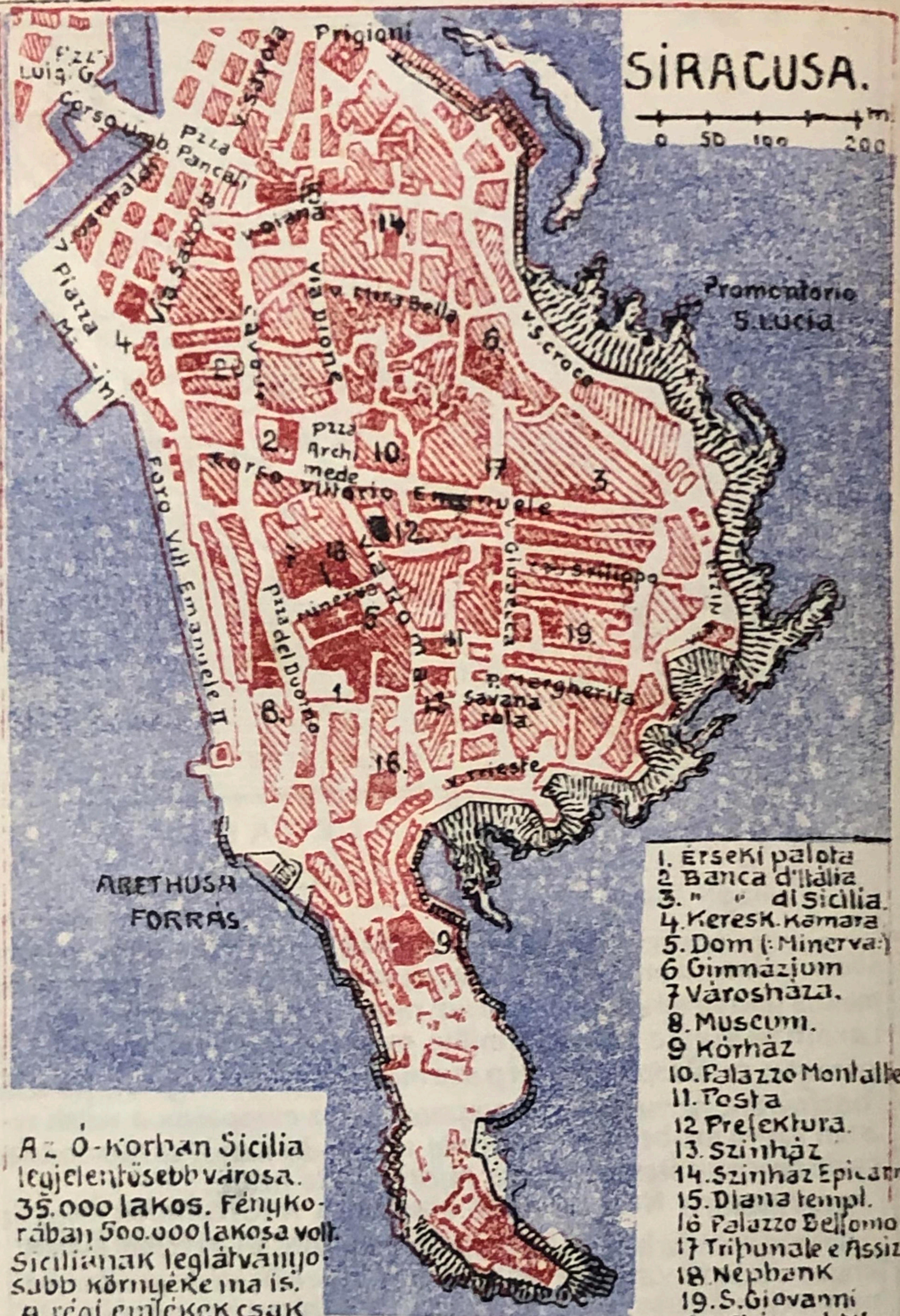

Arabul ISKANDERIJEK egyiptom második városa, a Nilus-delta nyugati sarkán fekszik, egy keskeny homokos földszávon, mely a MARIUT TAVAT a tengerrel elválasztja. Lakóinak száma közel fél millió, melyből 80.000 európai, főképp görögök és olaszok, de szép számmal vannak angolok, franciák, osztrákok, németek, sőt magyarok is. Az európaiak a keleti részen RAMLEN-ben laknak, mely a jörműdű Cairoi és Alexandriai családoknak legkedveltebb nyári üdülő-helye.

ALEXANDRIÁT Kr. e. 331-ben alapította MAGYSAÁNDOR, hogy az új Görög Birodalom központja legyen. Utódjai a Ptolemäusek fényes virágzó várossá fejlesztették nemcsak kereskedelmi, hanem tudományos téren is. A görög irodalom központja, a tudósok és művészek gyűlékező helye lett Alexandria. Ptolemäus Ptolemaiosz alatt 70 tudós fordította a bibliát. Krisztus előtt 48-ban élte fénykorát, azután hanyatlani kezd, de a Római uradalom alatt is megmaradt a szellemi élet központja. Sz. Márk itt hirdette először az evangéliumot. A Kereszténységnek is igen híres helye lett Alexandria már az 1. században. Előbb a Perzsák, majd a Kalifák hódították meg, 1517-ben pedig a törökök. Amelükök gyalázatos gazdalkodása alatt minden elpusztul, a város mocsár és sivár lesz. Így találta Alexandriát I. Napóleon is. A mai virágzó város a nagy Mehemed-Ali műve.

SIRACUSA.

0 50 100 200 m

1. Érseki palota
2. Banca d'Italia
3. " " di Sicilia
4. Keresk. Kamara
5. Dom (Minerva)
6. Gimnázium
7. Városháza.
8. Museum.
9. Kórház
10. Palazzo Montalbe
11. Posta
12. Prefektura.
13. Színház
14. Színház Episcopi
15. Diana templ.
16. Palazzo Bellomo
17. Tribunale e Assize
18. Nephank
19. S. Giovanni
20. Chiesa d. Miracoli

Az ó-korban Sicilia legjelentősebb városa. 35.000 lakos. Fénykorában 500.000 lakosa volt. Siciliának legrátványosabb környéke ma is. A régi emlékek csak kis részben vannak a városban, hanem az északnyugati sziklafennsíkron találhatók, ahol a kiterjedt régi város fekszik. A világhírű romok és ásatások mentekintése csak futólagosan is legalább 1 napot igénybe vesz.

0 5 10 20 km.

Capri

792

Procida

Ischia

792

Procida

Ischia

"ESPERIA" Alexandria - SYRACUSA - NÁPOLY - GENOVA.
 Kettős csavarú, 4 turbinás luxus-express hajó.
 12500 tonnás, 24 600 lóerős. Van rajta 183 első osztály,
 118 második osztály, 36 speciál harmadik és 90 közönséges
 harmadik osztály, összesen 447 Kabin utasra hely.

PALESZTINA.

0 10 20 30 40 50 km

JELELMAGYARÁZAT:

- Termékeny
- Dombvidék, lavasz-
sál némi vegetáció
- vasút
- zarándoklatunk útja

ESPERIA: Alexandria - GENOVA. 12.500 T.

NYOMTATTA: PILISMARÓTI BOZÓKY GY. EZREDES.